„Vienybe Lietuvninku"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn, : : New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Europoje ir kitur..... $3.00

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku.
J. J. Paukšti ir K. Brazys
120-124 Grand st.
Brooklyn, New York.

The Lithuanian Weekly
„Vienybe Lietuvninku"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
Brooklyn, : : New York.
Yearly subscription rate:
In the United States..... $2.00
To Foreing Countries..... $3.00

Advertising rates on aplication.
Address all communication to publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
120–124 Grand st.
Brooklyn, New York.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 19. Brooklyn, N. Y. 10 d. Gegužio (May) 1911 m. Metai XXVI.
Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-rd, 1879.

Ar reikia inteligentams susivažjavimo?

Nežiūrint į besidauginimą mūsų inteligentijos, anaiptol dar nenutilo pas mus skundimasi, kad maža inteligentų, apsišvietusių vyrų ir merginų, kurie patįs pradėtų ir vestų tarpe mūsų žmonių apšvietimo darbą, paimtų į savo rankas visuomenės opiniją, vadovautų spaudą ir visus lietuvių reikalus Inteligentai dar nėra pas mus glėbiais su čiuopiami ir išvežami į liaudies rinką pardavinėti: apšviestūnai netik pas mus, bet ir pas augščiausiai stovinčias tautas visados buvo ir dabar tebėra branginti-nas tavoras Tačiaus šiandien pas mus kasmet išeina ir pasirodo visuomenės akyse vis nauji, vis negirdėti ir nematyti dar vidutiniški veikėjai: šiokie-tokie rašytojai, prakalbų sakytojai, paskaitų rengėjai, liaudies organizatoriai, scenos ir abelnai dailės mylėtojai. Vis dauginasi didžioje minios draugijoje, jau matoma kita mažesnė draugija, butent inteligentija. O kiek dar yra tokių, kurie tuom tarpu visuomenės dirvoje nedrįsta pasirodyti, tai rengiasi dar iškilti lietuvių akyse, tai dar nemato iš katro galo ir krašto savo didelį darbą pradėti, tai vėl kiti dar sakosi, jog nematą: ar jau pribrendo lietuvių inteligentijos dirva, net kiti dar nesitiki — ar kada-nors šita dirva pribręs!

Dabar pas mus tik kįla klausimas: ar jau pribrendo mūsų inteligentijos dirva? Ar galima jau ant mūsų inteligentijos remtis, kaipo ant kokio vadovo, kuris drąsiai ir be apsirikimo galėtų keravyti mūsų draugijos valtį? Klausimas butų labai keistas. Kasgi nežino, jog inteligentija veda pirmyn kiekvienos tautos mintį ir rodo kultūros kelius. Bet pas mus šis klausimas visai ne keistas. Inteligentija mūsų dauginasi, bet jos spėkos mūsų minios neapveikia. Mūsų minia daužosi blaškosi jieškodama išrišimo tūkstančių klausimų. Kas jai atsakys? Kas jai išaiškįs? Ar mūsų inteligentija? Visai dar ne. Mūsų apšviestesni vientaučiai ir patįs dar toli stovi nuo prastųjų žmonių reikalų, o katrie ir arčiau jų stovi, tai nieko nemato. Tiesiai sakant, juos tie klausimai paskandina savyje. Sunku mūsų šviesuoliams ir pamatyti, ko liaudžiai reikia, nes nėra tarpe jų vienos didelės minties-idėos, kuri visiems iš jų ir kiekvienam užduotų tam tikrą, bet bendrą darbą. Pas mus kiekvienas dirba kas sau — ak tai bus nuobodi pasaka! Geriau sakant, pas mus inteligentai nieko nedirba didžiai ir bendrai vaisingo. Kiekvienas turi savišką «klausimą», saviškai jį riša, savišką turi nuomonę apie draugijas, apie laikraščius, apie teatrus, apie politiką, apie religiją, apie tautiškus ir tarptautiškus santykius, etc. Inteligentija dauginasi, bet sykiu platinasi visuomeniška betvarkė, vyksta tikra nuomonių ir proto prostitucija!..

Kada pas kitas tautas šviesuoliai veda minias, tai pas mus jie seka užpakaly minios. Mūsų minia velka paskui save pasikabinusi inteligentą, lyg kokį apgarsinimą, kad ve: ir aš turiu savo inteligentą!— lyg karvutė paleista į girias nešasi prikabintą skambalėlį, kad butų ją lengviau surasti pamestą tarpe kitų tautų, vien inteligentų vardais. Nesusivieniję mūsų inteligentai nemoka apregėti, ko mūsų žmonėms reikia. Jie neturi kaip pasidalinti savo mintimis ir savo idėomis su kitais apšviestesniais, nes neturi tam tikrų savo draugijų, nelaiko susivažiavimų, niekados nesusitinka, nesimato, nepasipažįsta tarp savęs nei iš veido, nei iš darbų. nei iš dvasios, nei iš idealų. Kokiu tat būdu lietuviai gali tikėtis nuo savo inteligentų kokios visuomeniškos naudos, kokio plataus tautiško ir kultūriško sutartinio darbo? Stebūklai būtų šito norėti! Tokiame mūsų inteligentijos iškrikime męs niekad neiname pirmyn, dėlto kad iš prastosios liaudies jokis šviesuolis, jokis didžiausis politikos žmogus ar kultūrnešis, negali sau pasisemti jokių naujų ir šviesių sumanymų. Liaudis duoda tik medžiagą, o mokslas ir apšvietimas ją suvartoja pagimdymui naujų idėų ir prakilniausių sumanymų. Pasaulio pažanga, kultūra, apšvietimas, — žodžiu, visa civilizacija rymo ant pečių visos liaudies bet vedamos mokslo ir prakilnumų. Ar jųs matėt liaudį kįlant pas australiečius, laukinius, pas eskimosus, kirgizus? Nematėt? Žinoma, nes negalėjote matyti. Kur nėra dar nei vienos mokyklos, nei vieno inteligento, tenai liaudis tūno ir galės dar ilgus tūkstančius metų tūnoti puslaukiniame stovy, nors męs tą liaudį (laukinių) ir kažikaip garbintumėm, kažikaip augštai ją statytumėm, kažį-kaip jos gailėtumėms, — ji vis pasiliks kaimenė ir gana... Tuom tarpu atvežti iš Afrikos negrai ir vietiniai indijonai, per trumpą gadynės laiką, papuolę į Amerikos civilizuotų žmonių tarpą pavirsta į kultūriškus ir išduoda net iš savęs mokslo vyrus!..

Reikia tik sutverti tokį *„tarpą"*. Tokis „tarpas", kaip męs ligšiolei turėjome — visai nieko nereiškia. Męs apšviestų žmonių tarpo visai neturime. Turime po mūsų tautos tyrus išsimėčiusius pavienius žiburėlius, kurie niekad didelės šviesos —majako tautai nepadaro; turime iškraikytas po girią kvietkeles, kurios niekad nesudaro bukieto ir nesutveria didelio kultūrinio kvapsnio; turime išsisklaidžiusius po svietą jieškotojus lietuvių tautai teisybės, broliams-vargdieniams kelių, bet tie mus jieškotojai patįs tankiai pasiklysta, nebepasipažįsta ženklų, apsišaukia vardais, klaidžioja šuntakiais patįs ir klaidina pasigavę kitus...

Štai praėjo pro mūsų akis paskutiniais metais didelė daugybė ir didelės svarbos klausimų: revoliucija, emigracijos suglobėjimas, tėvynės žemių atpirkimas iš svetimų rankų, sulaikymas minios mūsų brolių kaimiečių nuo puolimo iš kaimų į baisaus skurdo ir bežemės prapultį, laikraštijos vėliavos pakėlimas, dienraščio (neišpasakytai svarbus reikalas!) Amerikoje įsteigimas mokyklų klausimas, etc. etc. Tai tik keletas iš mūsų perėjusių degančių ir niekieno neužgesytų klausimų. Ar męs parodėme nors prie vieno iš jų sujungtą akciją (išimant laikraštininkų susivažiavimą)? Ar pasirodė iš mūsų liaudies tasai visuomet paprastai laukiamas «išrišimas» tų klausimų, kaip seniau būdavo juokų-žaislu T. M. D. varo balsavimą- «referendumą» ir sukeletu gromatų per laikraščius išreuka valdyba?.. Ar neaišku, kad mūsų inteligentija, nors ji dauginasi, bet nieko negali ir nesugėbia veikti, pakol ji veiks išsisklaidžiusi? Ar nepasirodė pilna bespėkė-impotencija mūsų inteligentų, ir kaip juos suviliojo atsidėjimas ant liaudies, o jie suviliojo liaudį? Kitaip ir negalėjo but. Kur kūnas apgali sielą, ten grįžtama į gyvulio padėjimą.

Liaudis yra kūnas, jos inteligentija — yra dvasė. Bėda tai dvasiai (kaip lietuvių), kad ji per savo silpnybę nemoka išsiliuosuoti iš po kūno tyranijos! Kankina ji save ir kūną, ir abudu mirs... Nes, persiprašant, «už durnos galvos, ir kojoms nepakajus»...taip sako mūsų senelių auksinė išmintis...—

Todėl reikia apsidžiaugti Dro J. Šliupo sumanymu-pakvietimu — susivažiuoti šiemet 15, 16 ir 17 dienose liepos į Scrantoną laikraštininkams ir apšviestunijai. Į tokį susivažiavimą turi kiekvienas pributi, kam brangi savo tautos ir brolių ateitis, kam rūpi didelis ir sutartinis kultūros darbas. O tokį veda netik laikraščių leidėjai ir redaktoriai, bet ir jų sandarbininkai, rašytojai, korespondentai, veikėjai plunksna, žodžiu ir darbu: mūsų scenos vadovai, artistai, muzikai, profesionališki žmonės ir neprofesionališki. Ir matomi vadovai ir nematomi, tylus tautos darbininkai, kurie jei ne su plunksna ir ne su žodžiu nuo pagrindžių dirba, tai bent su didele intekme žmonėse palaiko pačius šventuosius lietuvio išeivio principus, padeda vykinti gyvenimau viską kas mūsų tautai buvo, yra ir bus reikalinga. Kasdien ateina nauji mus tautai išbandymai, nauji išmėginimai, kryžiai; kasdien gimsta nauji klausimai — va Lietuvoje jau mobilizacija prasidėjo. Męs nežinom, ką tas reiškia. Bet męs girdim, ką pašaliais šneka. O šneka, jog atsikartos tas-pats, kas buvo po ruso japoniškai karei.. Rusijoje visuomenės neramumas labai panašus į buvusį pirm 1905 m. Jei kils karas su svetimais beabėjo užsiliepsnos ir namie prigniaužtoji betvarkė, sumišimai, riaušės, sukilimai. Kas gali užtikrinti, kad diena po dienos nematysime rytmetinėse telegramose to paties, kas buvo pereitais garsiaisiais «priešlaisvių» ir «laisvių» metais? Ar męs esame prisirengę prie dienos klausimų? Kaip męs tuomet pasielgtume, jeigu vėl pradėtų pas mus plaukti emisarai ir šaukti per laiškus: «Piningų! Pašalpos! Štai męs jau Tėvynę prikeliam!»? Ar męs duotum piningus, ar ne? Taigi, taigi Męs dar nežinom. Mat męs pasitikm ant liaudies, kurios jeigu ne galva ir protas, tai kišenė atsakys ant tokių klausimų... O mūsų inteligentai paskui tik pasijuoks iš kvailių mužikų, kad davė piningus, nusimazgos rankas ir pasakys: kvailiai jųs buvot, kvailiai ir būsit!..

Bet kam tad prastus žmoneles į šitokią vietą pastatyt? Kam taip žūdyt liaudį jos pačios ginklais? Ar negeriau inteligentams priderėtų kuoarčiausiai susispies ti, sutverti tautos centrą, tautos ir idealų vidurkį? Ar ne geriau padaryti tokią vietą, kur nors svarbesniuose mūsų vargingos liaudies reikaluose, jiji galėtų su užsitikėjimu kreiptis, išgirsti paskutinės teisybės žodį, nesuviliamą savo pirmeivinės inteligentijos nuomonę? Taip, laikas jau mūsų inteligentijai išsiliuosuoti iš klastingos nuomonės, jog ji yra *po* liaudžia Ji turi atsistoti *priešakyj* liaudies. dėl pačios liaudies labo, kaip daro geras ir sąžiningas kariumenės vadas. Inteligentų ir laikraštininkų susivažiavimas šiemet Scrantone parodys — ar daug męs jau turime tokių, kurie savo svarbumą suprato ir nori brolio lietuvio labui pasišęsti..

Vargomatis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

AMERIKA.

Nepraeina savaitė ir vėl tarpe valdininkų išsiverčia aikštėn koksai politiškas skandalas. Šiuom žygiu praskambėjo po visą Ameriką klastos iš Ohio valstijos legislatūros. Susekta apie 20 legislatorių, kurie ėmė nuo trustų ir korporacijų kyšius, ir prižadėjo perleisti tokius įstatymus, kurie korporacijoms patinka, o užgniaužti tokius, kurie joms nepatinka. Kiekvienas iš tokių grafterių legislatirius už savo balsą imdavo nuo $4 iki $500, žiūrint pagal svarbumą perleidžiamo arba nugniaužiamo įstatymo. Trįs senatoriai, 2 reprezentatai, 2 seržantai formališkai jau areštuoti ir padėti po kaucija nuo $10,000. Laukiama da ir kitų daugybės areštų

Sugavo grafterius ta pati detektivų agencija, ką suėmė darbininkų vadovus Indianopolyj ir išvežė į Los Angeles. Detektivų viršininko Burns agentai, persirėdę neva į korporacijų pasiuntinius, patįs ant savo riziko per kelis mėnesius darbavosi ir pasisekė jiems sugundyti keletą Ohio legislatorių, kad už tuos ir tuos įstatymus balsuotų, o už kitus nebalsuotų. Detektivai per kelis sykius užmokėjo legislatorius ir kyšius. Kada jau drūčiai buvo legislatoriai supančioti, tai pagaliaus patįs legislatoriai pamatė, kad čia klasta, ir reprezentatas Nye pasiskubė areštuoti pačius detektivus, už «pasikėsinimą papirkti». Bet buvo jau pervėlu. Detektivai nusijuokė ir parodė dokumentus, kad legislatoriai patįs mielai derėjosi apie kyšius. Detektivų būta gudrių: jie su legislatoriais derėdamies, kitame kambary turėjo pastatę prie sienos diktofoną, kuris visą pasikalbėjimą nutraukė, o stenografas užrašė. Tokiu būdu detektivai ir išvertė visą skandalą aikštėn.

— Washingtono kongresas vėl užvedė tyrinėjimus apie didžiausių trustų veikimą. Prie tų tyrinėjimų būsiąs užkviestas ir ex-prezidentas Ruzvelt, kaipo daug žinąs apie trustus. Ypač būsią pakedenti visi Amerikos cukraus pramoninkai.

— Atstovas Korbly įnešė kongresan billių apie išdavimus kaltininkų iš vienos valstijos kiton Šitas billius gimė tiesiog iš incidento su McNamara, kurį detektivai išvogė iš Indianos. Reikalauja, kad nei vienas žmogus nebutų išduodamas, pakol jo bylos neperžiūrės vietinis teismas

— Garsus skandalas (vis skandalai!) su Illinojaus senatorium Lorimeru, vėl sugrįžo kongresan. Pirmiaus Lorimerą, kaip žinoma, buvo nuteisinę, būk jis kyšių neėmęs. Bet jo nubaltinimas vėl nupluko, ir atliko tik grafterius. Dabar vėl kongresas jį teis.

— Labai svarbų nuospren dį išnešė Augščiausis Teismas Washingtone apie visuomenės žemes, kurios yra išsimėtę įvairiose valstijose. Nuo šio laiko taip ir žinosime, kad federališkoji valdžia, nesiklausus valstijų galės daryti su žemėmis, ką nori: art, akėt, užleisti mišku, pavesti sodams, etc.

— Kalifornijos kongresmanas Hayes įnešė billių, kuriuo reikalauja uždrausti įleidimą Amerikon ateivių: chinų, japonų, totorių, indusų ir afrikonų. Kurie su mokslo siekiais keliauja, tiems valia ineiti, bet kasmet jie turi išsiimti iš vaizbos ir darbo ministerio pasportą. Tas drastiškas

billius perduota užrubežinių reikalų komisijon.

— Prasti laikai užeina krasos viršininkams! Iš visų valstijų eina kasmetas skundai, jog krasos valdininkai labai stropiai prieš rinkimus užsiima politika ir remia tai vieną, tai kitą partiją. Įstatymais tas yra aštriai uždrausta. Įnešus tam tikrą rezoliuciją kongresmanui Saunders iš Virginijos, išrinkta kongrese komitetą, kuris perkratys tokių počmeisterių veiklumą.

—Mainų tavorais ir neėmimo už juos muitų sutartis su Kanada beveik jau kongrese perėjo. Kiti politikos žinovai drąsiai spėja, kad šita sutartis yra pirmutinis žingsnis prie sujungimo Kanados prie Amerikos.

—Socialistų atstovas Berger iš Wisconsino įnešė kongresan rezoliuciją, kurioje reikalauja panaikinti Amerikos federalinį senatą, o palikti šalies rėdymą vienam atstovų rūmui. Taipgi reikalauja, kad prezidentui butų atimtas «*veto*», kuriuomi jis gali perleisti kongreso nutarimus. Jeigu šita rezoliucija bus paremta nors 5% kiekvienos valstijos balsuotojų, tai eis per visuotiną šalies referendumą ir jei priimtų, butų pridėta prie konstitucijos, kaipo priedas. Tačiaus regis, kad ji iš Washingtono toliaus neišeis.

MEXIKA.

Formališkai tapo pradėtos tarybos tarpe Diazo ir Madero. Jos atsibūna netoli upės Rio Grande, nuo kurios skersai tuojau Amerikos rubežius ir Texos valstijos miestas El Paso. Tarybų mitinge dalyvauja patsai revoliucijonierių vadas ir laikinas prezidentas Francisko Madero su savo tėvu ir pora patarėjų. Iš Diazo pusės gi atvyko teisėjas Francisco Carbajalo, su pora patarėjų. Aplinkuj yra ir revoliucijonierių ir valdžios kareiviai, bet šioje apygardėj yra nutarta nekelti sumišimų, iki užsibaigs tarybos.

Kaip užsibaigs tarybos, dar nežinia. Bet vidury šalies revoliucija tebesiaučia. Ypač aštrus padėjimas apie Cuernavaca. Valdžios armija, vos iš kelių šimtų žmonių su gen. Huerta ir keliomis kanuolėmis vos beišsilaiko ant vietos. Baimė ima, kad tik sukilėliai veikiai nedasigautų į Diazo sostapilę Mexikos miestą. Mexikos vokiečiai balsu šaukia į Vokietiją, kad įsikištų į šią suirutę, nes mexikiečiai plėšikai prisidengę revoliucijonieriais plėšia visur, kas papuola. Mexikos pilėje prezidentas Diaz paliepė iškelt naktimis net žiburius, kad matytųs, katrais keliais ateis revoliucijonieriai. Jis tada pabėgtų. Apginti miesto nesitikina. Maistas po visą šalį neišpasakytai pabrango.

Amerikonų armija dabar tapo dapildyta naujais sumobilizuotais būriais. Viso labo amerikonų kareivių San Antonio apygardėje yra apie 20,000. Jie laukia arba mexikiečių susitaikant, arba su prievarta juos sutaikinti.

RUSIJA.

Jau pereitą savaitę rašyta buvo, jog valdžia skubinai ėmė imti kariuomenėn taip vadinamus zapasnuosius ir net tuos, kurie dar nesenai buvo kariuomenę atbuvę. Šianedėl vėl gauta privatiškos žinios, kad Suvalkų gub. ištikro zapasnuosius renka. Keista tik, kad męs apie tai nieko nerandame Lietuvos laikraščiuose. Ar tai cenzūros uždrausta tas žinias skelbti, ar dar ėmimas kareivių nėra taip aiškus, bejegal taip tik yra paprasta «pavierka». Sunku kol kas žinot.

— Peterburge valdžios oficiališkai pagarsinta skaitlius nubaustų žmonių. Per tris pirmuosius šių metų mėnesius pasmerkta mirtin *65 ypatos*. Per tą patį laiką ant 82 laikraščių uždėta pabaudos 18,000 rublių, už straipsnius priešingus valdžiai — Reakcija dar tebekelia žiaurų savo bankietą šventoje Rusijoj.

— Dar atsiliepia atbalsis iš ruso-japoniškos karės. Greitu laiku išeisianti iš-po spaudos knyga, parašyta gr. Vitte, kurioje primetama generolui Kuropatkinui jo netikumas, baugštumas ir sumetimas bėdos ant kitų pečių. Pasirodžius tai knygai manoma, jog Kuropatkinas iššauks Vittę ant dvikovos.— Ar nebutų buvę geriau, kad pirma tos nelaimingos karės rusų armijos vadovai butų išmėginę savo gabumus per knygas ir dvikovas, negu potam, kada jie pražūdė tūkstančius kareivių!

— Karės su chinais šmėkla tebestovi priešakyj. Vladivostokan praneša, jog Šanhajaus laikraščiuose esą atspauzdintas atsišaukimas į visus chinų studentus. Atsišaukimas esąs nuo studentų gyvenančių Amerikoje. Jie reikalauja, kad butų vedama tarpe chiniečių propaganda ir platinama nuomonė, jog karė su Rusija neišvengtina. Todėl Rusijos kareiviai vis dauginami Chinų pasieniais. Patsai rytų general-gubernatorius perkelia savo rezidenciją i Vladivostoką, kad parankiau sekti ateinančius atsitikimus. Ir ištikro bene susilauksime karės rusų su chinais!

— Kievoj areštuotas mažarusių laikraščio «Rada» redaktorius Galevič. Jo būste padaryta kratos. Paskutiniu laiku tarpe mažarusių labai neramu.

— Rygoje areštuotas žinomas latvių apysakų rašytojas ir visuomenės veikėjas Talberg.

— Kievoj už neįsimokėjimą prašalinta iš universiteto 903 studentai.

— Petrapilėje nusižudė labai pagarsėjęs akademikas ir dailininkas K. Kryžickis. Jisai atradęs, kad jo darbų visuomenė nesuprato.

— Vidaus ministerija jau išsiuntė vakarinėms gubernijoms, Lietuvos kaimynkoms, taisykles, kaip įvesti žiemietijas. Bus įvesta į: Vytebsko, Kievos, Minsko, Mohilevo ir Padolsko gubernijas.

Iš Lietuvos.

VILNIUS. «*Iš kun. Antano Strazdo gyvenimo ir raštų*». Taip pavadintą knygutę išleido dr. J. Basanavičius, paskirdamas pelną Mariampolės lietuvaičių progymnazijos naudia. Didelio formato knyga užveria 38 puslapius 3 paveikslus: 1) kun. A. Strazdo portretas, 2) Kamajų bažnytkiemis, kur kun. Strazdas palaidotas, 3) Strazdo kapas su paminklu Kamajuose. Prie kun. A. Strazdo biografijos ir charakteristikos randame čia medžiagą, surinktą tarp žmonių M. Romerio, kun. J. Leikaus ir Liudvikos Didžiulienės. Be to tarmiškai atspauzdintos, kun. A. Starzdo sudėtos 26 dainos.

Javų stovis. Pagal žinių vietinių valdininkų surinktų ir centralinio statistikos komiteto sutvarkytų žieminių javų užderėjimas šitaip išrodo: *Vilniaus gub.* žiema nebuvo perdaug šalta, bet sniego buvo mažai, todėl reikia spėti, kad javai galėjo šiek-tiek nukentėti. *Kauno gub.* maždaug taip-pat, kaip ir Vilniaus. *Gardino gub.* galėjo daugiau nukentėti, kaip kitose gubernijose.

258 valstiečių byla. Ašmėnoje Vilniaus apskričio teismas nagrinėjo per tris dienas 258 valstiečių bylą. Jie buvo kaltinami valdiško miško kirtime netoli nuo Smargainių gruodžio mėn. 1905 m. Teismas pripažino kaltais 238 žmonės ir nuteisė juos mėnesiui kalėjimo ir užsimokėjimui 19,496 rub. 41 k. už iškirstą mišką ir da 33,354 r. 74 k. išdo naudai, 20 žmonių išteisinta. 174 gi padavė apeliacijos prašymą.

Paskutinis marijonas kun. V. Senkus (Senkovski) pasimirė Mariampolėj, 70 metų. Tarp kitų dalykų marijonų ordenas turėjo da rūpintis prastųjų žmonių švietimu, taip tariant, tai buvo švietimo draugija, kaip «Žiburys» ar «Saulė», bet per 150 suviršum metų tasai ordenas pas mus nedaug ką apšvietė, jei neskaityt bene vieno lietuviško elementoriaus marijonų kaštais išleisto. Laidotuvės kun. Senkaus išėjo didelės — žmonių prisirinko daug (mat kaip tik tomis dienomis mobilizacija iš kelių pavietų ištiko); buvo 4 pamokslai su bedievių garbinimais ir tt.

Indomus dokumentas. Vienas Vilniaus pavieto škaplierninkas kreipėsi į Vilniau pav. viršininką, kad jam leistų važinėti po pavietą ir pardavinėti knygas, laikraščius ir kitus spauzdinius. Kovo 23 d. jis gavo tokį paliudijimą: «Šis paliudijimas yra duotas NN. tam, kad sulyg 177 str. 1890 m. cenzūros ir spaudos įstatų jis gali šiais metais važinėdamas po Vilniaus pavietą pardavinėti tikybinius daiktus, kaip va: krvželius, medalikus, rožančius ir vien šv. rašto ir evangelijos knygas ir maldakninges visomis kalbomis, išskirus tik knygas žydų kalba; *pardavinėjimas gi maldakningių arba kokių kitų Lietuvių ir Žemaičių tarmėmis knygų, spauzdintų latynų raidėmis, griežtai užginama. Už nepildymą šio įsakymo, o taip-pat už peržengimą dabar veikiančių ir galinčių da pasirodyti įstatymų ir vyriausybės paliepimų šiame dalyke, NN bus patrauktas atsakomybėn pagal įstatymų.* Be to NN. turi išgauti tam tikrą prekybos dokumentą. Pasirašė pavieto viršininko pagelbininkas (parašas neaiškus) ir sekretorius (parašas neaiškus). Vilniaus pavieto valdybos (upravlenje) antspauda.

Matyt Vilniaus pavieto policijos viršininkui da tebesapnuojasi 1890 metai.

KAUNAS. Kauno gubernatorius šiomis dienomis pirmą sykį pritaikė savo įsakymą nuo vasario 6 d. apie valdžios nepatvirtintas mokyklas. Kauno katalikų labdaringosios draugijos valdyba liko nubausta 300 rubliais už slaptą mokinimą lenkų kalbos Šancų prieglaudoj. Be to gubernatorius administracijos keliu nubaudė valstietį, kurio namuose buvo mokoma; jis turės arba piningiškai užmokėti pabaudą, arba kalėjime atsėdėti. Lygiai nubausta valstietė Sofija Kairiukštaitė, mokiusi šitų prieglaudų vaikus. Nubausti da už tokios-pat ryšies įstatymų peržengimus Jonas Lankelis, Antanas Skorubskis, Antanina Rolskienė, Leopoldas ir Tekla Citavičiai.

(«Liet. Žin.»)

BIRŽAI, Panev. pav. Kovo 11 d. buvo krata ir buvo suimtas miesto valdybos raštininkas — p. Lazdauskas. Suėmė ir nugabeno pas anstolį. Tą pačią dieną vakare iškrėtė ir batsiuvį Stragį. Taipogi suėmė jo sūnų Petrą. Rado knygu ir laikraščių senus ir naujus, visa surinko ir išgabeno. Po trijų dienų knygos buvo peržiurėtos, bet nieko uždrausto nerasta. Stragį paliuosavo, o Lazdauskį išvežė Panevėžio kalėjiman, nes jis kaltinamas da už 5—6 metus

Draugistas A. Z. Puri—čia.

KUPRELIŠKIAI, Pan. pav. Biržių gr. Tiškevičius pardavė «Salamiesčio» miškus. Nupirko pirkliai-žydai arti 300 deš., viską turės iškirsti per penkerius metus. Vietiniams gyventojams reikia žinoti, kad nebegaus pirkti nei žabų, nei puvėsių, nei pagalio. Tiktai miško sargai ir dvaras bus aprūpinti. Penkerius metus turėsime žiurėti, kaip vertelgos naikins mūsų šimtamečius miškus.

Vėjas.

SĖREDŽIUS, Suv. gub. Kovo 16 d. persiskyrė čia su šiuomi pasauliu B. Šimkus. Amžiaus turėjo tiktai 40 metų, bet mirties valanda nepasigailėjo jo. Buvo tai žmogus šviesus, platintojas apšvietimo. Nėra čia krasos, tai jis išrašinėdavo savo krautuvėn visiems laikraščius. Neturtingi visados gaudavo pas jį prekių bargan tankiai ir šelpdavo juos. Tegul buva jam amžinas atilsis.

Nemokantis Rašyti.

LIEPALOTAI, Naum. pav. Vasario 20 d. atvažiavo Liepalotuosna žemsargiai ir išvežė kalėjiman Marcėlę (motina) ir jos sūnų Joną Stiklius. Buvo nuteisti atsėdėti vieną mėnesį tvirtovėje už knygas. Iš Naumiesčio jiems reikėjo eiti etapu Kalvarijon, etapas, varomas kas dvi savaitės — ką tik buvo išvarytas. Tėvas prašė pavieto viršininko pagelbininko, kad nevarytų, o paliktų čia atsėdėti, nes lig nuvarys tai pasibaigs ir sėdėjimo laikas. Pagelbininkas buvo prižadėjęs, bet kaip atėjo laikas, tai nieko nebeatmindami išvarė Kalvarijon (per Kauną, Vilnių, Gardiną, Suvalkus). Teisybė ir buvo. Bevarant pasibaigė bausmės laikas, ir Suvalkuose juos paleido, be skatiko kišenėje

Pakeleivis.

JONIŠKIS, Šiaulių pav. K. Petrauskas gavo leidimą atidaryti knygyną ir skaityklą. Greitai žada ir atidaryti savo namuose.

DAUKUČIAI Šiaulių pav. Apie mus visi žmonės šneka kad Kedainiuose apsigyveno koksai-tai gydytojas. Jis gydąs žmones nuo visokių ligų; gydąs be jojokių vaistų: uždeda ranką ant skaudžiamos vietos, ranka tuoj prilimpanti prie kūno, gydytojas ir laikąs ją, kol ištraukia ligą; tada ranka atlimpanti pati. Daukučių M. St—bras buvo nukeliavęs pas tą gydytoją akių gydyti, bet pagyvenęs kelias dienas Kedainiuose pagrįžo atgal. Gydytojo visai par daugumą svieto nematęs. Daugumas aplinkinių ir iš Daukučių žmonelių taisosi keliauti į Kedainius.

Radviliškietis.

KAIRIAI, Šiaulių pav. Kovo 20 d. Kairių kuningas Staniūnas ant rinkelės užpuolė barti Žodžiūnų Joną Laumakį, kam jis savo dukterį Marijoną prie bedieviško jaunimo ratelio prirašęs ir liepė atsirašyt, Laumakys net nusistebėjo tokius daiktus išgirdęs ir manė, kad kuningas viską žinantis, parėjęs namo ėmė rėkdamas bartis ant savo Mariutės, o ta verkdama teisinosi, kad jokio ratelio nežinanti ir niekur neprisirašiusi ir ant galo pasirodė, kad kuningas Staniūnas nieko nežinantis. Reikia tik stebėtis tokiais pasielgimais.

Vincas ir J—tas.

DUSETAI, Zarasų pav. Apleido mūsų parapiją vikaras kun. St. Rozumas. Vos trejus metus čia teišbuvo. Atminti žmonėse paliko kuogeriausią. Karštas buvo blaivybės ir šviesos platintojas. Savo meile ir žodžiu jis mokėjo patraukti žmones prie doros. Ne vieną beturtį ligonį jis aprūpino, siųzdamas savo «kaštu» gydytoją; kalėdojant neplėšė žmonių, kaip kiti, bet ką kas davė, to ir užteko. Jis pirmas Dusetuose pasipriešino, kad rankas kuningui bučiuoja. Nedyvai tad kad dusėtiškiai išgirdę, kad iš čia iškelia kun. Razumą, siuntė pas vyskupą kelius prašymus. Keli šimtai parapijonų pasirašė, prašydami palikti jį Dusetuose, — bet nieko nelaimėjo.

Senas Žvirblis.

TRYŠKIAI, Šiaulių pav. Kovo 4 d. apleido tryškiečius mūsų mylimas kun. Pr. Grycius. Prabuvo jis čia be maž 5 metus. Buvo šviesos ir blaivybės platintojas ir geras žmogus: lipšnus, švelnus, visiems prieinamas. Sužinoję, kada išvažiuoja, susirinko net keli šimtai jo išleisti.

Katytė.

JUŽINTAI, Zarasų pav. Mūsų apylinkėje sparčiai auga viensėdijų skaičius. Kurie išsiskirstė, labai džiaugiasi, kad geriau gyventi. Kur dauglaukis ūkis: sėja dobilus, pašarines žoles, pašaro daugiau gyvuliams ir javai daugiau užauga. Mažiau ir bylų, kaip sodžiuje. Tik visas vargas, kol trobas perkeli (1—2 metu). Dauliūnų, Titelių ir Kremešiškių sod. pirma buvo susitarę keltis vienasėdžiuosna, padavė net prašyma žemės tvarkomojon komisijon, pasiskyrė ir bausmę — 200 rub., jei kas atsišakytų. Atvažiavo ir matininkai. Bet minėtieji sodžiai atsisakė. «Tai girdi, ponų darbas, daugiau nieko.»

Žemės tvarkomoji kom. dabar reikalauja tų 200 rub. bausmės arba skirstytis. Praėjusį rudenį buvo atvykę Dauliunuosna net keturi matininkai, bet nieko nepešė.

Paparčio Žiedas.

(«Liet. Ūkin.»)

Žemaičių vyskupijos kuningų permainos. Kun. Dobužinskis, Juosvainių kamendorius, kviečiamas Kaunan į šv. Kazimiero draugiją; kun. Juozas Raštutis paskirtas Juosvainių kamendorium; kun. Stankūnas, Betygalos klebonas, paskirtas ten-pat altaristu.

Naujas tiltas per Jūrą. Šių metų vasarą žadama pradėti statyti didelis tiltas per Jūros upę, netoliese Didžiosios Pajūrės, Reseinių ap. Tiltas bus 40 sieksnių ilgas. Tuo tiltu galės naudoties ne tik Pajūrės miestelio gyventojai, bet ir keturių artimųjų valsčių ir parapijų: Žvingių, Žigaičių, Tenenių ir Vainutos. Tėnykščiai gyventojai ilgai jau kaip rūpinas tuo tiltu. Dabar jau to tilto statymas įneštas į kelių taisymo sąmatą Reseinių ap. 1911 — 1913 m. Taigi reikia tikėties, kad pagaliaus susilauks žmonelės taip laukiamo ir reikalingo tilto.

Iš „Lietuvių Mokslo Draugijos". Šių metų visuotinasis Mokslo Draugijos susirinkimas bus liepos 25—27 d. Vilniuje.

Ligšiol yra pasižadėję skaityti referatus:

A. Voldemaras. Tautiškai-politiškos teorijos Lietuvoje XIV—XVI šimtmetyje.

D-ras St. Matulaitis. 1) Lenkų lietuvių unja, jos priežastis ir pasekmės; 2) Reformacija Lietuvoje ir 3) Atgijimas katalikų tikybos Lietuvoje XVI ir XVII šimtmečiais.

Kun. J. Žiogas. Archaiologijos tyrinėjimai Imbarų kapuose, Telšių apskr.

L. M. Draugijos Komitetas.

Lietuvių fabrikas. Pp. Pesys, Smilgevičius, d-ras Basanavičius ir kiti nupirko Petro Vileišio fabriką, kur manoma dirbti ūkio mašinas ir padargas.

Lietuvių kalba cerkvėse. «Vil. Viestn.» praneša, kad Lietuvos stačiatikių konsistorija triūsiantis dabar stačiatikių bažnytinių pamaldų vertimu į lietuvių kalbą

KAUNAS. Vasario 19 d. dėl valstiečių nuo baudžiavos paliuosavimo sukaktuvių «Saulės» pirmininkas per Kauno gubernatorių nusiuntė Jo Didenybei Carui pasveikinimą ir jausmų išreiškimą. Į tą raštą Caras savo ranka teikėsi parašyti: «iš širdies visiems sakau ačiū.» Apie tai taip-pat per Kauno gubernatorių buvo «Saulei» parašyta.

K—is.

Kuningo iškėlimas. Vidaus reikalų ministeris pasiulė Mohilevo katalikų antvyskupiui Revelio kleboną, žinomąjį kun. Žiskar'ą iškelti kiton parapijon kamendorium už jo lenkiškai tautinę agitaciją mišrioje parapijoje.

Dėlei kun. Viercinskio bylos. Svietiškajai vyriausybei sužinojus apie betvarkę Maskvos katalikų parapijoje, Maskvos miesto viršininkas pavedė pirmiausia ištirti šitą dalyką kuningaikščiui Golicinui. Tasai tarp kitų klausinėjęs ir dviejų Maskvos unijotų kuningų: Mykalojaus Tolstojaus ir Mykolo Storoževo. Juodu klausiamu, ką žiną apie Viercinskį, pasakę, jog jis esąs jėzuitas. Kadangi jėzuitams nevalia Rusijoje gyventi, tai ir prasidėjo didelė byla, pasibaigusi, kaip jau skaitytojai žino, kun. Viercinskio išvijimu iš Rusijos. Sužinojus apie tai Romoje, kardinolų kolegija nutarė nubausti Tolstojų ir Storoževą, kam įskundė svietiškajai vyresnybei dvasiškį. Kardinolų nutarimas buvo paskelbtas dienraštyje «L'Univers». Bet rusų valstybės įstatais — Romos nutarimai būna teisėtais tik patvirtinus juos rusų vyriausybei. Kun. Storoževas, remdamasis to kad tas nutarimas rusų vyriausybės ikišiol nepatvirtintas buvo, atsisakė jį klausyti ir mišias laiko, nors «L'Univers'e» jam tai užginta. Jisai teisinas, kad Viercinskio neskundęs, o tik klausiamas pasakęs teisybę, nes sumeluoti neleidusi jam sąžinė ir prisaika. Kun. Tolstojus, kad ir taip-pat kaltybės neprisima, išreiškė tačiau Romos nutarimui paklusnumą. Kuo baigsis tųdviejų unijotų byla — tuo tarpu nežinia.

TRAKAI. Vilniaus apygardos teismo išvažiojamoji sesija nagrinėjo bylą keturiolikos metų merginos Paulinos Viačkytės, kaltinamos, kad pasivogė dėžutę su aukapiningiais iš Nedzingės bažnyčios. Šventvagė nubausta 6 mėnesiams kalėjimo. Jau pirmiau Viačkytė buvo nubausta už vogimą Lydos ap. žemiečių viršininko 9 mėnesiams kalėjimo.

Nauji pašto skyriai. Nuo balandžio 1 d. Kauno gubernijoje atidaryti šie nauji pašto skyriai: 1) *Laižuvoje,* Šiaulių ap., 2) *Pašvitinyje,* Šiaulių ap., ir 3) *Svėdasuose,* Ukmergės ap.

(«Viltis».)

IŠ LATVIJOS.

RYGA. *Nužudė.* Kovo 28 d. ant Škunos g-vės tramvajus nužudė Oną Gailiunytę 2 metų. Tėvai, nelaiskyte vienų mažutėlių ant gatvės.

Egzameną ant naminio mokytojo iš matematikos išlaikė šiomis dienomsi prie Rygos mokslo apygardos Julijonas Likas vabalninkietis.

Dauguva vėl liuosa — ledai išėjo, prie miesto kranto stovi jau daug svetimų šalių garlaivių. Medinis tiltas dar neindėtas.

Laikraščių Rygoje išeina: 6 latvių, 5 vokiečių, 4 rusų ir *2 lietuvių.*

Nauja mada. Bus jau keletas savaičių atgal, kaip ir Rygoje pradėjo pasirodyti ant gatvių pavienios moterįs, apsivilkusios kelnėmis-sejonais. Šios naujos mados drąsuolės kaskartas sutinkamos ant gatvių su dideliu triukšmu ir kaskartas esti priverstos ar pasilėpti nuo žingeidžios žmonių minios kokiuose namuose, ar išsigelbėti sėdus vežėjan. Kaip sutinkamos šios kelinuotos ponios, privesiu kątik buvusį atsitikimą. Bal 4 d., prievakarėje, ant Kalkių gatvės pasirodė 2 tokios mylėtojos naujos mados ir pritraukė taip didelę žmonių minią, kad nebegalėjo pravažiuoti nei vežėjai. Buvusieji miestsargiai nebegalėjo išskirti žmonių minią, kuri vis didinosi. Pasigirdo atskiri švilpimai ir patėmijimai, kurie visai nereiškė prikritimo. Pagaliaus buvo matyti kaip žmonės buriais kimšos į vieną magaziną, kur pasislėpė kelinių dėvėtojos. Ar joms laimingai pasisekė išsprukti nėra žinios, nes nebuvo laiko laukti triukšmo pabaigos. Iš šio atžvilgio matyti, jog Ryga bus konservatiška (atžagareiviška) ir naujos mados įvedėjoms reiks dar daug kliūčių pergalėti.

Duona. Nesenai buvo rasta duonoje arklių mėšlai; šiomis dienomis rasta duonoje, pirktoje vienoje kepykloje ant Koževnos gatvės, kirmėlės.

MINTAUJA. Mintaujiečiai lietuviai kurių čia gyvena sako į keletą tūkstančių, regėti nemėgsta viešumo — nes nei viename laikraštyje nepaduoda jokių žinių apie savo gyvenimą. Ir aš gal nieko nebučiau žinojęs apie juos, jeigu nebučiau sutikęs vieną mintaujietį, išvažiuojantį į Lietuvą, kuris suteikė man apie Mintaujos lietuvius sekančias žinias.

Visa Mintaujos miestą puošia nauja graži katalikų bažnyčia, pastatyta rupesčiu klebono kun. Jasėno. Be kun. Jasėno Mintaujoje kuningauja dar kun. Ozolinas ir Erbrederis kapelionas. Prie bažnyčios yra parapijinė mokykla, kurioje mokytojauja 3 mokytojos: ponia Staškevičienė ir p-lės Paliulionytė ir Šeičytė, visos lietuvaitės, bet ar mokina jos ir vaikus lietuviškai ir kiek išviso vaikų moko — nežinoma. Daugumas mintaujiečių katalikų — lietuviai. Mintaujiečiai lietuviai turi ir savo pašalpos draugiją. Girdėti tik, kad draugijoje yra veikėjai, tūlas Stankaitis, Lelis, ir Dumbris, bet ką jie ten veikia, kiek draugijoje sąnarių, turto ir tt. nežinoma, nes draugijos valdyba nei savo metinės apyskaitos niekur neskelbia. Ši draugija laiks nuo laiko rengia ir savo viešus vakarus su teatrais, dainomis ir šokiais. Dainuoja ant vakarų bažnytinis choras vedamas vargoninko Vasovskio. Vietiniose mokyklose mokinos nemažai lietuvių, bet kiek jų, tikrai nežinoma. Mokiniai turią ir savo ratelį.

Platesnių žinių apie gyvenimą Mintaujiečių lietuvių nebepasisekė išgirsti, todėl butų labai pageidaujama, kad ant tolesnio laiko kas iš pačių vietinių lietuvių tarpo pradėtų garsinti žinias apie žymesnius savo brolių gyvenimo apsireiškimus.

Rygos Lietuvis.

Latviai stačiatikiai tiek jau pasidauginę Peterburge, kad įsikurė savo parapiją ir mano neužilgo įsteigti stačiatikių broliją ir cerkvinę mokyklą.

Jura. Nesenai atskilo ties sala Sasker ledo didelis gabalas, ant kurio darbavosi 300 žvejų. Vilnis pagavo ledą ir nunešė į jurą. Skęstančių jieškot išplaukė laivai, bet surado tik keles dešimtis tinklų, o apie žmones nieko negirdėti. Toki pat nelaimė atsitiko 21 kovo su Šloko žvejais nuneštais į jurą gan smarkiam vėjui pučiant. Kai-kurie liko su savo veltiniais išmesti ant kranto, bet dar trūksta 16 žvejų, kuriems vėlai vakare pasisekė priplaukti prie krašto.

Pavogė vaiką. Liepojaus gyventoja Š. Goldberg žydelka pirm 7 metų atidavė savo 2 metų mergaitę Gindę pas vieną žydelį Pily Mažeikiuose auginti. Neužilgo vaikas kažin kur dingo. Dabar Laižuvoje pas tūlą F. Jarkų būk atrasta liko mergaitė pakrikštyta ir auginama katalikų tikėjime. Užvesta byla, kuri nežinia kaip pasibaigs.

Iš Vidžemės gubernijos 1910 m. iškeliavo į Siberiją 1222 žmonės; iš Kuršės ir Igaunijos mažiau iškeliavo. Iš visų Rusijos gubernijų už vis daugiausia iškeliavo iš Lenkijos — 38.665 žmonės.

Palei Kuršo rubežių, o ypač Šiaulių apskrityje, kaip praneša latvių laikraščiai, paskutiniame laike latviai daug perka ir nuomuoja žemės nuo lietuvių, kurie meta tėvynę ir keliauja į Ameriką. Latviai už 20—30 dešimtinių žemės moka 200 -300 nuomos.

Vagis užpludo dabar Rygos miestą. Balandžio 7 d. ant didžiosios miesto rinkos suimta daug intariamų asmenų.

P. Stolypinas, ministerių pirmininkas 5 bal. pravažiavo pro Rygą, keliaudamas į savo dvarą Kalnoberžį netoli Kedainių, o 7 bal. grįžo atgal.

(«Rygos Garsas».)

Socialdemokratų susivažiavimas. «Rygas Awize» praneša, jog greitu laiku šaukiamas visuotinas latvių socialdemokratų susivažiavimas

Nauja knyga. Šiomis dienomis apleido spaudą latvių kalbo kniga: «Ką duoda vartotojų draugija darbininko žmonai».

Rastas kūdikio lavonas. Vsiechsviatskose kapinėse rastas kūdikio lavonas su dviems peilio žaizdomis veide ir kakle.

Areštai. Nesenai areštuotasai žinomas latvių rašytojas Karlis Skalbe, Rygoje, savame bute Stulpų gat. No. 41, uždėjus kaucija, dabar tapo paleistas.

(«Rygos Naujienos»)

LIETUVIAI KITUR.

Londonas. Čia lietuviai nesenai įsikurė bendriją «Birute», kuri dabar pradėjo duoną kept. Seniaus lietuviai imdavo duoną nuo žydų, dabar gi perka savo krautuvėje. Duona pasirodė geresnė negu žydiškoji, todėl vis išperkama. Keptuvė turi savo arklį ir vežimėlį pristatyti duonai į namus.

MARIJINSKAS, Tomsko gub. Marijinskas yra už 200 varstų nuo Tomsko į rytus, prie Siberijos geležinkelio, prie Keja upės. Prieš 50 metų ir miestas vadinosi *„Keja"*. Marijinskas yra apskričio miestas; gyventojų turi apie 20,000. Šalė miesto ant kalnelio — gražios katalikų kapinės prie didžiojo vieškelio, kuris eina iš Tomsko Irkutskan. Pirmieji Marijinsko gyventojai buvo daugiausiai lietuviai iš Kauno ir Vilniaus gubernijų išvaryti per lenkmetį. Kai ištiesė geležinkelį per Siberiją, tada ir daugiau atplaukė lietuvių. Dauguma jų ligšiol stipriai turis savo tikėjimo ir savo prigimtosios kalbos.

Marijinske taip-pat daug buvo ištremtų ir kuningų (suskaito jų apie 50), kurie daugiausia buvo ištremti iš Lietuvos. Žmonės labiausiai mini du brolius kuningus Šarkausku iš Žemaitijos, kurie paskui sugrįžo savo šalin.

1904 m. Marijinsko katalikai pradėjo statyti medinę bažnyčią. Vietą jai pašventino kun. Juozapas Demikis, Tomsko džiakonas, šv. Antano dieną 13 birželio.

Pirmuoju Marijinsko bažnyčios klebonu buvo kun. Kazimieras Musteikis; antruoju klebonu kun. Karolis Bielinis. Dabar Marijinsko bažnyčia yra Tomsko parapijos filija.

ARGENTINA. Darbas čia šiemet eina sunkiau, negu pernai. Lietuvių Argentinoje yra labai daug. Nesenai trįs lietuviai gerai laimėjo lioterijoje: pasidalino po kelis tūkstančius.

J. Pauža.

(„Šaltinis")

PERŽVALGA.

|| **Vėliausiai atkeliavę Amerikon lietuviai.** Kovo mėnesiu Amerikon atkeliavo 743 lietuviai. Taigi daugiau už vasario mėnesį ant 162 žmonių, nes per vasarį pribuvo čia 581 lietuvis. Daugiau ir už sausį, nes tuo mėnesiu atvažiavo 612. Matomai mūsų ateivystė į pavasarį pasidaugino.

Iš Rusijos, taip vadinamų «rusų» — atvažiuota per kovą 1,634 žm. Taigi rusai lietuvius pradeda pusiau viršyti, nes seniaus būdavo rusų mažiau už lietuvius atvyksta. Bet lenkų bus veik šešis sykius daugiau atvažiuota už lietuvių, nes per kovą atvyko 4,128 lenkai.

Nuo liepos 1910 iki sausio 1911, Amerikon lietuvių atvažiuota 10,377.

Iš Amerikos lietuvių grįžo, per sausį mėn., 136. Taigi tik penkta dalis grįžo, kiek tuo mėnesiu atvažiavo.

Per kovo mėnesį Amerikon neįleista 1,794 ypatos. O per vasarį tik 1,408. Matomai kassyk daugiau grąžinama ateivių, neparodžius jiems to jau «palaiminto Ameriko».

||**Nepaprastai prakilnus atsitikimas.** Rašėm «V. L.» kad Prusų lietuviai inteligentai už politiką buvo susivaidiję ir p. Lapinas buvo labai nepadoriai aprašęs p. J. Vanagaitį per «Tilžės Keleivį» ir «Lietuvišką Ceitungą». Štai dabar randame «Byrutės» N5 p. Lapino viešą atsiprašymą, kuriame pažymėja, jogei jo straipsnis «buvo mierytas nuženinti išleidėją «Byrutės» ir «Allg. lit. Rundschau'os» poną Joną Vanagaitį iš Tilžės akyse lietuvių visuomenės. Aš šituom raštu užtikrinu atvirai jog nieko nėra teisybės, ką aš esu tenai rašęs. Apgailėdamas atsiprašau pono Jono Vanagaičio, kad aš jį taip skaudžiai esu įartinęs. — Jurgis Lapinas iš Tilžės.»

Pavyzdis mūsų plaukaroviams, kurie viens kitą įžeidę amžinai nebemoka pasirodyti vyrais ir susitaikinti!

|| **Dalyvavimas tautų kongrese.** Iš Paryžiaus rašo, jog nesenai p. J. Gabrio inkurtasis «Lietuvių Informacijos Biūras». nusprendęs lietuvių vardan dalyvauti visų tautų kongrese, būsiančiame šią vasarą Londone. Tam tikslui esąs ruošiamas memorandumas francūzų ir anglų kalbose apie lietuvių savytą tautystę.

Kas L. I. B-rui suteiks nuo lietuvių tautos mandatą — nerašoma dar

|| **Ar suvažiuos kada-nors vargonininkai?** p. J. Stulgaitis, Wilkes Barre, Pa. vargonininkas, griežtai sumano ir kviečia visus Amerikos lietuvius vargonininkus suvažiuoti šiemet į Baltimorę, laiku seimo S. L. R. K. A.

Girdėtis, kad «Dievo muzikantų» lietuvių Amerikoje yra į 80. Jeigu jie susiorganizuotų ir imtų leisti muzikališką laikraštį, tai ištikro mūsų dailės historijoje padarytų didelę žymę.

|| **Vėl atgijo?** «Lietuvos» N18, rašo iš Philadelphijos žinutę, jogei žinomasis A. Jocis «lietuvių kuningaikštis» vėl rengiąsis tverti naują kompaniją, ant vietos subankrūtijusios «Atlas Trading Association». Jau esąs rengiamas ir katalogas. Korespondentas smailai nusišiepia: «galėsime vėl pirktis akcijas!»...

|| **Naujas savotiškas laikraštis.** «Savotišku» pavadiname «Laisvąją Žmoniją» kurios N1 šiąnedėl gavome, ir kuris ant mūsų padarė visai kitokį įspūdį, negu ikšiol pasirodantie mūsų laikraščiai. Nesenai kam tai buvome viešai atsakę, kad lietuviai dar neturi anarchistiško laikraščio. Šiuomi mielai tą atšaukiame ir perstatome — še, tai «Laisvoji Žmonija» užims to vietą! Pagaliaus bent dasipildė lietuviškojo anarchizmo spraga. Nugąstaujame tik męs, kad lietuviškasai «anarchizmas» sunkesnį sau rasą kelią, negu lietuviškasis «socializmas». Jau jeigu proletariškasis ir prastutis socializmas pas mus nenueina toliaus nuo komitetų ir peštynių, tai aristokratiškos dvasios anarchizmui bus dar sunkiau, nes anarchistai reikalauja sau tokių idealistų, kurie per keles dešimtis metų būna «sukrimtę» kelis šimtus tomų kningų. Pas mus tokių žmonių dar nėra.

Pirmas numeris «L. Ž.» išėjo ant dviejų mėnesių, 6x9 didžio, 20 pusl. Leidžia «L. Ž.» bendrija po N1613 So. Halsted str., Chicago. Kaina metams 50 c. Bendrijos pirmininkas J. Brijūnas, išdininkas J. Petraitis. Straipsneliai trumpučiai, daugiausiai iš anarchistų raštų versti. Originališkai lietuviškų minčių dar maža. Tačiaus laikraštukas labai švarus. Spauzdinamas pas Ilgaudą. Kas rėdo — nežinia.

|| **«Revizorius» lietuvių kalbon.** Garsi ir pastebėtinai graži iš dailės pusės komedija, vardu «Revizorius» didelio mažarusių rašytojo Gogolio tvarinys, pradėta spauzdinti prie **«Rygos Naujienų»** priedely. Veikalas tai didelis ir kliasiškas, tik gaila, kad minėtas vertimas «R. N-nų» labai šiurkštus: jis atims pusę grožės pačiai komedijai. Čia męs dar sykį turim progą pastebėti, jog labai gerai butų, kad geresnius veikalus spauzdindami, leidėjai pirm to duotų kalbos žinovams pertaisyti. Žiūrėkit kokią svarbą turi «Visuomenės įnamiai», kada p. Jablonskis ištaisė! O kas iš jos butų, jeigu butų kalba, kaip ve mūsų kasnedėl pasirodančiose «kningose». kur nei sakiniai suprantami, nei dvasios jokios į patį raštą neindėta? Nors «Rygos Naujienos» vertos pagirti už leidimą mums «Revizoriaus», tačiaus męs išreikštume linkėjimą, kad reikia paliauti gerus raštus leidus taip skubotai— «lubočnai». Geri raštai juk tai daugeliui metų mūsų literatūron turtas.

IŠ VISUR.

× **Pabėgo su Salomono karūna.** Nepaprastą žinią praneša telegramos iš Turkų žemės. Kaip žinoma, Jeruzalėje yra gražiausis iš pasaulio budinkų — Omara mosqua (mahometonų šventnamis). Ant tos vietos stovėjo seniau garsus žydų dievnamis, kurį 70 m. po Kristaus mirčiai Romos ciesorius Titas sudegino. Laiku gaisro buvo dievnamyje keli tūkstančiai žydų ir liepsnų apimti suskubo sklepuose paslėpti garsingą «Sandaros Skrynią» su Dievo prisakymų toblyčiomis, ir kitas savo tikėjimo brangenybes.

Štai pereitą savaitę rado, kad tie visi brangumynai išvogta. Juos išvogė anglo-amerikoniška archeologiška kompanija, kuri

pakasusi iki Omaro mosquai urvą ir viską susiėmusi, sėda ant laivo ir — duok Dieve kojas! Mahometonai įnirto, kad jų šventnamyj padaryta šventvagystė, o žydai — kad jų brangios šventenybės pateko archeologams. Sako išvežta esą «Sandaros Skrynia», Dovydo karaliaus antspaudas, Salomono karūna, žiedas ir labai senas Biblijos rankraštis. Baimijamos net, kad mahometonai nepakeltų prieš krikščionis šventosios karės.

× **Londono sufragistės laimėjo.** Parliamentas antrą sykį baigia skaityti billių, apie moterių teises. Jei pereis, tai moterįs galės balsuot. Statoma tik išlygos, kad «butų apsipažinę su namais» (mat vis dar baimė yra, kad moterįs užsiėmę politika, apleis namus)

Kamoristai šokina teismą. Viterbo, Italijoje, teisiamieji kamoristai, būdami geležinėje klietkoje tolydžio priverčia teismą pertraukti posėdžius. Štai visa eilė pertraukimų. Du susimuša klietkoje. Baisųs riksmai. Pertraukta posėdis Keturi teisėjai, nusižiūrėję į areštuotus, ima «velniškai» juoktis. Pertraukta. Viens iš kalinių, Erricone, spjauja į fotografistą ir grumoja jį nu spirt į anąjį svietą. Pertraukta. Vos susirenka teisėjai, visi kamoristai pakelia klietkoje «geležinį» juoką. Vėl pertraukta. Erricone ant skundiko Abbatemaggio paleidžia visą audrą įžeidimų. Skundikas alpsta. Sumišimas. Pertraukta. Vos pradėta posėdis, alpsta nuomariu kamoristas kuningas Vittozzi. Pertraukta Kaliniai klietkoje sušoka stati ir grumoja kumščiais į liūdininkus. Riksmas Pertraukta. Alpsta Vittozzi ir Gargiulo.. Vėl pertraukta Vėl alpsta Vittozzi. Pertraukta. Kaži-kas ima baisiai švilpt. Pertraukta. Kalinis Soposito meta savo akiniais į teisėją. Teismas pertraukta. Du kamoristai ima rėkt ant viens kito. Teismas išeina.

× **Bėga misijonieriai.** Nors chinų revoliucija apie Kantoną tapo numalšyta, bet kilas adr didesnis bruzdėjimas. Todėl krikščioniški misijonieriai būriais bėga linkui Hong-Kong upės.

× **Spaudos kongresas.** Romoje geg. 4 atsidarė tarptautiškas spaudos kongresas. Pribuvo iš visų šalių apie 500 delegatų.

× **Moteris kuningu.** Šveicarijoje, kantone Grisons protestonų bažnyčios synodas įšventė kuninguos moterišką Ji yra vokietė, bet Amerikos pilietė.

× **Sudegė maištininkai.** Kantone, chinų revoliucijonierių būrys, tapo kareivių įvytas į ryžių krautuvę ir uždegtas. Sukilėliai bevelijo susideginti, negu pasiduoti kareiviams. Žuvo jų apie 30.

× **Brangi sėdynė.** Artinanties anglų karaliaus Jurgio karūnacijai ir parodoms Londono namų langai yra išrendavojami žiurovams už pasakiškas kainas. Taip, ant Pell Mall pleciaus už dvi dienas žiūrėjimo per langą ant gatvių, ima ... $3,825!

× **Triukšminga Europoj gegužinė.** Paryžiuje, Berline ir kituose Europos miestuose šiemet, kaip ir visada, per pirmą dieną gegužės buvo nemaža triukšmo. Dėlto Paryžiuje buvo ant gatvių išstatyta apie 30,000 kareivių. Rods kraujo praliejimo nebuvo, užtai iš demonstrantų minios lėkė į kareivius plytgaliai. Šiaip po Franciją provincijose gegužinė ramiau atsiliko, tik mieste St. Etienne manifestantai priešais miesto rotušę iškilmingai sudegino «Darbininkų Pensijos» įstatymus. Užtai Berline policija raita grumėsi su žmonėmis, ir siaurose gatvėse daugelį sužeidė. Tik Londone procesijos atsibuvo visai ramiai.

Iš Amerikos.

Santaikos kongresas. Baltimore, Md. šiąnedėl atsibuvo trečias metinis tautiškas santaikos kongresas. Buvo apie 1000 delegatų. Užgirta Amerikos politika ir dabartinė jos padaryta sandora su Anglija. Kviesta viso pasaulio tautos į sandoros liigą. Prez. Taftas ilgoje kalboj nurodė, jog tik Amerika galės privesrti visą pasaulį prie sustabdymo karių. Carnegei dovanota aukso medalis už jo pasitriūsimą prie tautų santaikos.

McNamarų byla. Los Angeles, Cal. Iš trijų areštuotųjų vienas, būtent McManigal, ir toliaus vis suranda naujų apskundimų ant savo draugų, brolių McNamarų. Dabar jau formališkai abudu McNamaros yra apskųsti ant 21 prasikaltimo, tų tarpe išdinamitavimo «Times» budinko. Tuomtarpu patsai McManigal yra apskųstas išdinamitavę Llevellyn Iron Works fabriko.

McManigal tikėjose, kad jį, kaipo pavirtusį į valstijos liūdininką, dabar paleis. Bet apsiriko: jis tebėra pančiuose.

Socialistų Partija atsišaukia į visos Amerikos darbininkus, kad remtų šitą bylą aukomis ir sympatijomis. Nuvažiavo į Los Angelę unijų atstovas, advokatas Leo Rappoport, kuris ves bylą ir gįs brolius McNamarus.

Lietuviai gavo po 22 metu. Pottsville, Pa. teisėjas Brumm pa smerkė kalėjiman du vyru valkatas: Petrą Jarusevičių ir J. Šenkų iš New Yorko, abu po 22 metu. Juos sugavo ant gelžkelio stoties McAd.., apvogusius mokyklos namą.

Tie du valkatos Schuylkill paviete tebuvę, daugiau ir nebelikę.

Streikas ir raušės. Pittsburge, Pa. 1 d. gegužės išėjo streikan apie 10,000 darbininkų nuo Pennsylvanijos gelžkelio. Kompanija tuojau atleido apie 20,000 pati nuo savęs ir ant jų vietos traukia iš visur streiklaužius. Pereitą subatą ant stoties Wall, ties Pitcairn, streikieriai užklupo ant atgabentų skebų. Iškilo baisios riaušies. Daugybė sumuštų ir areštuotų. Abi pusės stiprinasi ir žada nepasiduot.

«Oro maudynės». Chicago, Ill. sveikatos biūrui patarus, telefonų kompanija intaisė ant stogų «oro maudynes», kur šventadieniais ir darbo dienomis po kokią valandą nuogi darbininkai galės volioties ir kaitinties ant saulės. Greitu laiku ir kitos įvairios įstaigos žada tas «oro maudynes» intaisyti.

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

(Rašo amerikiečiui.)

Joniškis. Šiaulių pav.— Mielas drauge! Kaip reikalavot naujienų: naujienos pas mus tokios:— Nesenai laikraščiuose pasirodė linksmos žinios apie pardavimą dvarininkų žemės kaimiečiams lietuviams, kuriomis jau nevienas lietuvis buvo apsidžiaugęs; bet dabar viskas kitaip virto. Dabar nei vienam lietuviui nenori parduoti; parduoda vien tik gudams; iš kitataučių (ne gudų) jei kokiam kur kokią vietą parduoda, tai uždeda kainą 180 rub. už dešimtinę, kad ir ta žemė pirmiaus buvo kainuota 130 už dešimtinę. O gudams žemę paveda kur buvo kainuota 160 rubl. už dešimt. tai už 130 r.

Kitataučiai, kad ir yra nupirkę kur kokią vietą, tai dar nieko ant tos žemės nepavelina veikti; matomai, jei gudas atsiras ant jo vietos, tai tas turės eiti laukan ir užleisti gudą.

Vienais metais jie negalėjo pritekti gudų dėl apsodinimo tų vietų, tai nei jie patįs nebesupranta, kaip mūsų žmonėms tiesas siaurinti, o saviškiams platinti. O po kelių metų męs tikime, kad visi tie gudai iš tų vietų išpleškės patįs per savo malonę, nes paprastai jie šio krašto nemėgsta.

Tai tokios naujienos apie bankų parduodamąsias žemes kaimiečiams lietuviams! Toliaus parašysiu daugiau. Lik sveikas!

Tave mylinti

Wanda.

Svetušina, Suv. gub. (Mūsų kor.) Svetušinos Naum. pav. dvarą paėmė seniau nuo grafų Milzins, buvusis kitados Plokščių vaitas Petrait's. Tas vyras seniau nelabai turtingas buvo, kad parduodamas savo tėviškės gyvenimą savo, brolio, ir sesers vienos dalies gavo 13 šimtų. Bet dabar kaip matyti desėtkais tūkstančių skaito; o tai vis surinkta bevaitaujant iš kaimiečių prakaito; o dabar tą sutaupytą kapitala apverčia lietuviams ant pavojaus. Štai kokiu būdu.

Kaip žinoma, net doresnieji lenkai dvarininkai neparduoda savo žemės plotų valstiečių bankui, kuris taikosi Lietuvon burliokų prikviesti, bet stengiasi kad ir už pigiau, bet nors-kiek artimesniams nors tikėjimiškai parduoti. O mūsų Petraitis (lietuvis) nupirkęs Svetušinos dvarą mįslijo kad jam veltui lietuviai suneš tūkstančius pelno; apgarsino, kad susirinktų vietinių bežemių kuopa ir paimtų iš jo tą dvarą, pagal jo apkainojimą. Susirinko, tiesa, žmonių, norinčių žemės, bet piningus sykiu mokėti mažai tokių buvo; o mūsų perkupčiui tas tik rūpėjo, — palaikęs vienus metus nei arės nei sėjęs nuvažiavo bankan ir pardavė dvarą rusų vaisintojams. Ne butų taip pikta, kad į šitą dvarą siųstų gerus čia rusus, bet vis staravierius, kurie garsųs vogimais ir piktadarystėmis. ir kurie niekad ramiai nenustygsta. Dar pirmą mėnesį burliokams apsigyvenus, žmonėms nežinant nei jų pavardžių, jau žydo mantelį pavogė; toliau apnyko užsigėrusį Petrą Duobą naktį, iš brolio (An. Duobos) pareinančio atėmė 12 rublių ir galvą pramušė, priglušydami iš užpakalio keliu nuo dvaro einant. Pet. Duoba neįsitėmijo ir sako, kad tokių burliokų čiabuvių nesimatyt; tur but jų giminės iš toliaus. Bet pasirodė, kad tai vis nauji poselencai. Vėliaus koks ten Bielovas pamylėjęs išsigabeno Pruselių Zitinaičio pačią, kuri turėjusi apie 200 rublių; pati rods sugrįžo, bet piningų tik 10 rublių tepalikta.

Vasario pabaigoj kokio ten ruso Kovolenkos buvo veselija; giminių suvažiavo netišanos pusės Kauno; svečiai po veselijų skirstėsi, bet su jais sykiu dingo ir kai-kurių kumelės iš tvartų; dar Vedegis vijosi ir jieškojo, bet veltui jo darbas; tik piningų praliko ant telegramų ir maisto; kumelė 3 metų, verta pusantro šimto rublių.

Tai matote, kokie tie mūsų naujieji kaimynai; dar metus neišgyveno, jau tiek šposelių pridirbo. O kas toliaus bus? Tai tik ateitis tegali pasakyti... O ko vertas mūsų garbingasis tautietis Petraitis už tokį tarpininkavimą parduotojams dvarų? Lai sprendžia tie, kurie čia skaito... O nemokytų skatikai jiems patiems prie jungo. priedas; lai krauja piningus vaitams ir kuningams, o tie mokės svetimtaučiams užleisti žemės plotus.

Rymašiškietis.

DAR APIE EXPROPRIATORIUS.

(Nuo mūsų korespondento. Žr. «V. L.» N14.)

Londonas.— 27 d gruodžio apkaltinamų ypatų policijos teisme buvo penkios: Osip Fedorov, Jokubas Peter, Jurgis (Jurka) Dubov, Luba Milstein ir Sara Roza Trosčanski

Nors advokatai abiejų pusių atlankė teismą, bet prokuratoriaus vietininkas p.Bodkin teismo pirmininkui apreiškė, kad iš priežasties netvarkumo tuo tarpu surinktų per policiją žinių jis reikalaująs formališko atidėjimo tyrinėjimo ant savaitės. Ant ko visi sutiko ir tyrinėjimas tapo atidėtas ant savaitės.

Tuotarpu p. K. Pilėnas knisėsi po poperius rastus stuboje mirusiojo expropriatoriaus Pulka Milovič, arba Gardstein, arba P.Marunec.

Velionio užpakalinėj kelnių kišenėj rado kningutę, kurioje ant pirmo lapo užrašyta: «Motto:— viskas arba nieko!» Gale kningutės matomai padaryta atskaita gautų (nuo ko — nepasakyta) piningų. Čia paduosiu sumas: gegužio mėnesvj 250 rublių, berželio — 250 rub., liepos — 230 r., rugpjučio — 270 rub., rugsėjo — 225 r., spalių 250 r., ir lapkričio mėn. — 275 rub. — visi tie piningai priimti 1910 m.

Tarp kitų popergalių rasta receptai, kaip dirbti bombas, kaip oxygenu tirpdyti geležę ir plieną, kaip sutaisyti nuodus — kad įlašinus į vaną 10 lašų ypata gulinti vanoj užmigtų — ant visados!, kaip užnuodinti — cigaretus, cigarus, pypkę ir tt.

20 d. gruodžio atėjo į No. 26 New Castle street, Oldgate, laiškas ant vardo P. Piatkov ir kadangi tokios pavardės ten nebuvo, tai tų namų gyventojai nunešė tą laišką į policiją, kur konvertą atplėšus rasta kitas uždarytas konvertas su sekančiu adresu: P. Marounetz 44, Gold street, Stepny. Laiške nieko ypatingo nebuvo rašyta tik priminėta, kad adresas Paryžiuj o taip gi adresas Rygoj ant vardo panaitės Elzės Hoffmann — geri. Policija nieko nelaukus nusiskubino į No. 44, Gold st. kur pirmoj stubukėj ant antro gyvenimo rasta tiesiog visas arsenalas dirbimui bombų, dinamito, o taipgi rasta kelios bonkos. nitroglycerino, du mauzeriu, keli brauningai, keturi Dreyser'iai ir daugybė patronų; vokiškų, maskoliškų, latviškų ir francūziškų kningų, brošūrų, rankraščių ir tt.

Visas radinis tapo nugabentas į centralinę policiją Old Jewry, City.

Po šito radinio, kada 2 d. sausio suimtuosius vėl atvežė į policijos teismą teismas iš visų pusių tapo apstatytas ginkluotais policmanais apie 200 žmonių iš viso.

Tą pačią dieną atėjo į policiją žydelka Fleischman ir pranešė, kad namuose, kur ji gyvenanti nuo nekurio laiko esą ant viršaus po No. 100 Sidney st., Stepney, užsislėpę du svetimtaučiai vyrai. Ji, žmona, žiūrėjusi keletą sykių per rakto skylutę ir mačiusi, kad vienas iš tų vyrų vis sėdžiąs prie stalo ir laikąs rankoj ilgą revolverį; jie taip tėdžią persimainydami dienas ir naktis, nors naktimis gazo nežibiną, bet nuo šviesos iš gatvės gana esą šviesu stuboj.

Viršininkas išgirdęs apie tai tuojaus paliepė inspektoriams ir seržantams (slaptosios policijos) ir paprastiems tyrinėtojams (detectives) persirengti ir apsiginkluoti revolveriais.

Buvo tokiu būdu pasiųsta apsupti tą namą 50 dektetivų. Laikas buvo paskirtas užpulti namuose pasislėpusius vyrus 9 val. vakare. Kada tie pribuvo ir viską apžiūrėjo, tai pasirodė, kad plano išpildymas tą vakarą negalimas: juo kad daug gyventojų namuose: apie 18 ypatų, kurias pirm visko reikia iškraustyti ramion vieton, o to padaryti nebuvo galima akiesmirksnyj, juo kad nekurius gyventojus ėmė daug laiko peršnekėti apleisti namus. Apie 2-ra val. ryto tas darbas buvo atliktas: gyventojus išvedžiojo ir davė visiems atsakančias prieglaudas, išimant, žinoma, tuodu vyru.

Dabar, vienok, atėjo policijos vadams į galvą štai kokis klausimas: kaip be kraujo praliejimo tuodu vyru paimti. Juo ilgiau galvojo, juo aiškiau pasirodė, kad prieit prie jų netik sunku, bet tiesiog negalimas dalykas. Namai ant trijų gyvenimų. Ant pat viršaus pirmojoj stuboj tie du vyrai, kaip dabar žinia, Fritz Swaars ir Joseph Fogel, pasislėpę. Trepai labai siauri: du vyru šalimais nesutelpa. Taigi turėtų stovėti ant trepų viens už kito, tai išeina kad daleiskim, vienas iš pasislėpusių paleistu šūvį iš mauzer'io, kuris paguldytų visą eilę stovinčių ant trepų policmanų Negerai

Buvo užmanyta paleisti ant jų iš gatvės gesinamąją dūdą (fire hose), bet ant to užmanymo atsirado priešginių. Buvo užmanyta apstoti namus ir apsupus laikyti pakolei nepasiduos. Ant to užprotestavo superintendentas J. Mulvany, sako: «Ką jus tuo atliksite? Atminkit kad žmonės patėmiję besislapstančią policiją, susirinks dešimtimis tūkstančių: juk man netik neteks žmonių išskirstymui minios, bet ką aš veiksiu, kad neturėsiu nei vieno policmano apsaugojimui krautuvių. namų ir gatvių tvarkymui?» Ant galo tapo nuspręsta viską atlikti tą pačią dieną.

Apie 7 val ryto inspektorius Collison, kaipo ženklą kad pasiduotų paleido plytgalį į langą; plytgalis išmūšė langą, o atsakymą gavo kulkomis, kurios lyg birėti birėjo Peršovė detektivų seržantą Metropolitan'o policijos Benjamin'ą Leeson'ą.

Policija pamačius, kad jų revolveriai nieko neverti prieš revolverius expropriatorių sumanė pasišaukti į taiką kareivius. Už kokios pusės valandos atėjo 20 kareivių, kurie pleškino perdėm kokias 5-kias valandas, bet expropiatorių nepasiekė: jie sau iš savo tvirtovės kaip barsto kulkomis, taip barsto: kareiviams neduoda nei gero. Sužeidė vieną seržant'ą: peršovė koją.

Triukšmas pasidarė visam mieste neišpasakytas: svieto priplūdo iš visų pusių: tramvajai sustojo, omnibusai, nes net per kelias angliškas mylias, nuo vietos šaudymo nebuvo matyt nieko kaip tik žmonių galvos. Turbut buvo mažiausia apie pusė milijono svieto.

Superitendentas Mulvany netik savųjų policmanų, 640 žmonių, neužteko, bet nei pusantro tūkstančio talkininkų policmanų nepriveikė minios išskirstyti.

Apie 11 val. atvažiavo automobiliuj vidaus dalykų ministeris p. Winston Churchill Apie antrą val. po pietų iš stubos apgultų namų pradėjo versties dūmai. Vienok iš stubos antro gyvenimo vis da tebešaudė, bet tik matomai, viena ypata... Ugnagesiai atvažiavo, bet jiems pakolei per langą matyt buvo šaudymas, nepavelijo gesyti. Apie 3-čią val. viskas nutilo, tik liepsna su dūmais sau drąsiai besiplėtoja, lyg kalbėdama į šimtus tūkstančių žioplių: džiaugkitės, aš atliksiu, ko trūksta!.. Apie 4-tą po pietų visas atsitikimas užsibaigė, bet ne be pasekmių: keli ugnagesiai tapo sunkiai sužeisti puolančių griuvėsių.

Kada kareiviai grįžo atgal, tai minia šaukė — Hurrah!

Tai tau ir karžygiai!

Po atsitikimo ant Sidney str., da kitas, tik daug menkesnis, atsitikimėlis buvo toj pačioj apygardėj, kada suėmė merginą Niną Vasiljevną (gyvenusią su Joseph Fogel po N11 Exchange Buildings) ir latvį anarchistą Karl Hofman Nors policija ir buvo apsiginklavus, vienok vartoti ginklų nereikėjo, ir nors žmonės buvo pradėję rinktis, bet kadangi dalykas greit užsibaigė, tai visi sau ramiai be triukšmo ir išsiskirstė.

Dvi dieni prieš tai suėmė latvį barzdaskutį Rosen'ą arba Zelin'ą, kuris iš išgąsčio išdavė Niną Vasiljevą — rusę ir Karl'ą Hofman'ą

Vasario mėnesyj, kada išsiaiškino dalykų stovis, paleido ant valios sekančias ypatas: Lubą Milstein, Sarą Rosą Troščanski, Osipą Fedorov ir Karlą Hofman.

25 d. balandžio prasidėjo byla centraliniame kriminališkame teisme sekančių — dalyvavusių neva užmušimuose policmanų ir konspiracijoj išplėšimo juvelieriaus Harris'o sankrovos ant Haundsditch City — ypatų: Jokubo Petr'io, Jurgio (Jurka) Dubov'o Ernsto Rosen'o arba Zelin'o ir Nin'os Vasiljevos.

Liūdijimas prieš visus apkaltintus ant tiek silpnas, kad vargiai teismas tikės tiems liūdininkams kurie kaltininkus neva matę tą naktį 16 d. gruodžio ant Exchange Buildings.

Dabar vienok po ilgo tyrinėjimo tikrai yra tvirtinama, kad užmušime policmanų, kaip ir konspiracijoj išplėšti Harris'o sankrovą dalyvavo sekančios ypatos: Pulka Milovič kitaip Gardstein, kitaip P. Marounetz arba Moruntzev — nušautas latvis anarchistas; Max Smeller — žydas anarchistas pabėgo; Fritz Swaars — latvis anarchistas žuvo po N100 Sidney str. Stepney; Joseph Vogel — žydas anarchistas «mokinis» Maxo Smeller'io — daryti expropriacijas; Joe Levy — žydas vagis pabėgo ir «Peter the Painter» arba Petras Piatkov — latvis anarchistas — pabėgo.

(Da bus.)

G. Mačtet

Geras Vilkas.

(Pasaka.)

Gyveno sau vilkas, o pas tą vilką buvo du sūnu: vienas vadinosi Šelmiu, o kits, jaunesnis, taip ir augo bevardžiu...

Šelmis buvo gudruolis, mitras.. Ilgadantis, tirštaplaukis, vuoslę nevidonas, turėjo puikią, — būdavo už kelių varsnų svetimą gerą suvuodžia, — tikras vilkas ir buvo! Ir pareigas savo suprato, kaip išpuola, taip ir darė — jokiais abejojimais ir klausimais, savo dvaselę bereikalo nesunkino. Vilku gimė, — na tai reiškia, kad ir išpuola gyventi kaip tikriausiam vilkui! — taip jis ir suprato. Avinukams taipgi neišreiškė niekad jokių saldžių meilumų, — jis žinojo, kad avinukai gema dėl maisto vilkams. Abelnai pasakius tikriu tikriausias vilkas buvo: ir savo vertę suprato ir savam gerui nedavė pražūt. Da buvo žindamu, bet ir tada jau savo gabumus parodydavo ir linksmindavo tėvišką širdį. Ką tik parneš jam nuo medžioklės, jis akiesmirksnyj prarija, urzgia, uedegutę mosikuoja. — Tėvą su motina ramina. O kada jau paaugo, tai tuoj garbę ingijo.. Ar arklys kur pražuvo, ar veršiuks išnyko, ar avinukui odą nuplėšė, — tai jau be abejonės jo, Šelmio darbas. Didelę garbę ingijo: kas tik atsitiks, kur kas pražus, vis ant jo. «Šelmio darbas!» — tiek ir pasako žmogus. O jis vaikštinėja sau linksmas, dantimis kalina, didžiuojasi savo narsumu ir naujus šposus išmįslinėja. Ir pati pas jį soti ir vaikai kaip reik. Tarus, tėvas su motina tik Dievui dėkavojo.

— Matai motin, susilaukėm męs su tavim džiaugsmą nors ant senatvės! — Kalba kartais senis vilkas ir stengiasi būdavo pakutenti pačią.— Jau tokį sūnelį — penėtoją mums pagimdei, kad ir atsigėrėt negalima.

O vilkienė ašaras tik iš džiaugsmo lieja ir glaudžiasi prie savo mylimojo vyro... Moteriškė, žinomas daiktas, minkštaširdė.

— Taip, jau, galima pasakyt, — žliumbsi ji: ačiu Dievui!... — Bet suvis kitaip buvo su Bevardžiu Ar tėvų nuodėmė. ar pašposavo kas — tik nieko nebuvo jame panašaus ant vilko, taip net senoji vilkienė nei pasirodyt negalėjo iš priežasties visokių kalbų kaslink jo gimimo. Tarus nuo jaunesniojo sūnaus gimdytojams nieko neteko, apart rūpesčio... Ir dantis negeri, ir plaukai niekai, o jau kaslink vuoslės, ar kitų gabumų, tai ir kalbėt nėra ką, — avis ir tiek! Ant Šelmio tai net ir pažiūrėt malonu, o tas tai ir išvaizdą tokią turėjo, būk nuo paties gimimo kas jį nuskriaudė... Geri pažįstami tik stebėjosi ir galvomis lingavo. Ar galimas tai daiktas, kad vilkas ir savo pareigų nežinotų, vogt nemokėtų ir suvis jau vilkiškai elgtiesi! Vieni, kaip žinoma, nebutus daiktus pliauškė ir moterišką vilkienės garbę teršė, kiti gailėdavosi: «ir ištikro, nelaimė! Apdovanojo Dievas vyresnįjį, bet jaunesnįjį nuskriaudė!»

Ir prieš patį gimdymą blogas ženklas buvo, — varna atkarkė nelaimę... Ką tik jį naujai užgimusį kūdikį vyrui parodė, — nežinia iš kur ir varna prakeiktinė...atsitūpė ant medžio, kilstelėjo sparnus, mostelėjo uodega ir pradėjo ir pradėjo karkt: Kad girdėjus, būk, miškus naikįs, — valyt pradės. Ir vėl kad jau vilkų galvažūdžiams pabaiga, — ant kolonijų visus išskirstys. Kra, kra, kra!...

— O tu, bjaurybe, tu! — tik tiek galėjo ištarti senis vilkas, taip ir apmirė iš baimės.... Jau ir tąsyk neramu buvo miške. Kad varnos nors ir melagės, bet visgi baisu! O jei išsipildys!...

Kaip jau ten buvo, — vistiek, tik Bevardis dar mažiuku būdamas niekad neramino gimdytojų. Nei mitrumo nėra, nei drąsumo, nei linksmybės. nieko... Šelmis graužia, krauju springsta, o tas ašaras lieja. Šelmis dantimis griežia, prie naujo šposo rengiasi, o tas nuleis galvą ir visokius nebutus daiktus pliauškia. O kartais kaip pradės žiurėt į mėnulį ir taip liūdnai užstaugs, kad net ir vilkienei darosi nera mu ir pačiai norisi staugt.

— Oh, ne ant gero tai! — dusauja ir pyksta senis vilkas, o vilkienė ir pati tą jaučia, ir tik ašaras lieja.

Ir juo toliau, tuo blogiau ėjo dalykai, vis didinosi gimdytojų rūpestis. Niekam netikęs, mažas ir gana: nei išvaizdos prigulinčios, nei pavogt, nei už gerklės nustvert, — tikras netikėlis. Nusives jį ant medžioklės, o jis imk ir paleisk iš gailesčio kiškį. Į kaimenę kur įsiverž, — Šelmis dirba, kad net vilnos lekioja, o tas atsitūps pašalyj paspraudęs vuodegą, — tartum ne jo tai dalykas. Paslaptomis ir lakštingalų pradėjo klausyt... Ir ką, ką nedarydavo tėvas su motina, ir kaip inkalbinėdavo, mušdavo, gėdindavo, ir mokindavo pagal vilkiškos pedagogikos nekuriuos paragrafus, — nieko! Tas-pats ką žirnius į sieną bert... Jie jam savo, o jis vėl savo Sėdi sau ledokas, paniuriai galvą nuleidęs ir vis varnos karksimą primena, sprendžia — ar greit tas išsipildys Ne patinka jam vilkiškas narsumas ir gana: vis tik galvoj išmįslai visoki. Ir vis nevidonas žinot nor, — kodėl, dėlko?...labai piktino tėvus. Nieko, kad butų barsuku gimęs, tam mokslas ir priguli, arba kurmis inžinierius, ar ką, — o čia vilkas, mus tikras vaikas, mus giminės iš seno jau pragarsėjo — ir staiga viens koks!

— Ir nuo ko tu taip išmokai, — staugia supykęs vilkas. Niekad pas mus visoje šeimynoj nebuvo tokių gailestingų seilių, vis būdavo vyrs į vyrą! Už ką gi tu tėvą su motina kankini? Ar tu nematai, kaip motina tolidžio verkią? Ką?!

— Kodėl nesielgi kaip brolis, ką?! — ir tėkšt mažamjam per pakaušį, tarpais ir už ausų krestelia.

Sudrebės mažasis, pasipurtįs, ir bumptelia savo žodį: «negaliu».

— O kodėl tu negali? — tyrinėja tėvas, visas pasiutęs nuo piktumo. Širdis ne prielanki, he, he,-he ką? Norisi tau kad vilkų giminė išnyktų? Varnai, mulki, tiki, ką? — ir vėl jam per sprandą ir da ir da ir už ausų.

O Šelmis nevidonas ir dadeda.

— O broliuk. broliuk — tęsė, pasityčiodamas:— ir kam tu tėtę su mama sunkini kam tiki visokiems karksėjimams. Vietoj to, kad lakštingalų klausyt ir nebūtus daiktus kalbėt, tu velyt elgtumeis kaip vilkui išpuola. Juk vilkas tu!

Apsimaus Bevardis ant Šelmio pasityčiojimo, — jis nemėgo, kad jam kas išmetinėtų lakštingalų klausymą, ir burptelia:

— O dėlko aš vilkas?

Tik to Šelmis ir laukia.

— He, he, he — dėlto, kad tu užgimei vilku.

— O dėlko aš užgimiau vilku?

Bet jau čia Šelmiui pagalbon ateina tėvas, ir tokį pucą Bevardžiui duoda, kad jis net prakaitu apsilieja. Taip ir duoda: štai, sako, dėlko, tu šioks, tu toks nevidone! Atmįsi savo «kodėl ir dėlko»? Pats, nevidone, užgiedosi lakštingala!»

Ir kaip ims duot, kaip ims duot, — o vis nieko negelbsti!

Kiek jie nestengėsi, kiek nesirūpino, o vis nieko gero neišėjo... Bet kaip sau tenori, o vis vaikas, ką tai kalbėt. Ir apie tokį reik pasirūpint. Pradėjo vilks su pačia galvot ir su gerais pažįstamais tartis, net padėjo į šalį savo vilkišką puikybę, pas barsuką nuėjo, — žinia ko nepadarys tėvai dėl savo vaiko. Pas šarką— tarškalą buvo protekcijos melst ir apie vietas klausinėt, o vis nieko neišeina, niekam Bevardis netinka. Koneveikė, koneveikė ant galo ir ranka mostelėjo,—ma jį monai, nubodo jau! Tegu jau nors už šunį eina tarnaut, jei jau niekur netinka! Ilgai dar abejojo, bet ant galo ir pergalėjo vilkišką puikybę. Nors ir retežiu pririštas, o vis, kaip sau nori, gyvenimas geras, ramus: ir pamazgų tau, šiaudai, o kartais ir plutukė atliekama patenka... Nors ir labai skaudu, — nors ir nepritinka vilkui šunim tapti, — bet ką gi padarysi. Vis tik geriau negu taip valkiotis be jokio užsiėmimo. Sustenėjo senas vilkas ir nuvedė jį pas vieną pirklį. Pasveikino pirklį, pažadėjo daug, pusėtinai primelavo ir paliko Bevardį....

— Na, motin, džiaugkis!—leng vai atsidusęs pasakė vilkas.— Kaip sau nori, o vietą mus išdykėliui suradau...

Bet neilgai džiaugėsi: už kelių dienų atveda pirklys sūnų atgal.

— Netinka man tavo sūnus,— tarė pirklys:— niekam netikęs... Norėčiau tau patarnaut, bet matai, nepratęs taviškis prie tos tarnystos!... Mums reikalingas tikras šuva. Girdi, klausykis, kad ir captelt galėtų ir lot gerai, ir prie šeimyninko meilįtųs ir linksmas butų, — vuodegute pamosikuotų... O taviškis nei dantimis nei balsu, nei patvert nieko negali, — o vėl visą laiką sėdi paniuręs, vis, matyt mąsto, — o gal ką ir blogo mįslija... Negaliu, brolau, aš jį laikyt pas save!...

Nieko neatsakė vilkas, tik sunkiai atsiduso... Pasėdėjo jis potam, pasėdėjo, pagalvojo, sustenėjo ir išvedė vaiką iš miško...

— Na, sūneli, nepyk...— tarė.— Davėm męs tau su motina ir kailinius gerus ir yltis puikias... Mokinom tave, kaip galėjom, iš skuros lindom, — dabar pats apie save mįslyk! Gal ir laimę kur atrasi...na, o mums ir be tavęs daug rūpesčių!

Ir iškeliavo sau Bevardis...

(Užbaiga kitam nr.)

PAS MOTINĖLĘ.

Augo mergelė
Pas motinėlę,
Plaukė gulbelė
Po ežerėlį.

Vargo nematė,
Laimėj gyveno —
Linelius verpė,
Drobeles audė.

Kaip ta gegutė
Žalioj giružėj,
Taip ir mergelė
Šiltoj grįčelėj.

Nei šiauris vėjas,
Nei lietužėlis
Josios veidelio
Balto nekliudė

* * *

Jau saulužėlė,
Pro langužėlį,
Siuntė į svirną
Savo švieselę.

— Kilk gi dukrele,
Kilk dukružėle,—
Kėlė močiutė
Jauną mergelę

— Kelk gi brangioji,
Kelk gi jaunoji,
Verpti linelių,
Austi drobelių.

Gal jau bernelis
Ima žirgelį,
Rengiasi joti
Pas mergužėlę...

* * *

— Ne, ne močiute,
Aš netekėsiu;
Dar aš jaunutė,
Dar aš suspėsiu.

Saldus miegelis,—
Dar pamiegosiu;
Mielas sapnelis,—
Dar pasapnuosiu.

Menkutis.

PLONIAUSIS SIŪLAS.

(Sakmė)

Tūlas žmogelis užsimanė gauti ploniausį ant svieto siūlą. Nuėjo pas verpėją ir sako:

— Suverpk man ploniausį siūlą.

Už keleto dienų atėjo atsiimti siūlo. Verpėjas padavė tokį plonutį siūlą, kad vos rankoje laikosi.

— Čia ne ploniausis. Aš noriu plonesnio!

Tada verpėjas pamatė su kuo turi dalyką. Išėjo ir sugrįžęs, ištiesė rankas ir sako žmogui: Še, imk šitą siūlą!

Žmogus žiūri į tuščias rankas ir sako: Aš nematau čia jokio siūlo.

— Dėlto nematai, kad jis labai plonas. Aš pats jo ir gi nematau.

Kvailys buvo užganėdintas tuščiu oru, užmokėjo piningus ir dar daugiau šitokio siūlo užprašė suverpt.

Pagal Tolstojų **A. B.**

DUMBLE.

(Feljetonėlis.)

«Vienybėje Lietuvninkų» stovi gipsinis su žibančiomis akimis stabas... Jis vadinasi Šventas Kernazas. Jis patėmijo, kad «Keleivis» su «Kova» pradėjo žmones vaišint bakterijomis...

Užkrėtė baisia ligą... Žmonės pradėjo sirgti netik laukinišku žiaurumu, bet ingijo piktą valią link visko, kas yra gera. Vaišintojai, žinoma, žmonės prastai išauklėti ir be mokslo «Keleivio» redaktorių trįs metai atgal zeceris mokino lietuviško rašto. «Kovos» redaktorius taip gi per save prasilavinęs zeceris. Na jau, kad tokie negalėtų svietą mokint, tai kas mokins?...

Šventasis Kernazas pasigailėjęs elgetų dvasioje, sušneko:

— «Keleivis» ir «Kova» maudosi dumblynėje!

Atėjo į «Vienybės Lietuvninkų» redakciją Agluželis ir sako:

— Malonėkite man siųst laikraštį, bet netokį, kaip iki šiol.

— Kas nepatinka?

— Šventas Kernazas.

Redakcija Aglužėlį pasiuntė prie Šventojo Kernazo. Jis gi prabilo:

— Tamsta nemanyk, kad darbininkai nesupranta, kas geras ir kas blogas!

— Puiku būt, kad jie suprastų, bet nelaimė — nesupranta.

Aglužėlis vėl nužingsniavo pas redaktorių.

— Tamsta — redaktoriau, kad taip mėgsti Švento Kernazo raštus, tai iškirpk, kur jo parašyta bus ir laikraštį siųsk su skyle.

— Deja! — sušuko redaktorius, — mokink — negerai; jie nori, kad kvailintum!...

— Ar gi gali sakyt, kad «Keleivis» ir «Kova» maudosi dumble, kad aš gaunu vis sausą?

— Męs vadiname tą, pelke, kas puldo tamstą dvasioje.

— Męs tokių pamokinimų nenorime!

— Ką padaryt? — atsakė redaktorius ir pridurė:— mūsų laikraštį skaito daugiau apsišvietę žmonės—tamsieji gi nesupranta turinio...

Aglužėlis tylėjo

Šventas Kernazas pridurė žiūrėdamas iš šalies:

— Te buna žmonės protiškame skurde jeigu jų galvoje, vietoje smegenų, yra — košė...

— Ne, ne, — pertraukė redakcija, — mūsų tikslas yra — apšviesti ir tuos, kurie besirodydami tamstoms mokytojais — vien mulkina, puldo klaidina...

Jie nutilo.

Šventas Kernazas.

ŠIS-TAS.

Kiek ant svieto beturčių. Kaip jau žinoma, besiplėtojant pramonijos technikai vis didyn eina masinė beturtė. t. y. dauginasi tokie žmonės kurie nebeturi pačių reikalingųjų daiktų savo gyvasčiai palaikyt. Žinoma, technika nekalta, bet kaltas nesutvarkymas darbo ir pramonės rinkų. Kada tą žmonės susitvarkys, tai masinė beturtė pranyks. Dabar gi ji esti ypač tose šalyse, kurios kuoaugščiausiai stovi kultūroje ir civilizacijoje. Taip va, speciališkuose surašuose 1885 m. Vokietijoje rasta 1,592,385 visiškų beturčių-pavargėlių (3,4% iš visos liaudies). Austro-Vengrijoje priskaityta vargdienių 395,398 (1% liaudies). Francijoje — 1,847,161 (4,7%). Niderlandijoje 253,818 (5,4%). Švecijoje 252,652 (5,5%). Norvegijoje 78,681 (4,1%). Anglijoje 1,025,364 (2,9%). Amerikoje 73,045 (0, 14%). Rusijoje tokio suskaitymo dar nebuvo. Čia paprastas biednųjų skaičius gal nėra taip didelis, kaip kitose šalyse, mat daugelis darbininkų turi kaimuose savo žemę. Bet užtai būna tokie metai, kad neuždėrėjimas javų ar gaisrai paleidžia elgetomis čielus kaimus ir apskričius.

A. B.

Jureiviai greit išmoksta „aglicką". Gogolio veikalėly «Ženitba» pasakoja Ževakinas: «Su mumis buvo ir aglicki (suprask: angliški) oficieriai; nu, žmonės taip kaip ir mūsų jureiviai...ir išpradžių, ištikro, buvo labai navatna: nesuprantam kits kito; bet potam, kaip gerai apsipažinom, pradėjom susiprast. Parodysi, būdavo šitaip va į butelį arba stiklelį, — nu tuojaus ir žinai, kad tas reiškia išsigert; pridėsi šitaip va kumštį prie burnos ir pasakysi tik lūpom's: paf! paf! — ir žinai, kad tai pypkės užsirūkyt. Abelnai, aš jums pasakysiu, aglickas liežuvis labai lengvas — mūsų matrosai per tris kokias dienas lengvai galėjo vieni kitus suprasti.»

A. B.

Kiek kokia šalis turi švenčių. Prie Rusijos Šv. Synodo net tam tikra komisija susitvėrė, apsvarstyti svarbų klausimą — sumažinimą Rusijoje švenčių. Ištikrųjų Rusija šventėmis yra turtingesnė už visas Europos valstybes, kaip parodo sekanti lentelė:

Rusų švenčių per metus	98
Anglų „ „ „ „	87
Ispanų „ „ „ „	75
Italų „ „ „ „	67
Belgų „ „ „ „	65
Francūzų „ „ „ „	63
Danų „ „ „ „	62
Šveicarų „ „ „ „	62
Prūsų „ „ „ „	60
Hollandų „ „ „ „	57.

Bijunėlis.

Legendos apie moteries kilmę. Kaip kurios tautos turi gana indomias legendas apie atsiradimą pirmosios moteries. Taip va japonai senovėj tikėjo kad moteris užaugo ant medžio, persai — kad ji iškrito iš dangaus, australiečiai — kad moteris buvusi mįslis, o laplandiečiai manė. kad pirmoji moteris buvo...zuikiu.

J. A. Stankus.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

BROOKLYN, N. Y.

Operette «Kaminakrėtis ir Malūnininkas». Baland. 29 d. scenos mylėtojų kuopa pastatė ant scenos senai regėtąją p. Petrausko operettę, po vadovyste p. p. Bukšnaičio ir Strumskio. Operettės turinis visiems yra žinomas, todėl čia nebėra reikalo jį aiškinti. Svarbiausia tai jos išpildymas. Iš to atžvilgio reikia pasigėrėti, nes beveik visi lošėjai indėjo šitan veikalėlin savo visą sielą. (Lošė roles: kaminakrėčio p. K. Kriaučiūnas, malūninko p. L. Ereminas, Sabuko p. P. Bukšnaitis, Pranio p. J. Kidolius, Teklytės p-lė M. Radzevičiūtė, Petronės p-lė M. Butkiutė, Barboros p-lė J. Slavickiutė.)

Pas mus paprastai teatrai rods turi pasisekimą, ir publika juos karštai paremia, bet niekados jie tokio įspūdžio nepadaro, kaip operettė. Operose mat beveik visas lošimas atsibūna dainuojant. O kas gi labiau žmogų užganėdina, kaip sujungtas veikimas ir dainavimai, kuriuos palydi švelni muzika! Čia taip sakant sujudina žiurovų visus geruosius jausmus, numaldo darbininko žmogaus po sunkaus triūso atėjusio visus nervus, sušvelnina rūpesčius, pakelia dvasią ir nevieną pastumia prie didelių ir prakilnių darbų. Todėl labai didelis yra nuopelnas p. Petrausko, kuris pradėjo mums populiarizuoti operą. Svetimtaučiai savo operas labai augštai stato, nes opera pastatyti — tai nejuokai: tiek reikia laiko padėti, iki aktoriai susimokina lošt ir dainuot! Reikia geros ir scenos. Opera daug turi darbo ir kaštų. Ir labai mažai Amerikoje yra svetimtaučių, kurie turėtų savo nors vidutinę operą. Beje dar ir žmonės mažai tesupranta operos vertę. Tačiaus negalima to pasakyti apie brooklyniečius. Apie 500 žmonių susirinko ant «Kaminakrėčio» operettės. Tai jau nemažas skaičius! Ir visa publika griausmingais delnų plojimais apdovanojo artistus-lošėjus, parodo, kad ji šitą didelį triūsą apiprekiuoja ir padrąsina scenos mylėtojus, kad Brooklyne ir daugiau operų pastatytų, kurių dabar jau yra p. Petrausko suren-

(Žiur. ant 8 pusl.)

KAZYS PUIDA

Žemes Giesme

APYSAKA.

PIRMOJI DALIS.

(Tąsa.)

— Bet, ponuli . .— krapšto pakaušį vargšas ūkininkas, nieko iš «pono advokato» išvadžiojimų nesupratęs.— Man, mat, prašymas teisman reikalingas...

— Teisman!... Na, tai ko tu iškarto man to nesakai... Ar tai aš dykai tiek laiko čia burną su tavimi aušinau, tavo samanotas smegenis mano šviesos spinduliais šviečiau — a?— Užsirūstino «advokatas» ant vargdienio žmogelio.

— Teisman!... Žinoma, kad aš tau ir dangun prašymą parašyti galiu, tiktai tenais, pasakoja, krasa daugiau nevaikščiojanti... Visvien, parašysiu .. O bus, bus kas?— primerkdamas smilias ir prigavimu spindinčias akutes, klausė «advokatas».

— Bus, bus, ponuli, kur nebus...

— O kas bus?

— Ot, buteliukas karčiosios, užkandėlio šiokio tokio, na ir pora skatikėlių.

— Kiek tų «skatikėlių»?

— Grivinukę, ponuli.

— Ką, aš tau už griviną prašymą teisman rašysiu, rauk tave devyni pragarai!— rūstavo «advokatas». Smagiai nusispiovė, įsikišo rankas kišenėn ir iškelta galva traukės nuo žmogelio.

Man patinka tas berniukas
Ką kišenėj buteliukas...

Traukė dūsliu, užkimusiu, pragertu balsu «advokatas». Jo balso stygose girdėjai senovės skambaus ir malonaus tenoro likučius, bet «baltoji» viską sunaikino. Dingo protas, dingo išmintis — visas Mačiūno gyvenimas buvo ištroškęs, visuomet geidžiąs vieno- vienintėlio — baltakės.

Žmogelis palingavo galva, tarytum slaptosios teisybės nutarimo klausyti pasirengęs, atsiduso, yt jautė, kad tamsos kalno nenuvers nuo savo krūtinės ir, porą žingsnių paėėjęs, šukterėjo į «advokatą»:

— Tai kiek ponulis norėsi?

Advokatas sustojo išsitiesė, rankas giliau kišenėn įstūmė, pečius pakėlė ant tiek, ant kiek išdžiūvusios, susausėjusios gįslos išsitempti stengės. Papurtė dailią, dideliais garbanuotais plaukais apžėlusią galvą. Pamėlinavusia nosimi trukterėjo orą ir išaukšto atsiliepė:

— *Also sprach Zarathustra*: dvi grivini skambučiais, bonką baltakės ir «šiokiotokio» užkandėlio!

— Gerai, ponuli, ką bedarysi.

— Tai ko tu, liurbi, iškarto nekalbi taip, kaip ūkininkui, padoriam žmogui kalbėti priderėtų. Juk tu ūkininkas, *panie tego,* ne bernas, ne valkata, bet *ūkininkas,* supranti!— Tuoj kitokiu balsu prabilo Mačiūnas.

— Suprantu, suprantu, ponuli, kur nesuprasi, — painiojos savo žodžiuose nuskuręs, nuvargęs šešmargis. Bėda ir piktų žmonių godumas atvarė jį į teismo nasrus, iš kurių turėjo savo teisę išplėšti.

Mačiūnas buvo artimiausiu Oginto kaimynu. Santaikos tarp jiedviejų su šviesa nebūtum radęs, tečiaus tąją nesantaiką patsai Mačiūnas tvėrė. Ogintas tiktai aiškino žmonėms, kad toksai «advokatas», kokiu yra Mačiūnas, jiems jokios naudos atnešti negali, tiktai bylą sugadįs ir tiesą dar labiau supainios.

Iš to tai aiškinimo ir kilo ta nesantaika. Mačiūnas visur stengės Ogintą užgauti, stengės išplėšti iš žmonių tą pasitikėjimą, kurį jie įgavo prie jo. Ir vietomis jam pasisekdavo, vietomis gaudavo kailį išgarbuoti, tečiaus jo neapykanta po kiekvieno nenusisekimo dar labiau augo, labiau rūpinos, kaip tas žmogus taip žmonių akyse nutepti, kad jau jis niekuomet jų įsitikėjimo neįgytų.

Kaip tik pastaruoju laiku Batutis pradėjo «sezoną». Rudeniui atėjus, Batutis būdavo nuolatinis smūklių svečias. Gerdavo smūklėse, drūčiai nusigiedodavo, tečiaus visuomet namó grįždavo išsipagirioti.

Mačiūnas gerai žinojo apie Batučio prietikius su Ogintu ir kitais kaimynais. Tečiaus Batutis, kaipo ūkininkas, nenorėjo sėbrauti su tokiu «advokatu» ir ištiesų nesėbravo. Visuomet pasipiktindavo matydamas, kaip Mačiūnas keturiomis lipdavo ant kalno.

— Žinai ką, Jonai, — kreipės Mačiūnas į Batutį.

— Koks aš tau Jonas, tu, smarve! — smarkiai šūkterėjo ant jo Batutis.— Kiaulių su tavim neganiau...

— Atsiprašau, nužemintai atsiprašau pono.— Batučio ambiciją viliodamas, atsiprašinėjo Mačiūnas.— Matai tamsta, čia būtų lyg koks reikaliukas į tamstą.

— Aha, reikaliukas Na tai riesk, tik trumpai.

— Čia taip truputį apie Ogintą...

— Apie Ogintą?

— Nu-gi. Tamsta juk negeruoju gyveni su juo.

— Negeruoju? O tau kas rūpi?

— Galima šis-tas padaryti.

— Kas?

— Prašalinti jis iš Meškučių.

— Kokiu būdu?

— Ot, yra jau tokios priemonės.

— Kokios?

— Aš jas gerai žinau

— O aš negaliu žinoti?

— Kodėl. Galima. Tiktai turi tamsta man tame reikale padėti.

— Aš turiu padėti?

— Taip. Tuomet ramu bus Meškučiuose. Nė tamstos, nė manęs neės neramumo kirminas.

— Na, kas toliau?

— Aš surašiau prašymėlį...

— Kam?

— Apie tą paskui. Prašymėlyje pasakyta, kad Ogintas ardo mūsų valsčiaus tvarką, kelia žmonėse nepasikakinimą vyresnybe ir taip toliau...

— Kur tą prašymą siųsi?

— Pirm siunčiant norėjau duoti tamstai pasirašyti po juo.

— Bet aš klausiu: kur siųsi?

— Kur? aiškus dalykas kur!

— Na?

— Naumiestin.

— Kam?

— Žandarams.

Vienu akimirksniu storas Batučio botkotis sutrūko į Mačiūno galvą. Dūslų, dūmais pritvinkusį orą pradrėskė užkimęs, storas balsas:

— Žandarams, gyvate!

Nutvėrė Mačiūną už sprando, pakėlė nuo žemės, išnešė iš smūklės ir drėbė į didelę dumbliną balą. Dar kaž-ką sumurmėjo, sukeikė, prakošė pro dantis, atsirišo kumelę ir nudardėjo namó

Mačiūnas atsikėlė iš balos, nubraukė purvus nuo veido, pačiupinėjo iššokusią ant viršugalvio dešrą ir tyliai, tarytum nieko nebuvo atsitikę, nutraukė ant namų

—Tvirtą, judošius, turi ranką. Lyg kad ir sopa, — murmėjo pakeliui.

Skundas-gi savo keliu nuvažiavo Naumiestin ir ar šiaip, ar taip ten buvo, bet į tikrąsias rankas pakliuvo.

Batutis tylėjo. Tiesą pasakius, jis nelabai mėgo Ogintą, bet tasai jo nemėgimas neišeidavo iš normalinių ribų ir nesiekdavo toliau. Tyčiojos iš jo sumanymų, kritikavo naujai užvestus kalnuose sodnus, bet skųsti jį žandarams, kaip tą buvo sumanęs Mačiūnas, jis niekuomet negalvojo.

Senu savo atkaklumu tikėjos apgalėsęs jaunas,tvirtas Oginto jėgas Tikėjosi, ateisią metai, kuriais Ogintas nieko iš laukų nesurinksęs ir tuomet tai būsiąs jo viršus. Tuomet tai visi kaimynai pamatysę ūkio reformų pragaištingumą ir sugrįšę prie senosios, amžiais palaimintos ir užtvirtintos ūkininkavimo tvarkos.

Tečiaus tasai susirėmimas su Mačiūnu nedavė jam ramumo. Ir šiaip ir taip galvojo, o krūtinės gelmėse kaž-kas vartės, kaž-kas erzino sąžinę.

— Pranešti Ogintui? — galvojo Batutis.— Padarytum žmogus gerą dalyką... Bet pranešk, o jis tuoj pamanys. kad tu jo prielankumo ar jo patarimų reikalauji...

— Nepranešti ir-gi negalima. Ims tas judošius apskųs ir bus košė .. Kas-gi čia dabar daryti?

Iš visų savo galvojimų Batutis jokios išeigos negalėjo surasti. Praneš, galvojo jis, pats save nužemįs; nepraneš — žmonės visą bėdą ant jo suvers, nes visi gerai mato jo prietikius su Ogintu.

(T. b.)

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Agonytės. Dalyvaujantįs sustoja į ratą, vienas — rate. Eidami ratą dainuoja:

Oi tu lakštingėle, tu laimės paukštele
Ar girdėjai, ar regėjai, kaip aguonas sėja?
(2 syk)
Girdėti girdėjau, regėti regėjau!..
O tai taip, tai šitaip agonytes sėja.

Ypata stovinti rate, sukiodamos daro ženklą sėjimo. Ir visi tą patį daro. Nutėmijus, kuris taip nedaro, iš tokio paima fantą. Toliaus, eidami ratą dainuoja tą patį, tik permaino: vieton «aguonas sėja», «aguonos dygo, aguonos augo ir kūlė». Ypata — rate, ženklu, visa tą parodo; dygimą — ranką prideda prie grindų ir palengva pakelia, augimą — ar gi taip, tik augščiau ranką pakelia, kūlimą —ar grindas rankoms daužo, arba vienas kitą. Iškūlus agonytes atsivaduoja nuo ypatos, rate buvusios fantus, kuri paskiria sekančias bausmes: 1) Pasakyti eiles, kas kokias išgali. 2) Pasakyti dvi, ar daugiaus teisybių ir tiek-pat melagysčių. 3) Ką šiandien matei navatną, ar girdėjai. 4) Su kojoms lubas pasiekti. 5) Atsistoti, nei lauke nei stuboj. 6) Pečius kūmuos užkviesti. 7) Be indo vandens atnešti ir tt. Vienok, geriaus butų, kad mylėtojai žaidimų, patįs iš savęs primįslytų panašias bausmes; jeigu čion išaiškinti jų stovį, tada atlikėjams bus perlengva.

Fr. Bartašius.

PRELEGENTAI IR KNINGOS ŠVEDIJOS KAIME.

(Tąsa.)

toriai ir daugtūkstantinė minia sutinka juos nenuilstančiu delnų plojimu. Apskelbia suvažiavimą atidengtu. Išryto skaitomos lekcijos; įvairios draugijos, rateliai ir sąjungos praneša apie savo darbus; vakarai paskirti bendram pasivaikščiojimui, šokiams ir dainoms. Jaunimas linksminas, lengvai ir pasitikinčiai susipažįsta. Kiekvienas jaučiasi ne vienui-vienas, ne užmestas kokiam užkampyje, ne sunkiu niekam netinkamu darbu užverstas esąs: čia — jisai sanarys kaž-ko didžio, sutartino triūso, jo darbas draugų inkainuojamas, jis girdi paskatinimą ir mato, ką kiti nuveikė. Jo darbštumas stiprinas, supratimas sąryšio su čielybe stiprėja, jis ingija energijos pradėtajam darbui dirbti — ir ne tik dirbti, bet pagerinti, išplėtoti, kas-nors didesnio atsiekti, kas-nors nauja sutverti.

Psychologiška tų jaunimo suvažiavimų prasmė — milžiniška. Kas vieną kartą buvo tokiame gyvame daugtūkstantiniame susirinkime po plyno dangaus, matė nepaprastą minios tvarką ir sugalvotai-rimtą sumanytos programos išpildymą, tas turi pasakyti, kad tokie suvažiavimai iš auklėjimo atžvilgio veikia nepaprastai pasekmingai ir yra tuo galingu akstinu, kuris veda jauną socialinių darbininkų kartą geran energiško triūso kelian.

Kas vasarą įvairiuose Švedijos kraštuose sutaisoma tokios linksmos visuomeninės šventės. Kiekviena didesnė jaunimo sąjunga, kaip **Verdandi, Excelsior** ir kitos, rūpinasi savo šventę kuo indomiau ir įvairiau sutaisyti. Galima pasakyti, kad apie Jonines visas Švedijos jaunimas sukrunta, milžiniška srove plaukia tai šen tai ten, ne tik saulės šventę švęzdami, bet ir savo jaunybę, savo laisvę ir energiją.

Dauguma Švedijos jaunimo sąjungų tveria savimi blaivybės draugijas. Liaudies apšvietimas neišskirtinai susirišo švedo inteligento sąvokoje su blaivybe. Kol švedai gėrė degtinę ir nuodijo save ir būsimąsias kartas, negalima buvo nei kalbėti apie tvirtą, tikrą apšvietimą. Kova su alkoholiu ilgą laiką buvo vieninteliu rūpesniu pažanginių Švedijos žmonių. Svariausiomis tos kovos pasekmėmis buvo garsioji Goeteborgo systema ir daugybė blaivybės draugijų.

Išgelbėti žmones nuo perdėminio gėrimo galima tiktai apribojus degtinės pardavimas ir rūpinanties jaunaja karta. Šioji mintis pas švedus buvo padėta pamatan nuoseklios kovos su alkoholizmu. Daug energijos reikėjo per ilgus metus, kad suorganizuoti jaunimas į blaivybės sąjungas, kad inkrutinti jaunoji karta, nurodžius jai naujus gyvenimo takus, kad ištraukti ją iš po galingos ir kenksmingos pagundos ir suteikti jai šito vieton kąnors didžio — naują laimės idėalą, naują žmogaus vertybės supratimą.

Todėl ligšiol apšvietimo darbas Švedijoje dėvi neva aiškiai prisidengęs su varsa kovos prieš girtuoklystę. Jis šaukia blaivybėn visus, kuriems tik praskina kelią apšvietiman. Visų prišakyje žengia augštesnėji liaudies mokykla.

Briunsviko mokykla visa susideda iš abstinentų (nors social-demokratai ilgą laiką šaltai atsinešė blaivybės klausiman). Mokiniai priklauso į įvairias **Gerųjų Templierių** ložas; rektorius Forslund yra upsalinio **Verdandi** sąnarys.

Prie liaudies akademijų prisideda daugelis lekcijinių sąjungų. Tūlos sąjungos įneša savo programon — absoliutinės blaivybės reikalavimą; kitos tvirtina, jog patįs sąnariai, naujus interesus suradę ir augštąjį apšvietimo laipsnį atsiekę, supras alkoholio kenksmingumą ir liausis nuodijęsis. Ir vienur, ir kitur skaitomos lekcijos apie alkoholio veikimą organizman su tobulais paaiškinimais (diagramomis, preparatais ir t. t.)

«Mūsų laikais, — rašo vienas žymiųjų veikėjų laikraštyje **Social Tidskrift,** — apšvietimas eina ranka rankon su blaivybe.

«Męs nenorime suteikti žmonėms techniškų žinių, amatams tinkamų. Męs norime išmokyti žmones gyvenimą, gamtą, visuomenės uždavinius suprasti; męs norime jų pasauležvalgos ratą praskėsti ir mintims erdvės suteikti. Mūsų tikslas — sužadinti **gyvenimo džiaugsmą,** sužadinti dorą pasistengimą **sutvarkyti savo gyvenimą taip, kad jis butų laime ir geru,** kad žmogus butų laimingas sąnarys laisvos ir gerai sutvarkytos visuomenės. Mūsų darbas nenori paniurusių askėtų, nerangėlių tverti, bet sveikus, stiprius vyrus ir moteris, kurie mokės savo laimę užsikovoti ir energiškais be alkoholio būti.

«Apšvietimas ir blaivybė neatskirtini vienas nuo kito.»

Reikia pastebėti, kad pačioje savo pradžioje blaivybės judėjimas tarp Švedijos jaunimo turėjo siaurai individualinį būdą. Pirmieji švedų blaivininkai buvo tokiais iš religijinio stimulo. Blaivybė buvo asmeniško išganymo dalyku, asmenišku susitvarkymu reikalų. Ji buvo skirta atskiriems asmenims ir jų individualiniam žygiui.

Taip dalykams susidėjus negalima buvo nei manyti apie plačių minių susveikinimą. Blaivybė tik tuomet pateko pirmon vieton ir ingijo socialinės problemos prasmę, kuomet ji išėjo iš ankštų individuališkumo ribų ir pati prisišliejo prie gyvų socialinių mūsų dienų klausimų. Dabartinis švedų blaivybės draugijos uždavinys — ne pačiame susiturėjime nuo alkoholio. Susilaikymas nuo alkoholio pripažįstamas pamatiniu, neišvengtinai reikalingu apsireiškimu, ant kurio tveriamas naujas jaunųjų kartų gyvenimas. Blaivybė tai sąlyga, kurios neišpildžius neinmanomas nei Švedijos plėtojimasi, nei jos būsimoji laimė. Darbas kreipiamas fyziško ir dvasinio tautos veido atnaujiniman. Todėl blaivybės draugijų programon ineina ištisa eilė socialinių reformų ir prirengiamasai darbas toms reformoms įvykinti.

Pusė milijono blaivininkų — tai pats žiedas šiandieninės švedų jaunuomenės.

Tūkstančiai ložų I. O. G. T (masonų Templierų) išbarstyta po Švediją. Visur turi jie puikius rūmus: juose renkasi ložų sąnariai į šventadienio susirinkimus, svarsto savo reikalus, klausos lekcijų, dirba «lavinimosi ratelius».

Ligi pastarųjų laikų Gerųjų Templierių ordenas, atvykęs Švedijon 80-tųjų metų pradžioje iš Jungtinių Šiaurinės Amerikos Valstijų, turėjo religijinę išvaizdą. Pašventimas į sąnarius ir visuotini susirinkimai turėjo būti sulyg tam tikro ritualo rengiami. Tas atstumdavo daugelį žmonių nuo ordeno ir buvo priežastimi aštrių spaudos užpuldinėjimų. Per pastarąjį tarptautinį suvažiavimą iškilo suirutė tarpe įvairių tautų atstovų, ir Švedija nutarė pripažinti savo atskirą ordeną

Indomi yra studentų blaivybės draugijos (S. S. U H.) historija.

Išpradžių susivienijo: viena studentų draugija, viena seminarija ir dvi gymnaziji. Išsiuntinėjo savo kalbėtojus po visas mokslo įstaigas jaunimo agituoti. Darbas išpradžios ėjo silpnai, bet netrukus išsiskėtė. Tai buvo kova tarpe jaunosios ir senosios Švedijos Direktoriai ir tėvai nepatenkinti buvo, kaip gymnazistai ir gymnazistės ėjo naujon ložon ir pradėjo skaityti ir kalbėti apie alkoholio kenksmingumą. Vienos Upsalos vidurinės mokyklos direktorius paliepė išstoti mokiniams iš blaivybės federacijos. Tasai paliepimas sukėlė aštrią laikraščių kritiką ir sužadino pasipiktinimą visoje šalyje. Direktorius turėjo atšaukti savo paliepimą, o jaunutė sąjunga iškarto ingijo visų sympatiją. Galų-gale ir tėvai ir vyresnybė įsitikino, jog jaunimas blaivybės federacijoje mokinas galvoti ir dirbti, ir dabar federacijon priklauso 185 įvairios blaivybės draugijos.

Užbaigdami nurodysime tą brangų indėlį, kurį Gerųjų Templierių ordenas įneša bendran Švedijos kultūrinio darbo turtan. Tai — pagarsėję **studiecirclar,** lavinimos rateliai. Jie nesenai įsteigti, visų-vyriausias neturi dar nei penkių metų.

Blaivybės klausimas pripažinta jų visų svarbiausiu socialiniu klausimu ir visiškoji blaivybė — tai pirmutinė sąlyga statoma norinčiam įstoti kaip ložon taip ir lavinimos ratelin.

Jojo sutvarkymas aiškiai demokratiškas Savivalda ir savytas veikimas — tai jo pamatai. Ordeno jėga auga drauge su jo sąnarių apšvietimo augimu — tai visų ratelių vadovavimos mintis. Kiekvienas stengiasi sulyg išgalės inkunyti aplin-

kui savęs tuos idėalus, kurie ordeno programon įrašyti. Jie naudojasi visomis šių dienų priemonėmis, kad tik suteikti galę savo sąnariams lavinties: bendrai skaito ir kalbas, parsiųzdina kningas, abonuoja keliaujančias bibliotekas, parsikviečia per ordeną ar per apšvietimo sąjungą gerą prelegentą, kuris dažniausia kviečiamas visai serijai lekcijų ir randa nors nedidelę, bet labai rimtą auditoriją, kuri prisirengė jo klausyti atidžiai perskaičius visą jiems prieinamą literatūrą.

Kaime, kur sunku mokytojas ar lektorius gauti, **apšvietimo ratelis** dirba papraščiausiu būdu. Sąnariai renkas du kartu per mėnesį; čia jie mainos kningomis ir apsvarsto perskaitytą Juo dažniau renkas ratelio sąnariai, juo gyvesni buna pasikalbėjimai ir turtingesni. Žinios ir užsiinterasavimas auga; vienas ar kitas skaito mažutį referatą, po kurio visi dalyvauja ginčuose.

Mažuose miesteliuose ir bažnytkiemiuose lengviau gauti lektorius iš vietinių inteligentų. Čia kviečiama daktaras, pastorius, augštesnėsios liaudies mokyklos mokytojas, inžinierius — kiekvienas, kuris liaudies apšvietimu rūpinas Čia **ratelio** darbas gyvesnis per specialisto atsiradimą: jam statomi klausimai, jis nurodo naujas kningas ir būdus kaip jos ingyti. **Ratelis,** turėdamas keliato žmonių pritarimą, gali apskelbti visą eilę lekcijų arba sutrumpintą vasarinį augštesnėsios liaudies mokyklos kursą ir tuo jis sužadina interesą visuomenėje ir ingija naujų sąnarių.

Tūli **rateliai** specializuojas. Vienas studijuoja ekonomiškus ir socialinius klausimus; kitame visi interesuojas historija ir parsisiųzdina specialines keliaujančias historijos bibliotekas, rengia bendrus pasikalbėjimus apie perskaitytas kningas; yra matematikų rateliai, gamtos mokslų poezijos ir deklamacijų mylėtojų.

(Da bus.)

K. Puida.

—————: o :—————

PASVEIKINIMAS DARBUI.

(Pagal A. Negri.)

Labas rytas jums, tūkstančiai krūtinių,
Ką dainuojat iki grabo dienų
Prie kaukimo mašinų geležinių
Savo fabrikų!.

Labas ryts jums, kuriems liktinė teko —
Dirbti nuo aušros iki sutemos;
Kurių žagrė, spats ir kirvis prašneko
Bila pažangos! .

Štai gamtos gegužio prabilo daina,—
Tai sveikina jus — darbo milžinai;
Gyvenimo srovė taip skubi, trumpa —
Tverkit amžinai!..

Kur jūsų būrių stovėta ir krista,—
Ant dirvos jūs' prakaituotų galvų, —
Žvaigždės ir saulė amžinai čia švįsta
Iš dangaus akių! .

Audrųpats.

—————: o :—————

LIEPELĖ.

Žvirinėj, ant kalno, žaliavo liepelė,
Netoli zirzeno upelis gražus,
O ten prie upelio žaliavo pievelė
Kur krovė gelelės gražius žiedelius.
. Užgimus liepelė žaliavo linksmutė
Kolaik nesuprato savųjų vargų,
Ją linksmino šviesi maloni saulutė,
Gaivino ją tylus vėjelis rytų
Tik ką paaugėjo — pikts šiaurės vėjelis
Pradėjo linguoti iš šaknų jaunų,
Našlaitės nelankė nei girios paukštelis,—
Nieks jai negiedojo dainelių saldžių.
Žiūri ji į rytus, kur puikųs krumeliai
Papuošti gelelėms stovėjo linksmai,—
Našlaitė sav' klausė: kur mano tėveliai?
Dėlko man' našlaitę apleido visai?..
Kai dangus apniunka ir audra pakįla,
Ji smarkiai linguojas ir laukia giedros,
Sparnuotoms mįslimis ji toli lakioja
Ir laukia su vilčia dienelės laisvos.

P. Pėža.

—————: o :—————

Tiesa.

— Argi tavęs vyras nemuša?
— Ani, ni širdele...
— Argi? Tai jau sakyk!
— Tikra tiesa...kai dirba, neturi laiko, o kai pasigeria, tai aš jį mušu...

IŠNAUDOTOJŲ AUKOS.

(Atminčiai žuvusių ugnyj darbininkų, 25 d. kovo, New York'e.)

Štai dūmai rūksta.. ugnis pasirodė...
«Ugnis!» — šūktelėjo nežinomas balsas.
Visi darbininkai pašoko kaip vienas,
Ir puolė prie durių jauzdami pavojų,
Bet durįs taip sunkios, geleže apkaltos,
Prie to užrakintos! — veriamos į vidų...
Minia darbininkų yt jūrė banguoja,
Metasi prie durių ir atgal atšoka
«Laužti duris!» — šaukia koks ten stiprus balsas,
Laužti...bet su kuom? su tuščiomis rankoms?
Su kumštims negali, nors kiek ten jų butų,
Išlaužti durių blėkomis apkaltų
Paniko; didžiausioj minia darbininkų,
Puola prie langų tikėdamos kad —
Atras ten tam tikras prietaisas, kurioms —
Gali nusileisti ant gatvės žemyn.
Bet deja! ir ten užkalti langai.
Niekur išėjimo jokio jau nebėra!..
Nelaimingi žmonės, kaip ir tie kaliniai,
Tapo užrakinti, — mirčiai pasmerkti!
Mirčiai, ir dar kokiai! baisu atsiminti...
Šiurpuliai per kūną perbėg nenoroms,
Pamįslijus, kaip sykį tur būti mirtis —
Sudegti ugny — dūmuose nutrokšti.
Todėl nelaimingos alintojų aukos,
Bėga prie langų ir šoka per juos! ..
Nuo augštų devintų dešimtų lubų,
Pasiskir sau tą mirtį — vietoj sudegimo...
....
Ir ką gi męs matom už valandos laiko?
Baisus reginys!.. Ugnis užgesinta!
Bet kur tik pažvelgsi, ten guli lavonai —
Kruvomis! sudraskyti, apdegę, aprūkę...
Tai aukos beširdžių, godžių darbdavių,
Kuriems tik rūpėjo kišenes pripilti,
O kad darbininkams ten gręsia pavojus,
Tai jiems ne galvoj! jie ne darbininkai.....
Užtai ir pražuvo būrys darbininkų,—
Už valandos laiko — gyvasties neteko,
Šimts ir penkiosdešimts — daugiausiai merginų,—
Jaunų, pilnų vilties, gyvent geidančių.....

Darbininkė

—————: o :—————

PR. VAIČAITIS IR JO DAINA.*)

(Dėlei 10-metinių sukaktuvių.)

(Tąsa.)

Pranciškaus Vaičaičio eilėse męs turime eilę paveikslų iš Lietuvos gyvenimo, iš jos sunkių vargų, kuriuos tuomet lietuviai nešė iš vienos pusės dėlei spaudimo rusiškos valdžios, iš kitos pusės — dėlei abelno kultūriško mūsų tėvynės nupuolimo. Kaip gabus tepliorius ant drobės nupiešia skaidrius paveikslus su dažais ir šepetėliu taip mūsų jaunas poetas nupiešė daugelį paveikslų savo dainelėse tik su plunksna.

Velionis Vaičaitis iš prigimimo jau turėjo nepaprastai jautrią ir įspūdingą širdį, kurias turi beveik visi poetai. Jisai savo eiles nekalė taip, kaip daugelis šiandien mūsiškių eilininkų vargsta prakaituoja, iki parašo eilutes, o ir tos be jokio gyvo paveikslo išeina, niekieno širdies nesujudina. Poezija arba eilių rašymas nėra koksai išmokstamas dalykas, kaip va kriaučius išmoksta pasiūti drapaną, arba kalvis nukalti vynį. Poezija yra tai ingimta dovana ir turtinga žmogaus vaidentuvė, gili fantazija. Didžiausi pasaulio poetai jau iš-pat mažens pradėjo rašyti tokias poezijas, kurias žmonės skaitydami negalėjo atsigrožėti. Ir Pranciškus Vaičaitis anksti pradėjo rašyti Dar tik 13-tus metus eidamas jau turėjęs nemažą pluokštą parašęs ir iš kitų kalbų išvertęs eilučių. Patsai prigimimas mat jį vertė prie apdainavimo to, ką jis savo jauname sviete matė ir girdėjo.

Meilė tėvynės ir savo prigimtojo krašto per visas Vaičaičio eiles traukiasi skaidrum ir žibančiu siūlu. Pradėjęs poetas šiais žodžiais:

Yra šalis, kur upės teka
Linksmai tarp girių užiančių,
Ir meiliai tarpu savęs šneka
Prie giesmininkų vieversių.
Ten prakaitas aplieja žmones
Prie vasaros sunkių darbų
Ir prastas parėdas marškonis
Apdengia sąnarius visų
Bet tave meiliai pavaišina,
Kaip tik nueisi į svečius,—
Ten tave myli, valgydina,
Kiek tik daleidžia išteklius.
Ir grakščios tos šalies merginos
Ten žydi vis kuonopuikiau...
Šalis ta **Lietuva** vadinas — — — —

ilgisi paskiaus poetas tos savo mylimos šalies, sakydamas:

O, tėviškė! koks mielas kraštas,
Kurio taip netekau ūmai,—
To neišreikš nei vienas raštas,
Tą pasakys vieni jausmai...

Kokia tai karšta ir pilna meilės širdis išsilieja tose jo eilutėse! Bet jis ne tuščiais žodžiais šaukia į tėvynę. Jis mato josios vargus ir mato, kad lietuviai inteligentai labai mažai dirba, kad tos liaudies vargus prašalinti. Todėl jis be pagailos apsileidėlius išjuokia, prikaišioja jų tuštumą, jų rėkavimus, jų morališką puolimą žemyn. Štai kokia satyra jisai plaka savo draugus, kurie prie baro smūklėse šūkauja apie Lietuvos pakėlimą:

«Kaip tėvynė mūsų kenčia,
Kaip mus priešai ją slogina....
O lietuviai sau tik švenčia
Ir ją ginti neketina.
Šiandien štai ant apšvietimo
Reik sudėti po penkinę,
O paskui ant susėjimo
Dar pridėsim po rublinę».
Taip kalbėjo sau trįs vyrai
Karčemelėj' už stalelio
Ir vis dorųs — ne pagyrai,
Tik...palinkę prie stiklelio
Vienas tarė: «negailėčiau
Tuoj, kaip matot, nei šimtinės,
Kad tik rublių daug turėčiau...
Šinkarkėle! duok degtinės!
Išsigersime, broleliai,
Už tėvynę musų mielą;
Lai gyvuoja mus žemelė,—
Išsigersime po čielą!»
Antras dar pridėjo: «žmonės
Jau supranta, patįs sako.
Iš ko laukt jie tur malonės. .
Šinkoriene! duok konjako!
Męs, jų broliai, tik privalom
Juos išgelbėt iš tamsybės
Ir parodyti prie galo
Kelią laimės ir teisybės»
Trečias sako: «ką tai reiškia!
Kiek padarėme jau gero
Mus mielai tėvynei... Peiške!
Duok mums gero dar bavaro.
Šiandien dėsim po penkinę,
Lai tamsuoliai apsišviečia».
Kitas sako: «ir šimtinę
Duočiau, kad tiktai turėčia!»
Taip trįs vyrai įsigėrę
Apie brolius šnekučiavo
Ir, duris vis prasivėrę,
Dar konjako reikalavo
Rengdamies namon, šnekėjo
Dėti reiksią po penkinę,
Bet jau žydui duot reikėjo
Jiems visiems po dešimtinę.
Piningų kiek tik turėjo —
Tai visais ir užmokėjo,
Taip kad jau pas juos neliko
Nei pas vieną nei skatiko.

Matė jisai mūsų kaimiečių tamsumą, kaip jie net į savo kuningus žiūri ne kaipo į dvasiškus vadovus, ne į žmonių švietėjus, bet kaipo į činovninkus, kurie ingavę šiltas vieteles, gali susikrauti turtus ir pagelbėti giminėms. Štai kaip poeto lūpomis motina kalba į savo sūnelį, kurį žada paaugusį leisti kuninguos:

—«Priseskie, vaikeli, ką tau pasakysiu,
Kaip reikia gyventi tave pamokįsiu.
Dabar dar tu mažas, tuojau bet paaugsi,
Mokslainėn kaip koks sau ponaitis tik trauksi.
Tėvukas juk tavo turtingas ant visko užtenka
Ir būsi tu kunings, pastosi tuo lenku:
Vis lenkiškai, poniškai sau tu kalbėsi,
Į mus, kaipo kunings, iš augšto žiurėsi.
O lenku pastoti — tai lietuvio laimė
Ir lenku nebus, kas gyvena tik kaime!
Paskui tėvukus atlankyt parvažiuosi,
Tau puotą iškelsim, rankas išbučiuosim;
O jau į česnį kur kunings ateina
Užgėręs užtraukia ir lenkišką dainą.
Kožnam išvažiuodams vaikinui, merginai
Į dovanas duosi po kokią rublinę;
O rublių pas kuningą būna kaip šieno,
Jeigu tik moka apsieit su kiekvienu:
Ateis koks praščiokas; dėl Dievo malonės,
Prašys jis uždyką palaidot jo žmoną;
Bet tu nesutik, reikalauk dešimtinės —
Ir verkdams jisai pažadės, paketinęs
Atneš tiek, kiek reikia, ką butų pragėręs,
O girtas dar galvą but sau prasivėręs.
Paskui prisipirksi laukų arba dvarą,
Sudėsi ten pusės parapijos gerą,
O auksą, kas liks, tai į išdą induosi
Ir nors kada nekada mus užvaduosi,
Nes kožną metelį vis tūkstančius gausi.»
Taip sakė močiutė ir vaikas jos klausė
Ir pats jis, nors mažas, taip elgtis dumojo,
Nes savo močiutę širdingai godojo.

Ateina šventės kalėdų mūsų poetas atsimena, ką tą dieną veikia ir jaučia dievobaimingas lietuvis kaimietis:

Atėjo laimingos snieguotos kalėdos;
Širdingai jų laukė žmonelės visi.
Ražančių pakarkinę valgyti sėdos
Ir plotkų užkąsti laimingi, linksmi.
Pavalgęs, senelis bažnyčion krapina, etc.

Čia jis išrokuoja, kaip per kalėdas visi linksminas, ūkininkai apoka samdytiems bernukams ir mergaitėms algas; kaip mergaitės negali užmigti, bemįslydamos, ką jos už tuos kelis rublius algos prisipirks sau turto: kokią skepetaitę pasiims krome, kokias čia be «parėdnias» įsitaisys; o bernukai ūžia nuėję pas Ickų. Poetas ir sako:

Tai džiaugkitės, gerkit, jaunieji berneliai!
Aš verkčiau, jus dėta, bet džiaugkitės jųs:
Tai geriate prakaitą savo broleliai..

Širdis sužeista mūsų poeto žiūrint į tokį dvasišką snaudulį mūsų kaimo bernaičių ir sako jis toliau:

O kaip aš geisčiau, kad jums tik galėčiau
Ne tokią, — gražesnę linksmybę inteikt:
Aš jums po kningutę inbrukti norėčiau,
Kad butų šventadieny jums ką bent veikt.

(Da bus.)

J. O. Širvydas.

*) Referatas skaitytas 23 d. balandžio «Vaičaičio vakarėlyj» T. M. D. 3-čios kuopos Brooklyn, N. Y.

—————: o :—————

BALSAS IŠ LIETUVOS.

Žemaitijos pasiutmeškoriai. Revoliucijos metais visi meškoriai buvo išvyti lauk iš Lietuvos ir, rodės, jie daug nebesugrįš «meškorinti» krašto. Ale kas čia tau davė. Vos tik reakcija užstojo, tuojau ir jie pagrįžo ir ėmė dar labiau darbuotis. Ypač jie apsėdę šventą Žemaitiją. Kur ne eisi, tai raštininkas, tai mokytojas rusas, tai žemiečių viršininkas, tai urėdninkas, tai koks sargas. Žodžiu, kur tik kokia yra valdiška vieta, tai vis rusais užkimšta. O kaip jie elgiasi su žmonėmis? Dieve, Perkūne, saugok! Raštininkai kyšius ima, kas tik pasipriešina kiek valsčiaus sueigoje tuojaus skundžia policijai. Mokytojai vaikus tąso už ausų, peša už plaukų, muša per veidą, klupdo, vadina «žmudzkaja morda», «žmogusas» Draudžia vaikams kalbėtis tarpe savęs žemaitiškai, dalina visokias kningas, išgiriančias jų darbus. Žemiečių viršininkai, tankiai, be jokios kaltės inkiša į belangę, uždedą baudą, teisdami liepia rusiškai šnekėtis. Urėdninkai užvažiuoja be jokio reikalo pas žmones ir imasi sau duoklę: grudų, dobilų, sūrį, sviesto. Atsiunčia vyresnybė jiems kokį juodašimtišką kalendorių, kaip antai Vilniuje leidžiamą nuo Muravjovo laikų, ir liepia išparduoti, tai jie gražiausiai įsigriauna į gyvenimą, induoda kalendorių ir mokėk pusę rublio! Arba miestelyj per mūges jiems netinkamus žmones daužo per veidus, kabinasi kol negauna ko. O mūsų žmonės ne tik ką duoda, bet dar ir į ranką pabučiuoja, kad «ponas» priėmė! Veisia Žemaičiuose cerkves. Pirma vos viena buvo ant visos Žemaitijos, o dabar jau į 10. Viskas tai nieko būt, kad jie nors pastatymui cerkvių atsineštų piningų iš Rusijos; bet jie vietoj to ima nuo gubernijos prisustvijos «posobijas», sudėtas tų pačių žmonelių prakaitu. Ne tik ką rusina, bet dar rusina už tų pačių žmonių piningus! Tai mirtino atkeršijimo šaukiantiejie dalykai! Tai dar kartą mums pabriežia, kad mūsų tėvynė pavojuje ir kad kas tik gyvas turi spirties prieš tą judošišką darbą! Nurodysiu dar ant galo didžiausius iš tų pasiutrusių: Salantuose yr raštininkas Viktorovskis, kuris ėda aplinkinius lietuvius inteligentus, Sėdoje, mokytojas Nazarovas, kuris ant lietuvių mokytojų rašo visokias šunybes savo vyresnybei; Skuode šventikas Družilovskis, šnipinėjąs kas tik kur ką pasakys prieš rusus, ir danešąs augščiau, kur reikia. Sėdoje, žemiečių viršininkas Turau, iš Latvijos baronų paeinąs, neleidžiąs valsčiuje nei prabilti žemaitiškai, skaldąs valstiečiams net «snukius» ir gauja kitų beveik kiekviename miestelyje tokių niekadėjų.

Marčius Rutinas.

—————: o :—————

Teisme.

Teisėjas:— Liudininke Blausiau! Štai kaltinamasis ginasi, kad jis jokio trukšmo ant gatvės nedaręs.

Liudininkas, naktinis sargas:— Meluoja jis, ponas teisėjau! Jis taip bliovė, kad iš šito jo triukšmo net ir aš pabudau!

gtų netoli desėtko.

«Kaminakrėčio» veikalėlyje beveik kiekviena rolė yra «star» (žvaigzdė), kaip amerikonai sako). Priguli, žinoma, nuo atlikimo rolės. Šitą sykį mūsų lošėjai beveik nedavė apsilenkti viens kitą. p. Ereminas savo puikum basu ir stačia kalba nudavė tikrą malūnininką, kurs savo duk terį mokina francūziškai ir tame mato visą mokslą. Labai satyriškai jį išjuokia p. Kriaučiūnas statum baritonu ir puikiai išgiria «savo stoną» — kaminakrėčio, prikalbinėdamas malūninką, kad leistų už jo sūnaus Pranio savo Teklytę. Čia vėl prabėga pro žiūrėtojų akis puiki kaimo idilija tarpe Pranio, kuris puikum tenoru dainuoja į Teklytę apie savo meilę, o Teklytė dailum sopranu jam pritaria, apdainuoja abudu savo tikrą meilę ir aimanuoja apie kietaširdį tėvą malūnininką, kuris užsispyrė tol neleisti savo dukters už kaminakrėčio sūnaus girdi, pakol bokštas sugrius. Įvyksta daili baika, nes bokštas ima ir sugriūva. Nėra kas daryti—prisieina dalaikyti žodis ir pasidaro vestuvės. Labai juokinga scena tuomtarpu eina tarpe kaminakrėčio berno Sabuko (tenoras p. Bukšnaitis) ir malūninko tarnaitės Petronės. Jiedu abu mylisi, bet Sabuką vis nori pasigauti kurčia malūninko gaspadinė Barbora. Publika netveria juokais iš pasikalbėjimų, kada kurčia Barbora nedagirsdama žodžių juos visaip iškraipo. Scena užsibaigia prie didžios linksmybės ir juokų. Sunku perduot tą korespondencijoje, tą reikia žmogui pačiam matyt ir girdėt. Gana to, kad seni malūninko prietarai sugriūna jaunieji ima viršų ir pasirodo, kad tikrai meilei niekas negali užstoti kelio, nei turtai nei mokslas.

Pabaigoje lošimo pasirodo ir choras. Prie dainavimo «Po kalnelį vaikščiodama», «Žilvitis», «Buvo dėdė Vilniuj» (chorą vedė p. L. Ereminas, organizavo ir mokino p Ks. Strumskis, padedant p. P. Bukšnaičiui) visa publika tampa tiesiog sužavėta, išgirdusi savo prigimtų dainelių motivą, kuris liejasi keliomis dešimtimis balsų vyrų ir mergaičių. Ant galo choras ima šokti ant scenos «Virvę» ir «Sūktinį». Publika ploja delnais, ploja ir svetimtaučiai, kurių buvo nemažai atėjusių pasižiūrėti taip pagarsėjusių lietuviškų šokių. Tuomi lošimas ir užsibaigia, o prasideda balius. Balius nėra taip svarbus dalykas, todėl apie jį nėra kas daug rašyti. Šoko lietuviškus šokius beveik visa salė (pastebėtinai greit visi savo šokius išmoksta!), taipgi jaunimas šoko ir paprastus amerikoniškus šokius. Vienas reiktų pažymėti, jog balius atsibuvo be jokių gėrimų. Ir visi buvo tuom užganėdinti. Tas labai geistina ir vertėtų, kad mūsų baliai šitą pavyzdį pasektų, nes menka linksmybė su girtavimais. Geriau mokinties atrasti linksmybę blaiviems ir neišpilti sau kišenių, negu išsikaštuoti ir ant rytojaus sirgti pagirioms. Tai jau maža linksmybė. Kas nori «atsivilginti lūpas», gali iš baliaus užeiti, kur dūšelė traukia...

Lošimas atsibuvo žinomoje salėje McCaddin Hall. Salė daili ir dekoracijos puikios. Šita salė, kaip žinoma, priklauso airių parapijai. Todėl lošimo laiku iš už scenos išglūdinęs žiūrėjo ir vietinis klebonas. Nežinia, kaip jam patiko. Jis mat lietuviškai nesupranta. Todėl išgirdęs, kaip malūninkas, norėdamas pasididžiuoti, kad moka latiniškai, pasakė «Deo gratias» ir «Dominus vobiscum», nusišypsojo ir išėjo. Gal jam pasirodė, kad lietuviai jo salėje lošia kokį pajuokimą tikėjimo!...

Šitą operą suorganizavo pp. Ks. Strumskis ir P. Bukšnatis, Direktoriai jos yra pp. V. Jankauskas ir M. Bučinskas. Dirigentas p. Ks Strumskis, režisierius p. P. Bukšnaitis. Chormeisteris p. L. Ereminas. Tancmeisteris p. K. Kriaučiūnas. Sufleris p. J. O. Širvydas. Orchestra buvo p. D. K. Venckaus. Choras susideda iš šių ypatų: Sopranai: S. Ančiutė, O. Alytienė, T Adomaičiutė, M. Baranauskiutė M. Kamarauskiutė, M. Brigaičiutė, M. Bučinskiutė, M Butkiutė, O. Čepaičiutė, A. Deltuviutė, E. Kanceriutė A. Lutkauskiutė, M. Radzevičiutė ir J. Slavickiutė. Altai: A. Dailidžiutė, O. Karaliutė, K. Lapinskiutė, M. Litviniutė, E. Lenoniutė, O. Narvydienė ir B. Rimkiutė. Tenorai: A. Augūnas, V. Baltrušaitis, K. Čiuberkis, A. Grimalauskas, A. Ginkus, J. Ginkus, K. Jankevičius, J. Klimaitis, J. Mikaitis, J. Markevičius B. Rimkus, A. Ramanauskas, J. Šibanauskas, P. Vaitekūnas, S. Vaineikis. Basai: J. Butkus, J. Dagis, L. Ereminas, A. Gabrys, J. Gutauskas, K. Kriaučiunas, V. Karpauskas, A. Martus, P. Narvydas, J. O. Širvydas, J. Vingelis, J. Žiugžda, M. Žukauskas ir A. Zuikis.

Užbaigiant reikia palinkėti, kad «Kaminakrėtį» atloštų ir kitose vietose po apylinkę, nes ji nedaug reikalauja dekoracijų, o prisirengimas dėl vieno Brooklyno tai didelis darbas. Juk yra tokių vietų, kur lietuviai norėtų savo operą pamatyt, tik neįstengia patįs jos turėt. Svetimtaučiai juk važinėja netik į kitus miestus su operomis, bet keliauna net į svetimas šalis.

Girdėtis, kad šita pati scenos mylėtojų kuopa rengiasi Brooklyne nuolatos statyti operas. Pirmiausia bene būsianti pastatyta «Birutė», toliaus «Faustas», «Pabaigtuvės» ir kitos. Tad tegyvuoja lietuviška opera!

Scenos Mylėtojas.

NEW BRITAIN, CONN.

(Mūsų kor.)

Balandžio 22 d. L. S. S. kuopa surengė vakarėlį su paskaitomis, prakalbomis ir tt.. paminėjimui 50 metinių sukaktuvių nuo panaikinimo baudžiavos Lietuvoje. Žmonių prisirinko apie 20 (tą patį vakarą buvo ir lietuviškas balius). K. Senkus skaitė rodosi S. Matulaičio sutaisytą paskaitą apie panaikinimą baudžiavos Lietuvoje. Skaitoma buvo nelabai aiškiai, priegtam turinis gana ilgas, užtai klausytojai pradėjo reikalaut idant nustotų skaityt. Prakalbą turėjo p. Lutkus iš Merideno. Kalba buvo taip sakant be skonies. Sugadina visą prakalbą tokie kalbėtojo dialogai su savim: „Mikai, ar eisi ant prakalbų? — Tai reiktų. Oi kas rengia tas prakalbas?— Socialistai— A, a, tai jau aš neisiu. — Tai kodėl? Nagi aš jau žinau, kad duos kuningams pipirų ir viskas''.

p Lutkus ir gi nupeikė vyskupą Valančauską, užtai, kad jis (Valan.) su Simanu Daukantu nesugyveno. Daukantą paminėjo kaipo raštininką, apie Valančių nieko, nors kaipo raštininkas Valančius ir gi didelis žmogus. Kuningus peikdamas vėl sako: „Draugai ir draugės, žinome, kad kuningas mokslą išėjęs, nieko iš jo nebūna, kaip tik kuningas'' Toliaus pagriebęs nuo stalo popergalį ir papeikęs Romos popežių, skaito rodosi Levo XIII encikliką, išskaitęs kad popežius liepė žmonėms nusiraminti ir užsiganėdinti tuom kas ką turi sušuko: Matai, draugai, popežius nori, kad vilkas su ave suleisti butų sotųs! Pasirodo, kad mūsų niekurie kalbėtojai dar nežino, kad galima žmones pamokinti nepeikiant kito.

Sakė deklamacijas p-ni Kriaučiūnienė ir p. F. Mikelionis. Ant pabaigos p. K. Senkus sakė monologą «Senas dvarponis». Tikrai už šitą monologą verta ištart ačiu, nes monologas kaip tik ir tiko tam vakarui.

Balandžio 23 d. surengė prakalbas «rimijonai» t. y. S. L. R. K A. Kalbėjo vietinis kun. Žebris, kun. Saurusaitis iš Waterbury ir romiečių susivienijimo pirmsėdis Kiktoraitis iš ten-pat. Visi kalbėtojai kalbėjo labai trumpai; kuningai peikė svaiginančius gėrimus Ypatingai gerai pakalbėjo kun. Saurusaitis apie alkoholiaus vodingumą; ragino sutverti blaivybės skyrių. Ponas Riktoraitis gi kalbėjo apie Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų naudingumą. Bet vargiai koks vienas tą vakarą įsirašė.

Pasimirė čionai nesenai jauna, da tik 21 metų moteris Teklė Vaitkevičienė. Paliko kūdikį apie 11 mėnesių, kitą gi palaidojo ten-pat.

LEWISTON, ME.

Čia nesenai, du lietuviu užsidėjo krutomuosius paveikslus (moving pictures). Bet vargiai jie galės išlaikyti, kadangi čia yra du didelį teatrai, kuriuose už 5—10 c. rodomi krutomieji paveikslai ir geriausi vodeviliai. Yra dar trečias kur rodomi krutomieji pav. ir sykiu šokių salė. Žinoma, žmonės daugiausiai eina ne krutomųjų paveikslu pažiūrėt, bet vodevilių. — Gaila tik jų triūso ir piningų, kurius padėjo ištaisymui salės. Ar negeriau jie butų padarę, kad toje pačioj vietoj (mat tenai buvo štoras) butų uždėję marškinių, čeverik ir tam panašių smulkmenų krautuvėlę, kadangi čia lietuvis panašios krautuvės dar neturi.

Seniaus rašydamas korespondenciją buvau parašęs, kad mūsų pirmeiviai girtuokliauja. Bet užtai mane «sukritikavo». Bet daugiau taip nerašysiu; mat jeigu mūsų «pirmeiviams» svaiginanti gėrimai kenktų, tai jie ir negertų. Bet priešingai, išsigerti esą labai sveika. Tai kodėl gi negerti?

Lazdinėlis.

RENTON, WASH.

Šitas miestelis stovi į pietus nuo Seattliaus apie 14 mylių. Tarpe 8000 gyventojų yra ir lietuvių. Bet kaip kitur, taip ir čia lietuvių jau daug yra ištautėjusių. Seniau apsigyvenę vadina save amerikonais, nors dar nekalba angliškai; kiti nuduoda esą lenkais, vokiečiais, etc. Tokie tingi skaityti laikraščius, pertai nekoks jų ir apšvietimas. Šiek tiek lietuviai atsigauna nuvažiuodami į Seattlę.

Renton pradėtas budavoti 1875 m., o trim metais vėliaus, kada rasta anglių inguoliai, prasidėjo tirščiau kolonizuoties. 1905 m. visa apylinkė perėjo į rankas Seattle Electric Co. Didžiausia pranė čia iš anglies, nes ši kompanija išimanti dabar apie 600 tonų anglies į 10 valandų ir darbininkams išmokanti apie $24,000 į mėnesį.

Bažnyčių čia yra apie 10, viena katalikų, o mokyklų 4. Klimatas čia beveik toks pat ką ir Seattlėje.

Kasyklėse dirba įvairių tautų darbininkai, tų tarpe dirba ir lietuviai. Uždarbiai, kaip ir kitur—menki, ir darbininkai priversti dirbti ant tonų o ne ant dienų.

J. S. Povas.

DETROIT, MICH.

Balandžio 8 ir 9 dienomis atsibuvo prakalbos, surengtos per L. S. S. 116 kuopą. Subatos vakare kalbėjo p. Vaivada iš Cleveland, Dr. G. Sherman (angliškai) ir A. Rovin (rusiškai). Vaivada kalbėjo apie vargą darbininkų gyvenimą, ir kaip juos visi išnaudoja. Išguldė jis 10 Dievo prisakymų. „Neturėk svetimų dievų'', o mūsų kuningėliai patįs sema vandenį iš balų ir jį pašventę patįs klaupia ir kitiems liepia klaupti. Ir taip toliau. Dr. Sherman išguldė šalies historiją. ir kaip joje darbininkai vis būna nuskriausti. Pakol dar sveikas, tai dirba, o pakui turi nešti įvairiems miestų «daktarams» už patentuotas gyduoles savo grašį. A. Rovin kalbėjo apie Rusijos darbininkų sukilimus prieš valdžią ir kad yra viltis, jog neužilgo tenai įvyks geresnis žmonių būvis.

Publikai kalbos labai patiko. Žmonių tiek daug buvo prisirinkę, kad nei į salę netilpo. Nei nesitikėjom, kud mūsų miestelyj tiek daug yra lietuvių. Pardavinėta buvo literatūra ir platinti laikraščiai: «Vienybė Lietuvninkų», «Kova» ir «Rankpelnis». p. Vaivada kvietė, kad užsiprenumeruotų laikraščius, taipgi ir svetimtaučiai ragino, kad skaitytų kuodaugiau laikraščių, o tada žmonės apsišvies, ateis į susipratimą ir pageris savo būvį.

Ant rytojaus nedėlioj buvo prakalbos rytinėje miesto dalyj. Kalbėjo, apart viršuj minėtų dar lenkas F. Hilinski. Šisai kelbėjo apie moterų padėjimą, kaip reikia joms pagerinti būvis, kad galėtų išauklėti geresnius kūdikius Šiandieninis surėdymas mergaitse verste verčia į prostituciją senukai skutasi ūsus, rauja žilus plaukus, kad tik jaunesniais išrodyti ir gauti darbą. Reikia būtinai visiems šviestis ir mokinties, kad veikiai galėtumėm dalyvauti šalies rėdymo ir sutaisyme geresnių įstatų, kurie bus visai žmonijai naudingi. Lietuviškai kalbėjo p. Vaivada apie Jėzų Kristų, kaipo pirmutinį nuskriaustų žmonių apgynėją. Sako: „Šiandien verbų nedėlia. Anais metais žydai vargšai mėtė jam po kojų palmas ir kvietkas, ir męs šiandien apvaikščiojam tą dieną, nors kitonišku būdu. Jėzus buvo biednas žydelis ir mokino darbininkus susipratimo. Bet Jeruzalės kapitalistai jį nužūdė'' Jo kalba publikai labai patiko.

Čia ir gi buvo platinami laikraščiai: «Vien. Liet.», «Kova» ir «Rankpelnis». Pirmsėdis kvietė publiką, kad tuos laikraščius užsirašytų ir visi skaitytų.

Už kalbėtoją buvo kviestas ir mūsų kun. K. Valaitis, kad ateitų ir pasakytų: už ką jisai keikia laikraščius žmonių švietimui leidžiamus Buvo prižadėjęs, bet neatėjo. O buvo daugelis parapijonų atėję ir savo draugus atsivedę, pasižiūrėtų, kaip kuningėlis «duos į kailį tiems cicilikams». Atėję dairėsi-dairėsi po salę: kur mūsų prabaštėlis- — o čia jo nėra! Tada p. Mockus nuo pagrindžių paaiškino, kad kuningėlis niekad neateis, nes jis bijosi pagadinti savo «biznį».

Per abejas prakalbas surinkta aukų $13 su centais. Atėmus surengimo lėšas, aukos pasiųsta per «Kovos» red. kaliniams.

Po paskutinių prakalbų sukilo protestuoti krikščionįs socialistai. p. F. Šiugžda, jų kuopos prezidentas, pasiprašęs balso, ant visos publikos pasakė: „Jųs tik dėlto prakalbas rengiat, kad kalbėtojus apšmeižti. Nor dabar taip nepadarykit, kaip pernai su «profesorium'' K. Šeštoku. Tokį mokslo vyrą apšmeižt per laikraščius, o per «Vien. Liet.» net tris sykius. Ar tai žertas! p. Šeštokas, važinėdamas po lietuvių kolonijas skelbia naują evangeliją''! p. Šiugžda, matyt, užmiršo p. Šeštoko skelbtąją Muskegano mokyklą ir kaip ten suvilioti vaikinai «iškliniijo» vienam farmeriui uždyką laukus ir nutręšė iš Chicagos atvežtomis žarnomis... O tas kapitalistas farmeris, kaip pats «profesorius» Detroite prisipažino, apdovanojęs jį su $25...

Tiek to Aš čia rašau tik apie prakalbas, kurios ant vietinių lietuvių didelį ir gerą paliko įspūdį. Už tai rengėjams ir kalbėtojams, ypač p. Vaivadai, reikia pasakyt didžiulis ačiu.

P. Kirvelis.

LAIŠKAI IN REDAKCIJĄ

Gerb. «V. L.» Redakcija:—

Jūsų laikraščio 17 N, J. Grinius rašydamas apie buvusį trečiųjų teismą su J. B. Smelstorium, indeda ir mane kaipo buvusį J. B. S. liūdininką — Aš gi jokiu liūdininku nebuvau.

Buvimas laike teismo buvo tik mano paties reikalas su kuom jie inpainiojo, ir todėl pagarsinta bereikalingai.

J. Juodžiukynas.

Philadelphia, Pa.

Garbųs tautiečiai!

Neturėjau progos dažinoti apie busiantį jubilėjų «Vienybės Lietuvninkų», kur bučia galėjęs nors širdingus linkėjimus prisiųsti, ant garbės savo mylimo nuo daugelio metų laikraščio. Bet kad mane likimas padėjo į tokį padėjimą, kad jau antras metas eina, kaip negaliu regėti jokio lietuviško laikraščio, tai ir apie «V. L.» jubilėjų nieko negirdėjau. Tik dabar gavau žinią nuo savo draugo apie jubilėjaus šventę. Todėl ištariu nuo savo širdies giliausius linkėjimus leidėjams ir sądarbininkams «V. L.», kad pradedant naują šimtmečio dalį ji butų laimingesnė už pirmąją.

«V. L.» pirmu sykiu pateko į mano rankas 1894 metuose, ir nuo to laiko ji buvo mano drauge ir mokytoja per kelioliką metų.

Tegul ji gyvuoja ant labo žmonijos per nesuskaitytas eiles metų.

K. Gedeminas.

Cincinnati, Ohio.

ŠPIKUČIAI.

Prastai pakrikštino.

Jauni kumai, nuvežė prie krikšto kūdikį. Atlikus krikšto ceremoniją, kūmai palikę kūdikį pas zakrastijoną, linksminosi saliūne. Juokdaris zakrastijonas, su savo žmona, pamainė vaiką katinu. Sugrįžę kūmai, pasiėmė katinu. Sugrįžę kūmai, pasiėmę kūdikį (katiną) skubėsi namon. Namie stati laukė pagrįžtant kūmų. Bobutė, kuri neaiškiai matė, priėmusi kūdikį, atidengė veidą ir džiaugdamos rodė svečiams: «Žiūrėkite, tėvas, o tėvas, ir nosytė kaip tėvo!» Persigandęs katinas — purkšt! ant stalo... Buteliai sužvangėjo... Pro atdarą langą laukan...

Bobutė: Visokia dvasia tegarbina Viešpatį!.. Vardan Dievo!.. Prastai pakrikštino pavirto į velnio vuodegytę!.. Gelbėkite!..

Fr. Bartašius.

Mandagus sūnus

Petras: Jonai, žiūrėk, mūsų tėvas taip greitai peršoko per ravą, kaip šuva!

Jonas: Suk jį paraliai — peršoko tai peršoko, — kamgi da sakyt: kaip šuva?

P. Simanavičius.

KUR TEISYBĖ?

Manau, jog «Vien. Liet.» neatmes šitų mano teisybės žodžių, nes kiekvienas gyvunas ginasi nuo užpuoliko, todėl ir aš turiu pilną tiesą apsiginti.

«Vien. Liet.» N17, korespondencijoj iš Philadelphia, Pa. J. Grinius aprašydamas trečiųjų teismo nuosprendį ir apsimazgodamas save hyzopu, tarp kitko sako: «Jakštys taip gi parodė savo sąžinės abidvi puses. Kuomet dar pirmą kartą buvo mano pakviestas (čia geriaus tiktų, buvo mano vergu) į teisėjus, tai vardan teisybės net savo parašą padėjo ant rezoliucijos, jog Smelstorius pilnai primetė man kaltę areštavimo, bet jau dabar, kaipo Smelstoriaus liūdininkas, mokėjo to visko užsiginti ir pasakyti, jog jis to «nežino ir kad Smelstorius nesakęs ir neprimetęs man areštavimo kaltės.»

Šitą gali paliūdyti visas trečiųjų teismas, kad aš kaip ant rezoliucijos, taip ir teisme, aiškiai, lietuviškai pasakiau: «Smelstorius sako, kad J. Grinius yra prie žastimi jo areštavimo», o ne griežtai užsigyniau, kaip šventas Petras.

Jeigu dar J. Griniui neužteks šito teisybės žodžio, tai pasistengsiu parodyti visuomenei ir tas «priežastis», kurios dar iki šiol nežinomos visuomenei.

J. Grinius prikiša man sąžinės «dvi pusi», bet aš paklausiu kur Griniaus sąžinė, nes tik keletas mėnesių atgal, linko estrados grindįs nuo paniekos žodžių išsiveržusių iš jo «karštos» krūtinės, ant Colinso Instituto, Hartmano ir kitų apgavikų, o šiandien jis pats yra panašios įstaigos nariu ir darbuojasi ten! Kur jo sąžinė? Kur karšti socialisto žodžiai? Kur dora?

Taip, Griniau, katro dabar mudviejų sąžinė baltesnė? Taipgi neužmiršk, Griniuk, ir apie «svičės» sumušimą ir kitus sąžiniškus darbelius.

V. Jakštys.

Philadelphia, Pa.

Krasos dėžutė.

S. J-nis, Binghamton: Tokių atsitikimų, kaip nuvažiavusių į didesnius miestus dingimas, labai daug. Ir nieko nėra stebėtino: miestuose visur tas atsitinka. Todėl ir vaizdelis apie dingusį Chicagoje «Petrelį» neturi gilios minties. Nedėsim.

Žiurkšui, Chicago: Žaidimus gavome. Ačiu. Surinkite ir aprašinėkite Tamsta, kokios yra užduodamos bausmės.

V. Artojui, Providence: Panašių žinučių, kaip užpuolimas negro ant skalbinės chiniečio, męs randame įvalės ir angliškuose dienraščiuose. Nuo savo korespondentų męs laukiame daugiau žinių iš lietuvių gyvenimo. Juk ir pas Tamstas yra lietuvių. Yra tarp jų visokių ir atsitikimų. Todėl malonėkite labiau į jų gyvenimą įsigilinti ir surankioti žineles kas savaitė.

Korespondentui, Londone: «Apie anarchistų bylą» gavome. Indėsime sekančiuose NN.

L. Strampui, Boston:— «Viešas melas» negalės tilpti, nes Tamsta nors žodžiais prirodote «Keleivio» su renkamomis aukomis pasielgimą, tačiaus to neužtenka. Reikia priduot čia pat ir faktus, o ne tyčia erzint tą «ligonį», anot Tamstos, kad «Kel.» ilgiau pasispardytų. Grąžinom šią savaitę vieną panašų raštą ir kitam bostoniečiui. Tamstos Bostono reikalus geriau ten-pat ir aprašykite. Juk yra dabar jau ir kitas laikraštis.

J. Stasiulevičiui ir A. Bernotui, Philadelphia:— Griniaus-Smelstoriaus incidentą Tamstos vėl pučiate į nepaprastą didumą, lyg tame yra kas naudos visuomenei. Šeimyninkavimas Sąjungj, ta «politikė», kurią dabar varo Tamstų vadovai, visuomet gimdys panašius nesusipratimus, pjudys žmones vienus su kitais, erzis drgus su draugais, o darbininkams iš to naudos nebus nei už grašį. Tiesa, smagu vienam-kitam pasiskaityt apie skandalus, kokius dabar tūli iš mūsų vadovų ir laikraščių kelia. Mat mažamoksliui skaitytojui instinktiviškai daug yra gardžiau pasijuokti apie riebius plepalus ir rietynes, kurie jo žemai dvasiai dar labiau suprantami. Prie žemo ir blogo visuomet žmogus labiau linkęs, negu prie gero, dėlto kad geras jam dar nesuprantamas ir sunkum atrodo. Tačiaus iš to dar neišeina, kad laikraščiai turėtų pataikauti tiems žemiems žmonių palinkimams. Laikraščiai yra augščiau žmonių ir neturi jų maitinti vien skandalais, kaip tą daro «Kova» ir «Keleivis». Dėlto ir męs apie tą incidentą abejų Tamstų raštų netalpinsime. Męs žinom, kad Grinius mums kenkė, męs žinom, kad jis mus šmeižė. Tačiaus davėm jam vietą paaiškinti apie trečiųjų teismą, nes kito korespondento buvę netaip aprašyta. Bet jeigu jau ir Griniaus neteisybė, tai męs nekalti. Prisieitų duoti vieta tada visiems tiems, ką teisme dalyvavo, nes kaip matosi, kiekvienas saviškai manė ir sprendė. Pavirstų visas reikalas į absurdą. Geriaus tegul jau skandalai užsibaigia, kur jie prasidėjo — t. y. «Kovoje». Maloniau męs Tamstas sutiksime, jeigu mums parašysite ką nuošaliai šitų skandalų.

E. Sutkuvienė, Chicago: — Tai bus pasidariusi administracijoje klaida. Atitaisyta bus.

Dr. A. J. Zimontui, Chicago:— Gavome. Ačiu. Kit kas ką rašote labai akyva. Męs dar netikėjom, kad lietuvių draugijinio gedimo žaizda tiek toli butų nusiekusi!... Bet tai tik žaizda. Nei viena tauta be jų neapsieina. Laikas-chirurgas ją išpjaus ir laikas-gydytojas išgydys.

Ant. Kiliukui, Peterburge: Vertimėlį iš Tolstojaus gavome. Ačiu.

M. Tav.: «Geltonieji ir ištvarkos laikraščiai» netinka. Yra faktų, bet yra ir neprirodytų užsipuolimų.

J. Malinauskui, B.: Dėlei «Liaudies Mokyklos» referatų kreipkitės į pačią draugiją, sekretoriaus adresu: P. Bukšnaitis, 141 Washington str., New York.

P. Kasyliui, Easton, Mass.: Tamstos laiško negalima talpinti. Patįs pripažįstate, kad be naudos. Kurie raštai lytisi visuomenę, tie būna spauzdinami.

G. Aniuolaitis, Detroit: Laikraščiai ne dėlto yra leidžiami, kad kam-nors anot Tamstos, «smarkiau uždrožti», bet kad informuoti, kas dedasi pasauly. Žinios ir straipsniai niekados žmonių nesuvadžioja ir nepapiktina; greičiau tokie «uždrožimai», kuriuos Tamsta giriate ir mums patariate. Laisvę ir apšvietą kiekvienas laikraštis gerbia ir ją stengiasi laudžiai inkvėpti. Bet tą tikslą laikraščiai atsiekia ne rėkavimais, tik ramum ir nuoseklum būdu.

J. Samuliui, Jersey: Tamsta kreipkitės šiuo adresu: Bureau of Industries and Immigration, — 40 East 29 str. New York City. Šitas biuras yra pasišventęs vien tik ateivių apgynimui, peržiūri įvairius skundus ir suteikia visokią pagalbą. Jisai yra po valdžios priežiūra

A. Kaugiui, Mo.: Kiek mums žinoma Amerikoje dar nesusitvėrė jokis komitetas, kuris suteiktų žinias apie išpirkimą žemių Lietuvoje. Tačiaus galėtumėt kreiptis į katrą-nors iš Lietuvos laikraščių redakciją (geriau bus į «Lietuvos Ūkininko» — 10 Semionovskaja, Vilnius). Jie suteiks T-tai pilnesnes informacijas, negu męs.

J. K. Chicagoje: Apie jokią nauja lietuvių tikėjimišką sektą nėsame girdėję. Kun. V. Delianis girdėjome esąs Kanadoje. Bet jis nesutvėrė naujos sektos, tik esąs prisidėjęs prie rusinų grekokatalikų.

Petrui M.: Lietuviškų žaidimų dar nėra išleistų atskirioje kningutėje. Buvo pasigarsinę kas ten per «Šaltinį» Lietuvoje išleisiąs, bet ikšiolei dar nepasirodė. Galite susirankioti iš «V. L.», kurioje karts nuo karto yra žaidimai atspauzdinami. Jau bus apie 30 surinkta.

Amb. New Haven: Pajieškojimus kiekvienam savo skaitytojui indedame ant metų sykį **dykai.** Reikalautus numerius ir kningas išsiuntėm. Už sympatijas — ačiu.

Vietines Žinios.

— **Gegužinė šventė.** Šiemet Brooklyne gegužinė šventė, užpereitam panedėly, tapo apvaikščiota milžiniškomis demonstracijomis ir vaikščiojimais po gatves. Vakare minia žmonių iš 10,000 perėjo nuo Williamsburgo beveik iki East New Yorkui ir paskui suėjus parkan Port Green ant Myrtle ave. buvo sakomos prakalbos. Lietuviai šiemet ėjo sykiu su svetimtaučiais. Dalyvavo apie 18 lietuviškų draugijų, vietinių ir iš New Yorko bei Jersey-Hoboken. Iš policijos pusės nebuvo jokių nesusipratimų New Yorke demonstracijos buvo dar didesnės — sakoma jose dalyvavo į 100,000 žmonių.

— **„Kaip pastoti piliečiu?"** Labai svarbią, p. tokiu antgalviu, kningutę nutarė išleisti vietinis Am. Lietuvių Ukėsų Klubas. Ji bus į 100 pusl. storumo ir bus atspauzdinta 5000 egz. anglų ir lietuvių kalbose. Buvo įnešimas išleisti tą kningutę 2 d. balandžio, o galutinai užtvirtinta 7 d. gegužio.

— **Draugysčių konferencija,** apie kurią jau buvo pora sykių minėta, atsibus 14 d. gegužio ateinantį nedėldienį, nuo 2 val. po pietų Taut. Namo salėje 101—103 Grand str. Primename mūsų draugystėms ir vientaučiams, kad pasistengtų kuoskaitlingiausiai susirinkti, nes bus svarstoma labai svarbus reikalai.

— **Palace Hall,** žinoma vieta ant Grand str. perėjo iš žydo rankų į lietuvių nupirko J. Balčius ir A. Juškauskas.

— **Atvažiuos M. Petrauskas.** Girdėtis, kad neužilgo atvažiuosiąs Brooklynan mūsų dainininkas ir kompozitorius, p. Petrauskas. Gaila tik, kad jis čia ilgiau neapsibus, nes išvažiuosiąs Europon

— **Iššoko per langą.** Kings County ligonbutyj, gegužio 2 d. iššoko per langą lietuvis Antanas Urbonas, 25 metų. Krisdamas iš ketvirto augšto ant akmeninio šalygatvio, ant vietos užsimušė. Kūnas buvo baisiai sukriuštas. Vaikinas buvęs netekęs vilties išgyti iš sunkios ligos.

— **Sufragisčių paroda.** Pereitą subatą po pietų Brooklyno ir New Yorko sufragistės turėjo savo didelę parodą ir demonstracijas, New Yorke. Apie 5,000 moterų ir merginų su vėliavomis «Votes for Women!» sutraukė minias svieto. Moterų būryj ėjo apie kokį 100 ir vyrų, ant kurių atsirado iš publikos «hoodlums» su švilpimais ir pašaipomis. Didelių incidentų nebuvo. Procesijoje, tarp ko kito, ėjo dvi moterįs, vežinos kerečiukuose kūdikius, su parašais: «Mūsų būsintie balsuotojai.» Paskiaus apie 100 moterų kalbėtojų sakė prakalbas ant Union Squareė

— **Sudegė cukernia.** Balandžio 28 d. sudegė didelė cukraus dirbtuvė Arbuckle Brothers, ant John ir Jay gatvių. Nuostolio ugnis padarė ant pusės milijono dolerių, ir apie 1,200 žmonių neteko darbo. Dirbo ten lietuviai ir lenkai.

— **„Tėvynės" administracijos** pagelbininkas, p. Vitaitis vėl sugrįžęs į Shenandoah, Pa.

— **S. L. A.** esą suspenduota apie 3000 sąnarių, o apie 6000 užsimokėję pagal naują konstituciją. Bet suspenduotųjų skaičius nuolatos mažinąsis, nes daugelis iš jų tai pavieniai tai kuopomis vis pradedą užsimokėti.

— **Pranešama** tiems, kurių sudegė drapanos Arbuckle cukernėje ir kurie rengiasi kompaniją skųsti, kad dėlei geresnio išvedimo bylos, kreiptųsi į «The Bureau of Industries of Immigration», ant 127 Madison Ave., New York. Mums tasai biūras prašė, kad apie tai praneštume savo vientaučiams.

— **Kandroto-Zbyško imtynės** Chicagoje, užsibaigė dėl mūsų vientaučio ne taip, kaip tikėtasi. Vos pirmą sykį susiėmus per netikėtą priepuolį Kandrotas susidurė sau priekaktį į Zbyško alkūnę. Pasileido Kandrotui bėgti kraujas iš nosies, pradėjo svaigti ir labai jį nusilpnino. Imties vis-tiek du sykiu ėmėsi, bet abu sykiu jį Zbyško parmetė.

NAUJI RAŠTAI.

Pirmosios dainos. Juozas Mikuckis. M. Kuktos spaustuvė. Vilnius. Pusl. 28.

Ant dailės lauko pas mus vis daugiau atsirenda darbininkų. Tas mus turi pradžiuginti. Nes kas gi bešališkiau gali nupiešti tautos idealus, kaip tepliorius su šepetėliu arba dainius su poetiška plunksna? Kasgi mūsų tautos-žmonių jieškinius suves į brolišką pažintį su viso pasaulio žmonija, kaip dailininkai? Jie turi nesuardytas mintis, jiems nežinomi tie rėksmai fanatikų, kurie nori vienu rankos pamojimu saviškai viską pergimdyti—ir visą pasaulį ir atskirą kiekvieną žmogų. Poetas ypač yra didelis pasaulio idealų tverėjas. Homeras inkūnijo visą Graikiją, visą jos historiją, visus jos papročius ir tautos prakilnumus į savo dieviškai nemirtiną Illiadą. Virgilijus savo poezijoje paliko aprašęs mums visą senovinę Romą. Šilleris ir Goethe mums savo poezijoje atvaizdino: ko nori ant svieto turėti senoji ir naujoji Germanija. Kiekviena tauta, norinti gyventi pagimdo dailininkus, kurie skulpturoje su kalteliu, teplionėje su pieštuvėliu, poezijoje su plunksna pagimdo savo tautos milžinišką paveikslą, kurio jokie vandalai, jokie barbarai, jokios religijos, jokios partijos, — neišnaikina. Dailininkai — yra Dievo paslai, kurie ateina sutraukti į trempą paveikslą savo tautos praeitį, dabartį ir ateitį. Ir nėra kito tokio galingo Dievo, nei pikto velnio, kuris šitą milžinišką jų darbą besunaikintų. Tauta gyvuoja idealuose. Nebėra idealų — žūna tauta. Nežūna iš vardo, tai žūna iš dvasios. Graikija nuslinko iš auklėjimo didelių žmonių — ir žuvo. Kas jai kaltas? Ji pati. Roma irgi. Nežūna tik Anglija, nei Vokietija. Pirmosios Šekspiras tebegimdo visą eilę idealistų, antrosios Šilleris tebegimdo poetus, dramaturgus ir filosofus.

Je Męs turime pasidžiaugti, kad pradeda gimti čielos eilės ir mūsų poetų. Bet dar nedideli jie. Tai dar tik viturėliai ateinančio didelio Lietuvos pavasario. Eilininkų, poetų veikalėliai dygsta pas mus, anot patarlės, kaip grybai po lietaus. Turime jų visą bruožą. Keletas geresnių, daugiau prastesnių. Bet jie auklėja viltį, kad ant jų ariamos dirvos šiurkščiais, neišderintais įnagiais, ateis kiti milžinai. Prie šių dar męs negalime priskaityti p. J. Mikuckio. Jo eilutės turi ugnį, bet išdrabstytą po tyrus. Iš 20 suviršum surinktų eilučių išvardytoje brošūrėlėj visos užveria tėvynės ir savo brolių meilės kibirkštis. Bet nėra dar žinoma poetui, kaip šitomis kibirkštimis uždėgti sudžiuvusius mūsų tėvynės raistus. Trūksta jam drąsos pasakyti mūsų žmonių ir mūsų gyvenimo ydas. Griaustinis pas jį eina ir «pas tuos kur verkia, rauda» ir «pas tuos, kur veltui prašo duonos, tiesos nerazdami pas ponus» ir «į kalėjimus baisingus palinksmint tuos nelaimingus.» Vienok kas tas griaustinis? Allegorija. Ir tai sunkiai suprantama. Poetas tada didis, kada gyvenimo allegorijas sutveria į suprantamus daiktus. Allegorijų mums nebereikia. Męs jų turime milijonus. Laukiame, kad ateitų mums kokie orakulai, ir jos išrištų. Poetų tai užduotis. Kur kas geriau išeina, kada autorius susitinka su reališku gyvenimu. Jo eilutės «Beprotis» ir «Malda» yra tikrai gilios mintis, nors ir nešvelnia poezija apsuptos. Beprotis, nusiskųzdamas ant tolinančiosi nuo jo svieto sako: «Ką bloga jums esu padaręs?... Gal kaltas tuo, kad aš, beprotis, negarbinau jūs idealų, Kad mėgau vienas pats darbuoties be veidmainybės ir pavydo?» Taip, p. Mikucki — jųs čia gražiai užtariate už tuos žmones,

(Žiur. ant sekančio pusl.)

TEATRALIŠKŲ KUOPŲ, DRAUGIJŲ IR DRAUGŲ ATIDŽIAI.
Neužilgo išeis iš spaudos garsi Maksimo Gorkio drama IV aktuose:

„ANT DUGNO"

Šiam veikalui sulošti reikia 17 ypatų (12 vyrų ir moterų). Kningelė susidės iš 100 suviršum puslapių. Tilps joje gaidos gražios dainos: **„Saulė teka, nasileidžia, O kalėjime tamsu!"** Kaina bus 35c. Užsisakant iš kalno, galima gauti pilnas komplėtas (t. y. 18 kningučių) už $5.00, tokiu budu viena kningelė apsleis 27c. Kadangi spauzdinsiu labai aprubežiuotą skaitlių egzemplorių, tad maloněkite užsisakyti, ilgai nelaukdami.
Užsakymus ir pinigus siųskite šiuo adresu:
V. K. Račkauskas 1401 No. Main Ave. SCRANTON, PA.

Kada eina apie sveikata norima to, kas yra geriausio, todelei vartok Severos Gyduoles.

VIENAS PAZIUREJIMAS VEIDRODIN

pasakys tau, ar tavo kraujas nečystas, retas ir neveiklus. Visas tavo kraujas kada tai buvo čystas ir vėl gali buti tokis pats, jeigu vartosi

Severos Kraujo Valytoja

Yra geras pavasaryje.
Geras kiekvienoje metu dalyje.

Atsakančiausios gyduolės kiekvienam: *Vyrams, Moterims, Vaikams.* Veido taškai, papučkai, dedervinės, prisukimai, lupimasis, raudonumas ir kitokios odos ligos išnyksta, jeigu tas gyduoles vartoti pagal nurodymą. Jos sustiprina ir išvalo kraują, priduodamos organizmui spėkų. Kaina $1.00

Parsiduoda aptiekose. Reikalauk Severos Gyduolių ir persitikrink, jog tau duoda tą ko reikalauji.

SUIRIMAS NERVU

apsireiškia nemigoj, susierzinime ir abelnai kada negerai jautiesi.

Severos Nervotonas

yra labai branginama gyduole nusilpusiems, nervuotiems, persidirbusiems vyrams ir moterims. Jos gerai veikia ant nervų systemos, sugrąžindamos juos į normališką sveikatą.

Bonkutė Doleris.

GERAS UPAS

daugiausiai pasidėkojant geram virinimui vidurių. Turėsi vieną ir kitą, jeigu pradėsi vartoti

SEVEROS
Gyvasties Balsama

turi gerą įtekmę ant kepenų, skilvio ir žarnų. Sustiprina virinimo organus taip, jog užkietėjimas, kepenų skaudejimas, nevirinimas, liuosumas vidurių ir kitos panašios ligos visiškai išnyksta.

Bonkutė 75c.

Daktariškus patarimus gausi dovanai, jeigu parašysi in mųsų Dakrišką Skyrių.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

kuriuos žmonijos prietarai išmuša iš kelio ir paverčia į bepročius; beverzdami pavienius žmones į savo nusenusių «idealų» kvarmas, jie išveržia ir žmogaus protą, sąmonę iš smegenų. Taip, čia gilus supratimas psychologijos Gerai p. Mikucki. Jei šitaip eisi, tai visuomenė jus pamatys. Nematys šiandien, tai pamatys rytoj Tik mažiau allegorijų!

S.

Išėjo šie perijodiški raštai:

„Aušrinė'' N2, psl. 84—32. Naujas skyrius: „Farmaceutų reikalai'' ir priedas „Vasaros darbai'' psl. 32—16.

„Laisvoji Žmonija'' N1, už gegužio ir berželio mėn., 1911 Psl. 20. Atskiras N 10c. Adresas: „Laisvoji Žmonija'' 1613 So. Halsted str. Chicago Ill.

„Byrutė'' N5. **„Jaunimas''** balandžio mėn nrs.

MUSŲ KELIAUJANTI AGENTAI.

Kitas mūsų keliaujantis agentas, Jonas Brazaitis bus Clevlande, Ohio. Jis važinės po Ohio ir taipgi Indiana valstijas. Pas jį galėsite užsirašyti „Vienybę Lietuvninkų'', duoti apgarsinimus, ir kningų užsakymus.

Šiomis dinomis mūsų keliaujantis agentas J. Garnupis bus Chicagoje, Kenoshe, Racine, Seyboigane ir kitose tos apylinkės vietose; važinės po Illinois ir Wisconsino valstijas. Todėl pranešame, jog pas jį galite užsirašyti „Vienybę Lietuvninkų'', duoti apgarsinimus ir kningų užsakymus.

Šiomis dienomis mūsų keliaujantis agentas Petras Pilėnas išvažiuoja į Conn. valstiją. Važinės po šias vietas — Union City, Waterbury, Bristol, Meriden, artford, New Haven, Naugatuck, Conn. ir kitas.

NAUJAS DARBININKIŠKAS LAIKRAŠTIS.

Nuo gegužio 1 d. 1911 m. pradės eiti į du mėnesiu kartą žurnalas, vardu: „Laisvoji Žmonija''. Kaina metams 50 c.

„Laisvoji Žmonija'' eis kningos formate 20 pusl. „Laisvoji Žmonija'' talpins geriausių draugijinių veikėjų ir revoliucijonierių raštus. Pasiskubinkit užsirašyti, idant apturėtumėt gegužinį numerį, pašvęstą darbininkų šventei.

Pinigus siųskit money ordery.

Adresuokit:

„Laisvoji Žmonija'',

1613 So. Halsted str., Chicago, Ill.

(91)

ILLIUSTRUOTAS PERSTATYMAS.

Pirmas illiustruotas Lietuvos geografiškas perstatymas. Illiustruotos dainos ir deklamacijos. Dainuos Mildos choras iš Brooklyn, N. Y. po vadovyste p. L. Eremino. Šitą perstatymą rengia p. A. T. Račiūnas su pagelba Lietuvos Sūnų Draugystės. Atsibus utarninko vakare 23 gegužio, 1911. m. Cziurczaks salėje, 69 South Str., Elizabeth, N. J.

Visus maloningai užkviečia

Rengėjai.

(03)

PASKUTINIS REFERATAS.

Sekantį nedėldienį 14-tą gegužio atsibus paskutinis šiame sezone L. M. P. S. 1-mos kuopos referatas ant tėmos: „Materijališkoji Žmonijos Istorija''. Skaitys p. A. Purvis iš Philadelphia, Pa., Tautiškame Name 101—103 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Pradžia nuo 6:30 vakare.

J. Benisevičiutė.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo tikrų brolių Jono ir Juozo Svipų, iš Rudaminos parapijos kaimo Baravos, Suvalkų gub. Turiu svarbų reikalą. Atsišaukite patįs, ar kas kitas duokite žinia, už ką busiu dėkingas.

Antanas Svipa,

Box 12, Carbon, W. Va.

(61)

Tepliorius ir Dekoratorius.

Iškabas rašau ir popieruoju. Užsimu abelnai tėplioryste. Vientaučiai kreipkitės pas lietuvį.

D. K. Norvelius,

419 — 4th Ave., Long Island City.

(20)

Telephone 2427 Greenpoint.

„Vienybe Liteuvninku"

SENIAUSIS LIETUVIU LAIKRAŠTIS AMERIKOJE.

Inkurtas 1886 m.

„Vienybė Lietuvninkų'' seniausis iš visų kitų lietuviškų laikraščių, radikališkai, pirmeiviškai ir bepartyviškai vedamas, pertai plačiai lietuvių skaitomas ir turįs geriausį pasisekimą, „Vien. Lietuvninkų'' obalsis—teisybę į akis. „Vien. Liet.'' paduoda naujausias ir svarbiausias žinias, kas „Vien. Lietuvninkų'' skaito, tas išsilavina supratime ir doroje, kaip iš geriausio humaniškumo mokslainės.

„Vienybę Lietuvninkų'' skaito ne vien darbininkai, bet ir inteligentai: daktarai, advokatai, kunigai ir biznieriai, nes joje kiekvienas randa reikalingiausias žinias ir tą, ko žmogaus protas pirmeiviškame laikraštiyje ieško. Norintiems matyti „Vien. Lietuv.'' siunčiame vieną numerį dovanai.

„Vienybė Lietuvninkų'' išeina kas Sereda jau nuo 1886 m.

Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei m. $1.00. Užsieniuose metams $3.00, pusei m. $1.50.

Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų'' reikia ir pinigus sykiu prisiųsti. Pinigus geriausia siųsti per „Money Orderį'' arba registruotame laiške. Permainant adresą, reikia paduoti ir senąjį.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

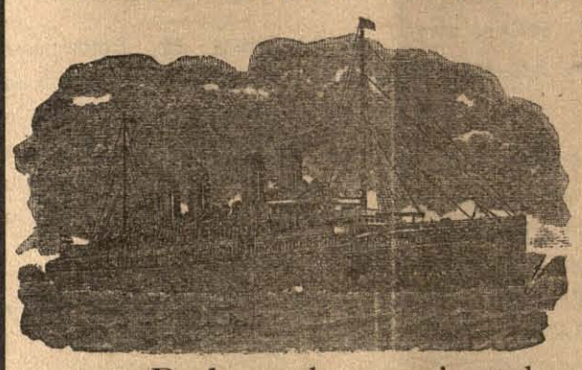

Parduoda Laivakortes

in visas svieto dalis ir išmaino užrubežinius pinigus pagal kursą.

Padaro aktus rejentalnus su Konsulio paliudijimu.

Parduodame tikietus ant geležinkeliu Amerikoje in pietines ir vakarines valstijas.

Didžiausia krautuve visokiuiu knygu, kokios tik yra išeję iš po spaudos, kaip svietiškos, teip maldu knygos. Žodynu, randvedžiu ir Bibliju. Visoki spaudos dalykai atliekami, kokius tik kas reikalauja.

J. J. Paukształis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Klausyk Gero Patarimo!

Mokek sau o nekitam randą.

Tas išmintingas ir laimingas, kuris nusiperka žemės sklypelį, tokį kokį išgali New Yorke. New York City skubiai eina visoki pagerinimai, kaip va: tiltai, toneliai (po miestu geležinkeliai), subway ir kiti visoki įtaisymai dėl palengvinimo žmonėms ir pagerinimo miesto. Per tai čia žmonės ir puolasi pirkti ŽEMĖS ŠMOTĄ prie krašto miesto, ba už 3 ar 5 metų tojižemė ar stuba pasilieka jau mieste ir tokiu budu toji žemė pasilieka 7-nis ar 15-ką kartų brangesnė negu perkant kaštavo. Kita vigada, už 5 centus veža 35 myles, kad ir toli parsieina važiuot, bet ima mažai laiko tik 2 minutas trukis bėga 1 mylę po žeme. Todėl New York City per pereitus 10 metų žmonių pasididino ant 1031368. Visi žino, kad New York City yra daugiausia turčių, o daugiausia prasigyveno iš žemės pradėdami su $50, o mųs lietuviai sudeda pinigus į žydų bankas ir anie už sudėtus jų pinigus perka žemę, stato stubas ir nuo tų pačių lietuvių ima randą už jas. Sunku rasti tokią banką, kad neturėtų žemės New York City, tai kodėl lietuviai patys sau neapverčia tuos pinigus nupirkimui sklypą žemės alia paveda bankom save išnaudot. ŠTAI MĘS PARDUODAM EAST NEW YORK'E Lotus, Stubas ir Namus, namai su puikiausiom įtaisom, sklepai simentuoti, ant pirmų lubų kukne ir 3 kambariai, ant antrų 4 kambariai ir maudyklė, zvanai ir šėpos drapanoms pasidėti, žodžiu sakant viskas puikiai įrengta, parsiduoda tik už $3.500 įmokant keletą šimtų ant pradžių, o paskui po biskį, beveik su randa galima išmokėt. Taip-pat ir LOTUS parduodam nuo $450 iki $750, prie pat krašto miesto, nuo Eleveiterio tik 3 Blokai. Čia raudasi visoki bizniai, mokyklos, hospitolės ir t. t. Nuo mųs žemę pirkdami įmoką už Lotą $10%, o paskui po 750 kas mėnesis, o jeigu sirgtum ir nedirbtum, precento nereik mokėt už pasilikusią sumą. Visu pakraščiu mųs žemės Jamaica Bay yra rengiama prieplauka (dokai) per 10 mylių ir jau per Kongresą Washington D. C. 10 d. Vasario 1910 yra užtvirtinti plenai ir paskirta 70 milijonų nuo Suvienytų Valstijų ir 40 milijonų New York City. Tai-gi galima tikėtis, kad ši vieta ateis į didelį brangumą.

Kreipkitės asabiškai arba per laiškus pas mųs reprezentantus: V. J. Šlekys „Darb. Vilties" išleistojas 119 E. Centre st. ir J. A. Žemaitis (Vargoninkas) Shenandoah, Pa.

J. G. Alenskas, 80 Gearent Lane, Wilkes-Barre, Pa.

M. Valentinavičia, Auditorium Bldg. Scranton, Pa.

MARTUS REALTY CO.

120-4 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint.

SKAITYK, O ŽINOSI VISKĄ.

Pranešu visiems lietuviams ir savo kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę į **Chicago, Ill.**, kurioj galit gaut: **laikrodžių, laikrodėlių, lenciūgėlių, visokių žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų.** Puikiausių **armonikų, skripkų, klernetų, trūbų, koncertinų** ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Gerų **britvų,** visokio skyriaus **drukuojamų mašinukių, albumų fotografijoms, guminių litarų. Monų knygų, istoriškų ir malda-knygių.** Gražių **popierų** gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, **tuziną** už 25c, 5 tuz. $1.00, perkupčiams 1000 už $6.00. Jaigu kas neturite mano **katalogą,** rašyk šiądien: prisiųsdami už 5c markę, o apturėsi mano **Didelį Katalogą Dykai** su 1000 naudingų visokių daiktų. Aš užtikrinu, kad mano tavoras pirmos kliasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pirkt tavorą daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuvaites su orderiais ir visokiais pirkiniais kreiptis pas savo tautietį

M. K. Wilkewich,

3225 So. Halsted St. Dept. V. **Chicago, Ill.**

GERAS ŽODIS.

Mrs. Maria F. Mundil iš Clarkson, Neb. rašo mums·— „Aš vartojau Trinerio Angelica Bitter Tonic pereitais metais. Aš buvau labai nusilpninta trijų metų ligos. Mano liga buvo suirimas nervų ir mano daktaras negalėjo manęs išgydyti. Mano brolis papasakojo apie Triners Angelico Bitter Tonic ir aš pradėjau vartoti jį. Mano sveikata pradėjo gerintis iki visai pasveikau.'' Tokiuose nesveikumuose, kai nervai nusilpnina malimo organus, malimo organai veikia labai silpnai ir reikalauja pastiprinimo, kada reguliariškumo nėra, kada traukimas ir skaudėjimas žarnose yra kuomet turite galvos skaudėjimą ir kitus nesmagumus. Triners Angelica Tonic yra vienintele gyduole, ant kurios galite pasitikėti, jog Jus trumpu laiku pagydys. Išėystys visą nešvarumą, sutaisys visus organus. Gaunamas aptiekuose.

Jos. Triner, k

1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

DIDELIS PAGERĖJIMAS.

Seniaus, budavo gyduoles sutaisys taip aitrias, kad kitam sunku budavo jos ir nuryti. Chemijos mokslas bando visaip, kad suradus kokiu būdu visokias gyduoles padaryti skanesnėmis ir priimnesnėmis. Viena tokių gyduolių apie kuriąs žmonės žino jau nuo daugelio metų, turi tas ypatybes kad jos ir malonu gerti, ir pilvui tinka. Yra tai Triner's American Elixir of Bitter Wine. Jos labai gerai veikia ant vidurių ir kitų varškinimo organų. Karčios šaknelės, iš kurių jos yra sutaisytos, turi gydymo ypatybes, o raudonasai vynas, kaipo tų vaistų pamatas, stimuliuoja ir sudrutina. Pilvo ligose, kepenų, žarnų ir kraujo — tas vynas yra geriausiu vaistu. Kaip veik pastebėsite, kad žudote apetitą, jiegas, ar šiaip kokias negeistinas atmainas jūsų organizme apsireiškiant, tuojau vartokite šitą vyną. Gaunamas visose aptiekose. Joseph Triner, 1333 — 1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. **Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.**

8½ dienų in Roterdamą
III klasa $31.
II „ 45.
I „ 52.

11½ dienų in Liepojų
III klasa $35.
II „ 47.
I „ 62.

Laivai iš New Yorko: Birma Gegužio 13, Kursk Geg. 27, Lithuania Bir. 10.

Del smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.

27 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

PIGI HISTORIŠKA DOVANA!

Kas norite gauti ją ar tai sau, ar savo draugams, arba savo namiškiams pasiųsti į Lietuvą, tai prisiųskite mums 10 centų markėmis ir, apturėsite gana didelį ir akyvą jubilėjinį numerį 25 metų «Vienybės Lietuvninkų» sukaktuvių. Tame numeryje rasite 62 paveikslus žymių veikėjų ir rasytojų ant tautiškos dirvos, ir 58 straipsnius, kurie turi didelę svarbą, iš historiško atžvilgio ir pasiliks ilgai lietuvių literaturoje, kaipo savo rūšies dokumentas. Todėl pasiskubinkite jį įsigyti sau arba savo giminėms bei draugams gyvenantiems Lietuvoj, kaipo velykų dovaną. Prisiųskite mums augščiau paminėtą sumą ir aiškų savo adresą, o męs tuojaus išsiųsime tamistoms jubilėjinį numerį. Kreipkitės šiuomi adresu:

J. J. Paukštis & Co.

120—124 Grand St.,

Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New Yorke savo namus vertės $40,000.00. Išleidinėja savaitinį laikraštį „Tėvynę'', savo išde turi grynais piningais suvirš $25,000.00. Apšvietos reikalams ir kitokiems labdaringiems tikslams išmoka šimtus dolerių, kas metas. Todėl geistina, kad **Susivienijimas** turėtų bent 100,000 **sąnarių,** tuomet tokia organizacija galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burelis brolių, lietuvių ir kad visi suaugę butų jo sąnariais, kaipo pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nusenę, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamąstyk, kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolatos lietuviai nukenčia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvystei, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitataučių ir žuva kaipo lietuviai! Kiek pinigų mūsų visuomenė tada galėtų apversti visokiems naudingiems tautos reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame rimtai apsvarstyti. Pasvarstyk gerbiamas skaitytojau valandėlę, kaip daug gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip **Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.**

Inmokėti piningai į šitą organizaciją (S. L. A.), buva pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesnį, negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. išmoka mirusio nario pašelpgaviui taip: $150.00, — $300.00, — $600.00 ir — $1000.00. Yra keturi skyriai apsaugos pagal virš paminėtas sumas.

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių kningelė gaunama dovanai pas Susivienijimo sekretorių: **J. Žemantauską, 307 W. 30th st., New York City.** Jeigu tavo miestelyje dar nėra S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu, tai rašyk klausdamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių viršpažymėtu adresu, arba pas prezidentą: M. J. Damijonaitį, 812—33rd st., Chicago, Ill.

It doesn't pay to neglect your Health

Ar atėjai kada namo drebėdamas, su skaudančia galva, krūtinėje diegimais sope gale gerklės ir gulėjai keles savaites?

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERIS

tas ištikimas senas naminis vaistas duos pagalbą ir prašalįs ilgą vargą jeigu umai vartosi.

Visuomet namuose turėk bonkutę. Platųs nurodymai apvynioti apie bonką. 25c. ir 50c. aptiekose.

Sergėkis pamėgdžiotų vaistų ir žiurėk ant **Inkaro** ir mūsų vardo.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.

Richter'io Congo Pillės yra gerės nuo viduriu sukietėjimo. 25c. ir 50c

Naudokites, kas norite

Puikus sieninis laikrodis, padarytas iš gražaus margo medžio, 7 col augščio ir 4½ pločio. Užtikrintas, kad gerai čėsą laiko. Norėdami aplaikyti šitą gražų ir teisingą laikrodį, prisiųskite 1 dolerį, o už prisiuntimą nereiks mokėti nė cento.

Štorninkai ir perlioriai norėdami gauti tuziną arba pusę tuzino klauskit per laišką apie kainas. Adresas:

K. J. C. KRAUCHELUN
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka

Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main Street,
Wilkes-Barre, Pa. kasdien.
138 So. Washington Ave.
Scranton, Pa.
Panedėliais ir Ketv. nuo 6—7 vak.
Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skyairas paliudijimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

Tel. 3123 Orchard
Dr. EVA KATZMAN, Dentiste,
208 E. Broadway, New York, N.Y.
Ofiso Valandos: Seredomis 9r.–8 v., Nedėliomis 9 iš rito iki 3 po piet; Petnyčiomis uždaritas.
Cia kalbame maskoliškai ir vokiškai.

Gera Proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du geru laikraščiu už prieinamą kainą:

Visiems, kas užsirašys *tiesiog* pas mus "Laisvąją Mintį" ir prisiųs mums $3.00, siuntinėsime par ištisus metus "LAISVĄJĄ MINTĮ" ir kaipo priedą "VIENYBĘ LIETUVNINKŲ"
ir gi par metus, kuriedu laikraščiu, atskirai užsirašant, apsieina $4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresas:
"LAISVOJI MINTIS"
1401 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

HOTELIS
VIN. DAJNIO
12 W. Main st. Plynouth, Pa.
Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus alučio, porterio ir kvepenti cigarai. Salė dėl draugysčių ir šeip susirinkimų.
Reikale kreipkitės pas savo tautietį VINCĄ DAJNĮ.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Nepamirškit
Tautiško Namo!
Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.
TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

DIDIS GYDYTOJAS
Dr. Ignotas Stankus M. D.

pabaigęs daktarišką mokslą universitete valstijos Indiana, ir baigęs kvotimus aukščiausioje ir jau paskutinėje daktariškoj mokykloj **New York Post-Graduate MEDICAL SCHOOL & HOSPITAL,** kurioje speciališkai išsilavina gydyme visokių pavojingiausių ligų ir daryme operacijų; pabaigęs tą mokslą įgaun vardą aukšto, didžio daktaro. Dr. IG. ŠTANKUS, per kiek laiko buvo miestavu daktaru Indianapolis, Ind., kur turėjo didelę praktiką gydyme įvairių ligų, atlikdamas savo užduot kuo geriausei ir užganėdinančiai žmonijai dabar-gi pasišventęs labui savo brolių tautiečių, ir kad apsaugot juos nuo išnaudojimo per nesąžiniškus daktarus, įrengė savo locną naminį ligonbutį ir:

KVIEGZIA VISUS PAS SAVE SAKYDAMAS:

Jeigu sergi, ar kenkia kas sveikatai, skubei kreipkis pas manę ypatiškai arba laišku, o busi išgydytas. Jeigu kiti daktarai pripažino ligą neišgydoma, neabejok, nes aš turėdamas didesnę praktiką ir aukštesnį mokslą, tau pagelbėsiu ir suteiksiu tikrai brolišką ir sąžiniską rodą. Kiekvienas iš atsišaukusių persitikrįs, kad esu pabaigęs didesnį daktarišką mokslą ir galiu geriau gydyti negu kiti daktarai svetimtaučiai.

APSIIMU PASEKMINGAI IŠGYDYTI LIGAS

Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlimo sąnarių, kaulų, strėnų ir šonų; nuo visokių kraujo ligų, užkietėjimo ir nedirbimo vidurių; išbėrimo, kuno niežėjimo, visokių spuogų, dedervinių, slinkimo plaukų; galvos skaudėjimo, nuo ligos širdies, inkstų, plaučių, kepenų. Nuo visokių nerviškų ligų, neuralgijos, drebėjimo sąnarių, nemiegojimo ir išgasčio; nuo greito nuilsimo, sunkaus kvėpavimo, peršalimo ir nuo visokių slogų. Nuo visokių užkrečiamų lytiškų ligų, ir visokių kitokių nusilpnėjimų sveikatos. Teip-gi nuo visokių moteriškų ligų, skausmingų ir neregulariškų mėnesinių, baltųjų tekėjimo ir gumbo ligų:

Turiu Speciališką Diplomą dėl darymo Operaciju.

Ištikus butinam reikalingumui operacijos, kada vaistai negal pagydyti kaipo tai: augimo vėžio skilvije ir visokių akmenų, skaudulių ir guzų, ar tai butų puslėje, inkstuose, kepenyse ir žarnose, viską tą su pagelba operacijos galima prašalinti kuo geriausei ir už menką mokestį. Darau teip-gi operacijas ant kaulų, smegenų, grobų ir lytiškų organų, kaip vyrų teip ir moterų. Ištiesinu pritrauktas kojas ir rankas. Išgydau su naujausio budo operacija repturą, už menką prekę.

Pertai kreipkitės kiekvienoje ligoje pas manę. Jeigu negalima pributi ypatiškai, tai parašykite ką skauda ir kokius nesveikumus jaučiate savij, o aš suprasiu viską ir ištyręs duosiu rodą, o jeigu reiks, prisiųsiu ir gyduoles, o tas nedaro skirtumo kaip toli gyvenate Amerikoj, Anglijoj, Kanadoj ar kitose šalise.

Atsilankantiems ypatiškai ir dėl operacijų, turiu savo locną naminį puikų **LIGONBUTĮ. Biednus gydau DOVANAI.**

Dr. Ignotas Stankus M. D. 1220 S. Broad St. PHILADELPHIA, PA.

Val. Ofiso: no 9 ik 12, no 2 ik 4, ir no 6 ik 8 vakare. Nedėliomi no 1 ik 5 vakare.

New Phone 4023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.
Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigus į visas vieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. **Prieg tam laikau HOTELĮ.**
Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

PITTSTON, PA.

Cia visi perka šifkortes, siunčia pinigus ir padaro daviernastis. Auksinius dziegorėlius ir žiedus, siuvamas mašinas, drukarnėles, bankas, visokius sidabrinius ir auksinius daiktus.

G. J. JESZMANT
120 N. Main st., Pittston, Pa.

Prašau atsilankyti, broliai, pas savo!
Tikras Lietuviškas
Dziegormeisteris ir Auksorius.
Nuo 30 metų tame amate esantis. Taisau pats ir gvarantuoju savo darbą teip laikrodėlių kaip ir sieninių laikrodžių, krajavų ir amerikoniškų. Teipgi visokių žiedų, spilkų, lenciugėlių, o labiausiai išdirbu geriausiai šliubinius žiedus, tikro aukso 14 arba 18 k., kokius kas nori ir signatus. Teipgi užlaikau visokių dalykų. Nepamirškite mano adreso.
JOSEPH MITKO
168 Grand st., Brooklyn, N. Y.
kampas Bedford ave.

Iszgydytas isz 10 METINES RUPTUROS

John J. Evans, iš Wapwallopen, sunkiai dirbantis kalvis parako fabrike, apsako atsitikimą, kuris visus užinteresuos.

Perėjo keturi metai Apriliuje, š. m., kada atsišaukiau pas Daktarą O'Malley in Wilkes-Barre, ba kentėjau ant dubeltavos Rupturos, padėjimas mano buvo pavojingas, o su didele nebegale galėjau baigt savo darbą. Gydytojai kurie mane prieš tai gydė: jog tai yra didelė kvailystė mislinti, jog Ruptura duosis išgydinti be operacijos (aš esmiu priešingas tokioms operacijoms). Po perskaitymui apgarsinimo laikraštije Berwick, Pa., ant rodos, kur man Dr. O'Malley pasakė jog išgydys mane iš kentėjimų, bet nenorėjau į tai įtikėt.

O dabar nežinau kaip išreikšti savo dėkingumą už tai, jog esmiu dabar suvis sveikas be jokios operacijos. Nuo keturių metų nenešioju jokį diržą, norint gana sunkiai dirbu, o už ką pirmiausia padėkavoju Dievui, o po tam Daktarui O'Malley.

Dirželiai niekad neišgydys Rupturos. Kožnas vyras, moterė ar kudikis gali buti išgydyti nuo Rupturos (kuilo) be skausmo ir periškados per mano Kemišką–Elektro Methodą. Aš esmu vienatinis Specialistas ir galiu gvarantyti jog tave išgydysiu iš Rupturos. Mano spasabas gydymo Rupturos užtikrina kožnam išgydymą, apie ką šimtai ypatų jau persitikrino, per ką turi pilną tvirtybę prie manęs, atsiųsk 2c. markę, o gausi knygutę su abrozėliais aprašant mano budą gydymo Rupturos. Roda dykai. Kas negali ant kart užmokėt, tai duosiu ant išmokesčio. Prekė užganėdinanti.

Prisiųsk pačtinę markę už 2c, o apturėsi daktarišką knygutę su abrozėliais už dyką.

DR. O'MALLEY
158 So. Washington st. Wilkes-Barre, Pa.
Čia rašoma ir kalbama lietuviškai ir lenkiškai.

Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.00

Skaitykite atydžiai!

Nesiduokite apgaudinėt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvarancią į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jųsų sunkiai uždirbta skatiką. Sudėjan Valstijos kason Šimtą tukstančių dolerių kaipo užtikrinimą Jums. Įsitėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jųsų patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris: Siunčia **50** rub. už **$26.15, 100** rub. už **$51.90, 500** rub. už **259.40, 1000** rub. už **$518.00.** Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakorčių kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.00

Pigiausios kainos -- Didžiausia apsauga $100.000.00

Pigiausios kainos -- Didžiausia apsauga $100.000.00

PIRMAS LIETUVISZKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIU FOTOGRAFIJU

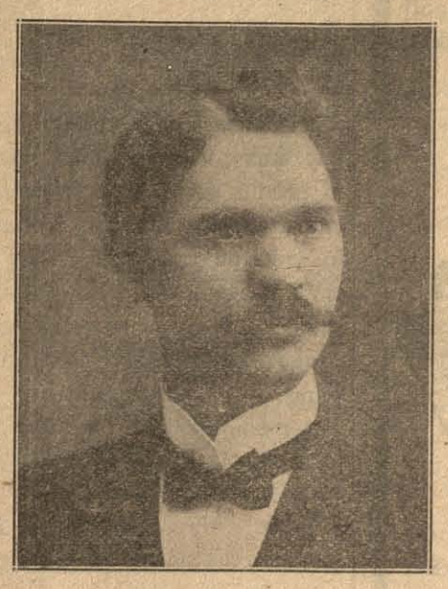

Darbą atlieku puikiai ir pigiai. Taipgi išmokinu nutraukti ir padirbti fotografijas, pirma mokestis tik 5 dol. Ateikit ir atsiveskit savo draugą arba draugę ir nutrauksi jo ar jos fotografiją pats, ir į 24 valandas bus atliktas pirmos kliasos darbas.

G. BENSON
328 Bedford Arv. Brooklyn, N. Y.

Kalendorius
1911 metams.
Su puikiais skaitymais, statistiškomis žiniomis apie Lietuvą, ir daug visokių aprašymų ir eilių.
Kaina 25c.

Konkursinis
Geografijos Vadovelis
Skiriamas Lietuvos Mokyklai. Su paveikslais ir spalvuotais žemlapiais. Pirmutinis su žemlapiais Geografijos vadovėlis, norinčiam pažinti Geografiją butinai reikalingas.
Kaina 75c.
Apdaryta $1.00.
J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

DUODAME ant išmokejimo ir 6 menesinią prabą | **TIKTAI** $20.00 po 5c. kasdien.

Išsiunsim Jums labai puikų 14 K. solid gold filled laikrodeli, lenciugeli ir breloką ant 6 menesinią prabą, o kada laikrodeli gerai išprabavosit ir busit juom kantanti, tada nuo to laiko mokesitie tolaus $1.50 ant menesio, t. y. 5 centus kasdien. Preke šiuo laikrodelio su lenciugelių ir brelokų yra tik $20.00.

Jaigu geresni sunkesni ir gražesni auksini 14 K. gold filled laikrodeli su lenciugelių ir breloku noretumet, duodame už $40.00 tiktai, teipgi ant išmokejimo po 10 centu ant dienos, abra $5.00 ant menesio. Rašikit ko greičiausei ape išaiškinimą ir katalioga, iš kurio galesitie išrink i sau kokis Jums pasidabos ir pridekit stampus ant atsakymo.

110 E. 125 st. Dep Y New York
SOLID GOLD WATCH CO.

THE LACKAWANNA
Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
Lackawanna Railroad
George A. Cullen, General Passenger Agent,
90 West Street, N. Y.

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.00.**
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15 c.**
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo..... **10 c.**
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta).....**35 c.**
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos
BATHS **PIRTYS**
274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
JonaKulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,
VISOKI VYNAI,
KVEPIANTI CIGARAI.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampas Wythe ave.)

Atidžiai visu Lietuviu
LAIKAU PUIKŲ SALIUNĄ
Skanus alus, gardi arielka, Havanos cigarai. Teipogi puiki salė mitingams veseilioms ir šiaip visokiems susirinkimams. **Salė 212 Berry Str.**
Reikale kreipkitės prie mųs, o busite užganėdinti konogeriausiai.
JUOZAS JURKEVIČIUS
112 N. 3rd st., Brooklyn, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veseilių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

New Phone 1284 — R.
PUIKUS HOTELIS!
KAZ. MILIŠAUSKO.
Geriausia užeiga lietuviams.
Salė mitingams ir susirinkimams.
Priek tam laikau kriaučyste. Steliuotus siutus dirbu pagal naujausią madą, už prieinamą prekę.
Reikale nepamirškite savo lietuvį.
243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.
Hotelis žemai, o kriaučystė viršuj.

«VIENYBĖS LIETUVNINKŲ AGENTAI.

Baltimore, Md.
J. Luis, 521 W. Baltimore str.,
J. Zebrauckas, 112 Green str.

BROOKLYN, N. Y.
T. Jarmala, 217 Berry str.
J. Ambraziejus, 120 Grand str.
P. Pilenas, 102 Grand str.
A. J. Jankauckas, 65 Hudson ave.

BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

BRIDGEPORT, CONN.
Fr M. Vitkauskas, 355 S. Main st.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave.
J. Ilgaudas, 1613 So. Halsted st.,
K. Sitavičius, K. s. 349 Kensington ave.,
M.K. Wilkowich, 3225 So. Halsted st.

SO. CHICAGO, ILL.
S. Kvietkauckas, 8745 Escanoba Ave.,

CLINTON, IND.
J. Skinderis, B. F. D. No 1 Box 35 A.

EASTON, PA.
Feliks Raulynaitis, Box 196.
A. J. Neris, Box 195.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boczkus, 211 --th str.

GRAND RAPIDS, MICH,
J. Garnupis, 653 N. Front str.
Z. Urbanavičius, 264 Hamilton str.
Jonas Brazaitis, 581 Broadway,

HARRISON, N. J.
J. A. Benish, 310 John str.

KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 264 Pine str.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 99½ Oak str.

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.
MONTELLO, MASS.
B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry str.

NEW BRITAIN, CONN.
V. Alksninis, 52 Grave str.
J. Mažeika, 27 Comerton st.,

NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 12-th str.
J. Žemantauckas, 307 W. 30-th str.

PITTSBURG, PA.
J. G. Miliauckas, % Union Saving Bank

PHILADELPHIA, PA.
A. A. Pauža, 1332 So. Water str.
J. L. Grušas, 3179 Salmon st.,
A. Bernotas 509 So. 4-th St.

PATERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette str.

RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine str.

ROCHESTER, N. Y.
A. S. Šmigelskas, 31 Weyl st.,
P. Petronis, 49 Cole st.,

So. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.,

SCRANTON, PA.
J. Petrikis, 1514 Rose Ave.
J. Digrys, 1213 Philo str.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolius, 224 Athens str.
J.J. Stropus, 30 W. Broadway.
K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

TURNERS FALLS, MASS.
K. P. Šimkonis, Box 671.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.,
A. .J. Povilaika, 804 Bank str.
M. Alyta, 1235 Bank str.

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury str.
Jos J. Kalakauckas, 121 Green str.

Boston, Mass.
Julius Bukantis,
172 Endicatt St.

Didžiausis ir gražiausis pasaulėje teatras
HIPPODROME
ant 6 Ave. ir 43-44 st., New York
Lošia: „Tarptautiškąs Lenktynes", „Niagaros Balletas, „Žemės Viduriuose" ir 12 aktų cirkaus.
Kasdien po pietų 2 v. ir vakarais nuo 8.
Geriausios sedynes $1.

Antanas Stašaučkas.
Labai puikioje vietoje saliunas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvepiančius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį.
No. 2 Cor. Nesbitt ir B.
EAST PLYMOUTH, PA.

BENNETT TYPEWRITER. Preke $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios masinos. Ji yra su universališkais raktais, teip kaip mažinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atrametuojasi nuo kaspino.

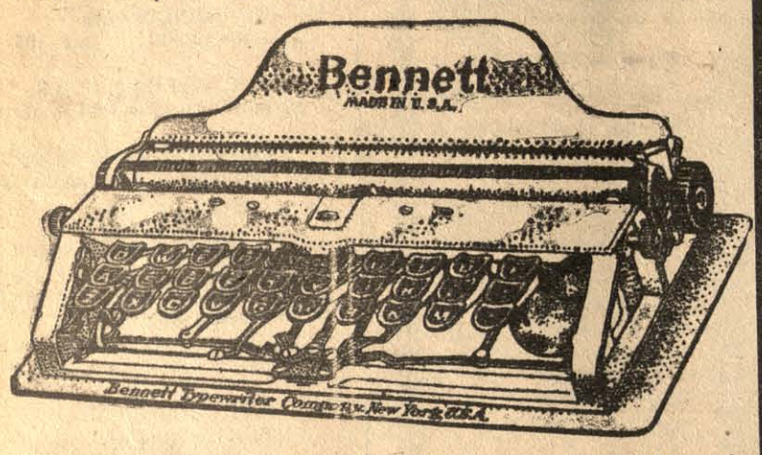

Didumas mašinos 2×5×10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su litaromis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukształis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Baltramiejaus Naktis.

Yra tai puikus prancuzų romanas. Svarbus tikėjimiški ginčai. Labai žingeidžios paslaptis karalių, vyskupų ir kunigų.

Kaip dievobaimingi katalikai, su bažnyčios palaiminimu, tik viena nakčia Paryžiuje išskerdė 60 tukstančių žmonių, prieštngų popiežiui.

Dviejų mirštančių kalba bedievio su kataliku, kaip jie tada atjaučia ir kaip brolis brolį dėlei karaliaus nušovė ir daug visokių akyvumų mislijantiems žmonėms. **Kunigai tą knygą draudžia skaityti.**

"Baltramiejaus Naktis" didelė knyga; kaina tik 75c. Ji reikalinga kiekvienam perskaityti, iš kelių tukstančių lickasi jau tik 200 egz. Pasiskubink gauti. Siunčiant orderį, adresuoti ant išleidėjo vardo:

J. NAUJOKAS
120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Vienas Doleris Dovanų.

Kuris per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiui prikalbins, prisiunčiant $2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių, t. y. „KOVĄ", „LIETUVĄ", „VIENYBĘ LIETUVNINKŲ", ar „LAISVĄJĄ MINTĮ" per ištisus metus, gaus dovanai garsiąją knygą „BALTRAMIEJAUS NAKTĮ" ir dar GRAMATIKĄ" (MOKYTOJĄ) iš kurios išmoksi **angliską kalbą,** taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščių prenumerata metams vistiek 2 dol. kaštuoja, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingas knygas. Kaip tik prisiųs 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metai skaitosi nuo dienos užsirašymo. J. NAUJOKAS.

THE AMERICAN

Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.

Preke $7.00.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po $10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrinelė 2 dol.

Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali nešti kur nori.

Pati skrynelė..... $2.00
O mašina..... $7.00

Dabar yra gera proga šitą maziną pigiai nusipirkti.

J. J. Paukształis & Co.
120-124 Grand str. Brooklyn, N. Y.

ADVOKATAS

VIKTORAS E. GARCAS

45 Broadway, New York, N. Y.

Išveda pasekmingiausiai visas **Kriminališkas ir Privatiškas Provas** visuosia Amerikos ir Rusijos suduosia. Jei jumi atsitinka kokia nelaimė (sužeidžia) pasiklauskite pirma mano rodos. Išduodu visokias **Rajantališkas popieras Daviernastis** ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIO. **Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsišaukia per laišką ant sekančio adreso:**

VIKTOR E. GARTZ

(Advokatas)
45 Broadway, New York, N. Y.

Gera proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du geru laikčiu už prieinamą kainą.

Visiems, kas užsirašys tiesiog pas mus „Vienybę Lietuvninkų" ir prisiųs $3.00 siuntinėsime per ištisus metus „Vienybę Lietuvninkų ir kaipo priedą „Laisvąją Mintį" ir gi per metus kuriedu laikraš $4.00 Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresuokite:
J. J. Paukštis & Co.
120—124 Grand str.,
Brooklyn, N. Y.

Didele Krautuve

Visokio tavoro, kaipo tai: laikrodžių laikrodėlių, lenciugėlių, visokių žiedų čysto aukso, šliubinių ir šiaip nešioti merginoms ir vaikinams, spilkų, armonikų, britvų, maldaknygių ir svietiškų knygų, škaplierių, rožančių, kryželių abrozų, visokių paveikslėlių ir tt.

Biblija lietuviškoms raidėms $3.00.

Popieros gromatoms rašymui dideliam pasirinkime, tuzinas 25c., 5 tuzinai $1.00, už 1000 $6.00.

Trajanka partraukta iš Vokietijos, parsiduoda baksukas 25ct., svaras $1.25 su prisiuntimu.

Magiškos kaziros parsiduoda už $3.00. Ir šiaip visokį tavorą agentams duodu su dideliu nuošimšiu.

Lietuviai ir lietuvaitės, visi draugai ir pažįstami reikale malonėkit kreipti pas savo tautietį, o busite užganėdinti.

Adresas:
V. Vaidelis,
112 Grand Str., Brooklyn, N.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

FARMOS! FARMOS!

Štai puiki proga įgyti Farmą! Žemė apgyventa 61 lietuvių farmerių. Šioj kolonijoj lietuviai turi susiorganizevę Ukišką Draugystę palengvinimui ukininkavimo ir apdirbimui lauka, tapgi susišelpia laike ligos. Ši lietuvių kolonija randasi Lake Maisan paviete, Michigan valstijoj, vakariniame krašte palei ežerą Michigan prie pramoningų miestų ir miestelių; tarp 4 gelžkelių, tarpais gražus tyro vandens ir žuvingi ežerėliai. Turime toje apielinkėje tūkstantį (1000) pardavimui farmų, geros, derlingos žemės; ir pigios, geros žemės visokiems javams, daržovėms, sodams ir pievoms; pieninkystei, galvijų ir paukščių auginimui. Parduodame pigiai, ant lengvų išmokėjimų. Gali pasirinkti kas kiek žemės nori. Prekė nuo $10,00 iki $25,00 už akrą. Norinti pirkti kreipkitės adresu:

ANTON KIEDIS,
PEACOCK, LAKE CO, MICHIGAN.

K. STRUMSKIS
Duodu lekcijas ant
—PIANO—
Adresas:
190 High Str., Brooklyn, N. Y.
(61)

NAUDOKITĖS IŠ PROGOS!

Biblija — Raštas Šventas, seno ir naujo testamento, 1127 puslapių, drūtuose apdaruose, lotyniškomis raidėmis. Kaina $3.00 Kas pirks nuo manęs Bibliją, gaus dovanų metams „Vienybę Lietuvninkų", kuri šiaip prekiuoja $2.00. O kas užsisakys pas mane „Vien. Liet." čieliem metams — tai tas gaus dovanų konkursuotą J. Gabrio «Geografijos Vadovėlį». Norėdamas gauti Bibliją ir metams laikraštį prisiųsk $3, o norėdamas gauti laikraštį ir «Geografijos Vadovėlį» prisiųsk $2. Piningus siųskite per Money Orderį šiuom adresu:

J. V. Lutkauskas,
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Telephonas: Greenpoint 8.
Daktaras
A. Szlupinte-Jankauckiene.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų, p
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

TEISINGAS PRANEŠIMAS

NE STEBUKLAI, NE PASIGYRIMAI, IR NE MEDAUS SALDUMU tepami apgarsinimai gali serganti iszgydyti, bet mokslas, geros liekarstos ir prieteliszkas pasidarbavimas gero teisingo daktaro gal

Sugrazinti Sveikata **Gerove ir Laime**

Išmintingam žmogui užtenka pranešimo ir kelių žodžių, kurie rimtai, bet gryną teisybę pasako. Nebutus, negalimus daiktus neprižada, bet tą tik, ką prižadėjus teisingai galima ištesėti, o tai galima ligas išgydyti.

Neišmanėliai visada jieško kur apgarsinimuose pagyrai save garsinasi: geriausias, geresnis už kitus, stebuklingas gydytojas, didis gydytojas, pailginantis kojas, rankas, kaulus ir tam panašų humbugą, ant ubagų dvasėje daro operacijas; arba apsiima biednus išgydyti dovanai, kad tik prisivilioti, o paskui engti. Panašųs pasigyrikai, tai veidmainingi geradėjai, kuriuos gali pažinti iš pasigyrimų, apie kuriuos Philadelphios M. Klinikas skaito sau už pareigą prasergėti lietuvius nuo nuduodamų profesorių, geriau sakant — pusiau kėptų daktarų.

PHILADELPHIJOS M. KLINIKE

Parinktas specialistas daktaras ant ligų, teisingai ir pasekmingai gydo nuo: Slaptų, visokių ir sarmatlyyų ligų, nesveikumo kraujo ir nusilpnėjimą, ligas, nervų, persidirbimus, abelno nnsilpnėjimo ant sveikatos, puslės ir šlapinimosi organų, skaudėjimą sąnarių ir kitose dalyse kuno. Neramumo, greito pyktumo. Blogų sapnų, nubėgimų, nuo jaunystės išdykimo paeigų, kosulio, bronchitų, slogos ir inkstų, nemigos ir nepasilsio. Galvos skaudėjimo. Niežėjimo ir išbėrimo spuogais odos, ligų kraujo. Tankaus šlapinimosi, išblyškimo ir pajuodavusių po-akių.

VYRU ir MOTERU visokias ir ligas, kurios užpuola varginimui. **ATSIŠAUK LIETUVIŠKOJE KALBOJE,** nes yra čion ir tikras lietuvis daktaras ir nereikalauji tlumočiaus, pasekmingai išgydė kitus nuo šviežių ir užsenėjusių ligų, tad ir Tau gali pagelbėti be peilio, bet su tikromis geromis liekarstomis.

Atsiszaukusiems

nuodame teisingas rodas, suteikiame sergantiems pagelbą. Reikalaujant gero daktaro visada atsišaukt ar rašyt ant šio adreso:

The PHILADELPHIA MEDIC. CLINIC
1117 Walnut st., Philadelphia, Pa.

Valandos: kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioj nuo 11 iki 3 p. p. Utarnike ir Pėtn. nuo 6 iki 8 vakare.

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New YorkN. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai butų greitai atlikti, tegul atsišaukia

Seniausį Bankinį Namą Uždėtą 1848 m.

(Stovinti po Rediška Kaucija $100.000).

Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių Garlaivių visų Linijų į ir iš Krajaus už pigiausią prekią. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų pastorojame nereikalaudami jokių popierų. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejentališkas popieras su paliudijimų Konsulio. Atjieškojimą dalių atliekame kuoteisingiausiai. **Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.**
Subatoje iki 8 val. vakare. Nenėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

LIETUVY, MOKINKIS FOTOGRAFIJŲ AMATO!

Dabar geriausia proga, nes išmokinsiu už mažą atlyginimą arba užmokestį. Platesnių žinių klauskite per laišką arba pats atėikite.

Jos. Shukis

20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.

103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.

Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių.
Specijalistas prie ligų chroniškų (įsenėjusių).

Valandos priemimui ligoniu:
Isz ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone Peoples 87
„ Bell 47
Residence Peoples 1100

B. HORAK

191 17-th Str.
So. Brooklyn, N. Y.

DIPLIOMUOTA
AKUSZERKA

Su daug metinia praktika ligonbučiuose New York. Priima palages pas save namuose ir eina kitur, prekė vidutinė. Patarimai dykai.

Persikėlė iš 691 4-tos ave. po nu. 191 17-th str. čia netoli 4-tos ave.
So. Brooklyn, N. Y.

SU DIEVU IR TEISYBE TOLIAUSIA NUEISI.

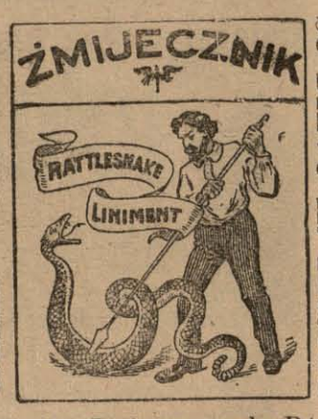

Geriausias Liuimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokitus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų grynų ir gydančių vaistų —pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ, Plymouth, Pa. garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolų", o persitikrinsi, kad neiškleisi veltui ir ant apgavyščių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių lidų, kokios tiktai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kugikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok:
Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

VIENINTELIS LIETUVIŠKAS HOTELIS
J. B. DAINIO.

Skanus alus, gardi arielka, visoki vynai ir kvepianti cigarai. Vietiniai ir iš apylinkės nepamirškite šios puikios vietos, o busite užganedinti.

36 OXford Str.
Kampas Lee Park Ave.
Wilkes-Barre, Penn'a.

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
317--319 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1162 W'msburgh

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuvė tapo Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, GERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.